

Lemvig Kommune
Natur og Miljøafdelingen
Rådhusgade 2
7620 Lemvig

§ 12 miljøgodkendelse af

Bodrøgild
Bækmarksbrovej 48
7660 Bækmarksbro

Miljøgodkendelse udarbejdet af Lemvig Kommune med bistand fra:

NIRAS A/S
Bavnehøjvej 12
Postboks 122
DK-6701 Esbjerg V
Telefon 7513 5022
Telefax 7513 4968
E-mail niras@niras.dk
Web www.niras.dk

CVR-nr. 37295728
Tilsluttet F.R.I

Udgave nr.: Version: V_A

Dato: 26. april 2012

Forfatter: Lene Aalbæk Jepsen & Jane Kirkegaard

Kvalitetskontrol: Christian Damgaard Andersen

Godkendt af: Anders C. Bjørnshave-Hansen

Sag nr. og filnavn:

S:\Kim\Niras\Bækmarksbrovej 48\§ 12 - Bækmarksbrovej 48.docx

Indholdsfortegnelse

DATABLAD.....	5
1. RESUMÉ OG SAMLET VURDERING	7
1.1. BESKRIVELSE AF PROJEKTET.....	7
1.2. AFGØRELSE.....	7
1.3. IKKE TEKNISK RESUMÉ	8
1.4. VILKÅR FOR GODKENDELSEN	9
1.5. VILKÅR FOR GODKENDELSEN	9
1.5.1. GENERELT	9
1.5.2. PRODUKTION	9
1.5.3. AREALANVENDELSE.....	13
1.5.4. KONTROLVILKÅR OG EGENKONTROL.....	13
1.5.5. ANDRE VILKÅR	14
1.6. OFFENTLIGHED.....	15
1.7. KLAGERET	17
2. GENERELLE FORHOLD	18
2.1. BESKRIVELSE AF HUSDYRBRUGET.....	18
2.2. MEDDELELSESPLOIGT - ANLÆG, AREALER, EJERFORHOLD	18
2.3. GYLDIGHED.....	18
2.4. RETSBESKYTTELSE.....	18
2.5. REVURDERING AF MILJØGODKENDELSEN.....	19
3. HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD	21
3.1. BYGGE- OG BESKYTTELSESLINIER, FREDNINGER MV.	21
3.2. BESKYTTELSESLINIER OG FORTIDSMINDER	22
3.3. PLACERING I LANDSKABET	23
4. HUSDYRHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT.....	23
4.1. HUSDYRHOLD OG STALDINDRETNING	23
4.2. VENTILATION.....	27
4.3. FODRING.....	28
4.4. ENERGI- OG VANDFORBRUG	32
4.5. SPILDEVAND HERUNDER REGNVAND.....	33
4.6. AFFALD.....	36
4.7. RÅVARER OG HJÆLPESTOFFER.....	37
4.8. DRIFTSFORSTYRRELSER ELLER UHELD.....	39
5. GØDNINGSPRODUKTION OG –HÅNDBTERING	40
5.1. GØDNINGSTYPER OG MÆNGDER	40
5.2. FLYDENDE HUSDYRGØDNING	40
5.3. FAST GØDNING INKL. DYBSTRØELSE	41
6. FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG	42
6.1. AMMONIAK OG NATUR.....	42
6.2. LUGT	48
6.3. FLUER OG SKADEDYR.....	49
6.4. TRANSPORT.....	50
6.5. STØJ.....	52
6.6. STØV	52
6.7. LYS	52
7. PÅVIRKNING FRA AREALERNE.....	53
7.1. AREALOVERSIGT	53
7.2. UDBRINGNINGSAREALERNE.....	61

7.3.	PÅVIRKNING AF VANDLØB OG SØER	66
7.4.	NITRAT TIL GRUNDTVAND	67
7.5.	NATURREDEGØRELSE.....	68
7.6.	PÅVIRKNING AF NATURA 2000 OG ARTER MED SÆRLIGT STRENGE BESKYTTELSKRAV (BILAG IV-ARTER) 71	
8.	BEDST ANVENDELIGE TEKNIK	81
9.	ALTERNATIVE LØSNINGER OG 0-ALTERNATIVET.....	82
9.1.	ALTERNATIVE LØSNINGER	82
9.2.	0-ALTERNATIV	82
10.	HUSDYRBRUGETS OPHØR	82
11.	EGENKONTROL OG DOKUMENTATION.....	82
12.	INDKOMNE HØRINGSSVAR.....	83
13.	LITTERATUR.....	84
14.	BILAG 1: BESKRIVELSE AF NATURA 2000 OMRÅDER.....	86
14.1.	NATURA 2000 OMRÅDE NR. 65 – NISSUM FJORD.....	86
15.	BILAG 2. BEREDSKABSPLAN	91
16.	BILAG 3. BAT-BEREGNING	101
17.	BILAG 4. BEREGNING AF NITRATUDVASKNING	102
18.	BILAG 5: BEREGNING AF FOSFORPÅVIRKNING FRA OVERFLADEVAND.....	103
19.	OVERSIGT OVER FIGURER OG TABELLER.....	104

Datablad

Ansøger	Berg Nicolajsen Bækmarksbrovej 48 7660 Bækmarksbro
Bedriftens adresse	Bækmarksbrovej 48 7660 Bækmarksbro
Husdyrbrugets navn	Bodrøgild
Matrikelnummer	8a, Bækmark Hgd., Flynder m.fl.
Husdyrbrugets art	14620 Produktion af slagtesvin
Ejer	Berg Nicolajsen
CVR-nummer	13466807
CHR-nummer	58235
P-nummer	1003923661
Kontaktperson	Berg Nicolajsen Telefon: 9788 1552 Mobil: 2183 1313 E-mail: 97881552@skylinemail.dk
Tilsynsmyndighed	Lemvig Kommune

godkendelsen med vilkår

1. Resumé og samlet vurdering

1.1. Beskrivelse af projektet

Berg Nicolajsen driver husdyrbruget Bodrøgild med primært svin, men også kvæg. Husdyrbruget er beliggende vest for Bækmarksbro i et område med mange landbrug.

Bodrøgild drives med en årlig produktion af 6.800 slagtesvin (31-107 kg), 50 tyrekalve, tung race (0-6 mdr.) og 50 ungtyre, tung race (6 mdr.- slagtning 440 kg) svarende til 208,65 dyreenheder (DE). Produktionen ønskes godkendt til produktion af 8.800 slagtesvin (32-107 kg), 4 årsdyr småkalve (4-6 mdr.), 23 årsdyr kvier (6-16 mdr.) og 18 årsdyr kvier (16-24 mdr.) svarende til 265,08 DE.

Der indgår ikke etablering, ændring eller renovering af stald- og gødningsanlæg mv. i projektet.

Ansøgningen omfatter drift af 137,36 ha, hvortil der fra husdyrbrugets gødningsproduktion tilføres husdyrgødning svarende til 191,56 DE. Husdyrgødning svarende til 10,32 DE afsættes ved afgræsning udenfor husdyrbrugets udbringningsareal og 63,20 DE afsættes til aftalearealer.

1.2. Afgørelse

Lemvig Kommune godkender jf. § 12 i Lov nr. 1486 af 4. dec. 2009 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug hermed udvidelse af dyreholdet til 265,08 DE.

Miljøgodkendelsen er givet på vilkår, der har til hensigt at beskytte den omgivende natur og miljø.

Lemvig Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg og arealer. Endvidere vurderer kommunen, at husdyrbruget efter udvidelsen kan drives uden væsentlige påvirkninger af miljøet, såfremt vilkårene i denne miljøgodkendelse overholdes.

På Lemvig Kommunes vegne den 26. april 2012.

Kim Sandahl

miljømedarbejder

1.3. Ikke teknisk resumé

Resultaterne af de væsentligste miljøpåvirkninger kan ses herunder.

Transport

Antallet af årlige transporter til og fra ejendommen ændres ikke i forhold til nudrift.

Lemvig Kommune vurderer, at der ikke vil være væsentlige gener for omgivelserne forbundet med transporter.

Ammoniak

I husdyrgodkendelse.dk er der beregnet en samlet ammoniakemission på 3.854,23 kg N/år, en reduktion i forhold til nudrift på 141,43 kg N/år.

Der er udført ammoniakdepositionsberegning til de nærmeste beskyttede naturområder. Lemvig Kommune vurderer bl.a. på denne baggrund, at omkringliggende natur ikke vil blive påvirket ved ændringen.

Nitratudvaskning og overfladevand

Husdyrbrugets arealer ligger i nitratklasse 3, hvor der som udgangspunkt stilles krav om reduceret dyretryk i forhold til de generelle regler. Husdyrbruget har anvendt virkemidlet ekstra efterafgrøder for at overholde Husdyrlovens beskyttelsesniveau.

Lemvig kommune vurderer, at beskyttelsesniveauet for nitrat er tilstrækkeligt til at beskytte vandmiljøet, og der stilles derfor ikke yderligere krav.

Nitratudvaskning og grundvand

Ingen udbringningsarealer ligger i nitratfølsomt indvindingsområde.

Lemvig Kommune vurderer, at det generelle beskyttelsesniveau er tilstrækkeligt til at beskytte grundvandet mod udvaskning af kvælstof.

Fosfor

Udbringningsarealerne ligger i oplandet til Natura 2000 området Nissum Fjord (Natura2000-område nr. 65). Området betegnes som følsomt for fosfor.

Der er beregnet et fosforoverskud på 5,3 kg/ha/år. Lemvig Kommune vurderer, at det ikke er nødvendigt med yderligere vilkår for at beskytte vandmiljøet.

Nabopåvirkning – Lugt, støj og støj

Lugten fra husdyrbruget på Bækmarksbrovej 48 vil muligvis kunne være generende for beboere i beboelseshuse i landzone indenfor ca. 245 meter. Nærmeste enkelt bolig ligger ca. 264 meter vest for ejendommen (Bækmarksbrovej 42). Bl.a. fordi geneafstanden reduceres i ansøgt drift er husdyrlovens beskyttelsesniveau overholdt.

Geneafstanden til samlet bebyggelse er på 516 meter. Nærmeste samlet bebyggelse er område ved Brandborg, der ligger ca. 690 meter fra anlægget.

Geneafstanden til byzone/sommerhusområde er på ca. 680 meter. Nærmeste byzone/sommerhusområde er Bækmarksbro der ligger ca. 1,8 km fra anlægget.

Der vil formentlig ikke forekomme støvgener, som kan være til gene for naboer til ejendommen, da støvgenerne ved driften af husdyrbruget er begrænsede.

Drift af et husdyrbrug medfører støj. De fleste støjklager er placeret inde i bygninger, hvilket reducerer støjgenerne væsentligt. Der stilles vilkår til beregning/måling af støjniveauet, såfremt der fremkommer velbegrundede klager over støjforholdene.

Lemvig Kommune finder, at projektet ikke vil medføre uacceptabel lugt-, støv- og støjpåvirkning af omgivelserne.

BAT

Der er beregnet et niveau for maksimal ammoniak- og fosforemission ud fra Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier. Husdyrbruget lever op til dette niveau. Ammoniakemissionen fra stalde og lagre er 73 kg/år lavere end den samlede BAT emissionsgrænseværdi. Der er beregnet en samlet fosforemissionsgrænseværdi for den ansøgte produktion af slagtesvin, som er overholdt med 350 kg N/år. Med baggrund heri vurderer Lemvig Kommune, at der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af BAT med hensyn til ammoniakemission fra husdyrbruget.

Lemvig Kommune vurderer, at husdyrbruget på Bækmarksbrovej 48 lever op til BAT vedr. staldeknologi samt energi, opbevaring og udbringning af husdyrgødning, fodring og management.

1.4. Vilkår for godkendelsen

Godkendelsen indeholder en række konkrete vilkår for Husdyrbrugets drift, indretning og kontrol. Vilkårene skal medvirke til at sikre

- at indretning og drift af husdyrbruget og arealerne sker i overensstemmelse med ansøgningsmaterialet samt den miljøtekniske beskrivelse og vurdering
- at yderligere miljøkrav, fastsat på grundlag af kommunens vurdering af ansøgningen, overholdes
- at risikoen for, at der forekommer forurening eller gener ud over de forventede ifølge miljøvurderingen, minimeres.

Husdyrbruget skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet, den vedlagte miljøtekniske beskrivelse og vurdering, samt godkendelsens vilkår.

1.5. Vilkår for godkendelsen

1.5.1. Generelt

1. Godkendelsen bortfalder, hvis godkendelsen ikke er udnyttet senest 2 år efter denne er meddelt.

1.5.2. Produktion

2. Produktionens omfang

Godkendelsen omfatter en årlig produktion bestående af 8.800 stk. slagtesvin (32-107 kg.) fordelt på 2.250 stipladser, 4 årdsyr småkalve (4-6 mdr.), 23 årdsyr kvier (6-16 mdr.) og 18 årdsyr kvier (16-24 mdr.) svarende til 265,08 DE. Produktionen må på intet tidspunkt overstige de begrænsninger, der følger af anden lovgivning.

3. Afgræssende dyr

Omfanget af afgræssende dyr skal som minimum være:

Dyretype	Aldersinterval	Måneder på græs uden for udbringningsareal
Kvier	6 – 24 mdr.	6
Småkalve	0 – 6 mdr.	6

4. Foderkorrektio n slagtesvin/ kvælstof

Den totale mængde N ab dyr pr. år beregnet som N ab dyr pr. slagtesvin x det årlige antal producerede slagtesvin skal være mindre 28.102 kg N pr. år.

N ab dyr pr. slagtesvin beregnes ud fra følgende ligning:

$$(Fe_{sv} \text{ pr prod. svin} \times g \text{ råpr pr } Fe_{sv} / 6.250) - ((\text{udgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,028 \text{ kg N pr kg tilvækst})$$

Der skal føres en logbog, hvoraf følgende skal fremgå:

- Antal producerede dyr (slagtesvin)
- Gennemsnitlige vægtintervaller (indgangs- og afgangsvægt/slagtevægt)
- Foderforbrug pr. kg tilvækst
- Det gennemsnitlige indhold af råprotein pr. FE_{sv} i foderblandingerne
- Logbog over foderblandinger, hvor der gemmes en indlægsseddel / foderoptimeringsudskrift minimum hver 3. måned.

N ab dyr skal på baggrund af logbogens eller produktionskontrollens oplysninger beregnes for en sammenhængende periode på minimum 12 måneder i perioden 15. september år 2012 til 15. februar i år 2015.

Der skal udarbejdes en blandeforskrift for foder mindst hver tredje måned, såfremt der anvendes hjemmeblandet foder.

5. Foderkorrektio n slagtesvin/ fosfor

Den totale mængde P ab dyr pr. år for slagtesvin beregnet som P ab dyr pr. slagtesvin x det årlige antal producerede slagtesvin skal være mindre end 4.704 kg P pr. år.

P ab dyr pr. slagtesvin beregnes ud fra følgende ligning:

$$P \text{ ab dyr pr. slagtesvin} = ((FE_{sv} \text{ pr. produceret slagtesvin} \times g \text{ fosfor pr. } FE_{sv} / 1000) - ((\text{udgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0055 \text{ kg P pr. kg tilvækst}))$$

Der skal føres en logbog eller produktionskontrol, hvoraf følgende skal fremgå:

- det gennemsnitlige indhold af fosfor pr. FE_{sv} i foderblandingerne

P ab dyr skal på baggrund af logbogens eller produktionskontrollens oplysninger beregnes for en sammenhængende periode på minimum 12 måneder i perioden 15. september år 2012 til 15. februar i år 2015.

6. Fytasetilsætning

Alle foderblandinger til slagtesvin skal være tilsat fytase svarende minimum til producentens anbefalede dosis med tilsvarende reduktion af fosfor i foderet.

7. Gyllekøling

Gyllekanalerne i stald 10 og 11 – hhv. 270 m² og 1.350 m² – skal forsynes med køleslanger, der forbindes med en varmepumpe.

Varmepumpen skal levere en årlig køleydelse på mindst 51.772 KWh i stald 10 og mindst 258.989 KWh i stald 11.

Der skal monteres en typegodkendt energimåler på varmepumpen. Energimåleren skal være forsynet med automatisk datalogger, der registrerer den månedlige og årlige ydelse målt i KWh.

Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.

Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.

Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO-certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt.

Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende:

- afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, alarmerne samt sikkerhedsanordningen
- kontrol af kølekredsens ydelse

Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed.

8. Affald

Erhvervsaffald skal bortskaffes i overensstemmelse med Lemvig Kommunes affaldsregulativ.

Brændbart affald skal opsamles i en container og bortskaffes via en indsamlingsordning for erhvervsvirksomheder.

Farligt affald, herunder spraydåser, olie- og kemikalieaffald skal opbevares i tromler eller anden egnet beholder, der er placeret indendørs, på tæt underlag, uden mulighed for tilledning til afløb ved uheld eller spild.

Risikoaffald, som kanyler, hætteglas etc. skal opbevares i brudsikker og typegodkendt kanyleboks.

9. Olietanke

Der findes på godkendelsestidspunktet to stk. olietanke:

Tank 1: Nedgravet fra 1983 på 1.500 L. Placeret ved syd for maskinhuset (bygning 3).

Tank 2: Overjordisk tank fra 2001 på 1.000 L. Placeret i teknikrum i bygning 11.

Olietankene må ikke flyttes uden forudgående anmeldelse. Ved etablering af nye olietanke på ejendommen, skal Lemvig Kommune informeres om dette 4 uger inden etablering.

Opbevaring af diesel / fyringsolie i overjordiske tanke skal til enhver tid ske i en typegodkendt beholder, som står overdækket på fast og tæt bund, således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand og grundvand.

10. Olie og kemikalier

Påfyldning af dieselolie skal foregå i maskinhuset.

Påfyldning og udvendig rengøring af marksprøjte skal foregå på påfyldningspladsen ved gylletanken eller i marken.

11. Spildevand

Ved overfladeafløb må der ikke ske oplagring, anvendelse og transport af foder, dyr, gødning, olie og kemikalier, så der kan ske forurening af vandløb via dræn.

12. Vand og energi

Husdyrbrugets årlige vand- og energiforbrug skal registreres, og være tilgængeligt for myndigheden i forbindelse med tilsyn

13. Støj

Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer, se tabel herunder.

Dag	Periode	Reference-tidsrum	Værdi
Mandag- fredag	kl. 07.00-18.00	8 timer	55 dB(A)
Lørdag	kl. 07.00-14.00	7 timer	55 dB(A)
Lørdag	kl. 14.00-18.00	4 timer	45 dB(A)
Søn- og helligdage	kl. 07.00-18.00	8 timer	45 dB(A)
Alle dage (aften)	kl. 18.00-22.00	1 time	45 dB(A)
Alle dage (nat)	kl. 22.00-07.00	½ time	40 dB(A)

For dag-, aften og natperioden skal grænseværdierne overholdes inden for det mest støjbelastede tidsrum på henholdsvis 8 timer (lørdag 7 og 4), 1 time og ½ time. Maksimalværdier af støjniveauet må om natten ikke overstige ovennævnte kravværdier med mere end 15 dB(A).

Hvis tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedr. støj fra husdyrbruget er velbegrundede, skal husdyrbruget igennem en akkrediteret virksomhed for egen regning eftervise, at de stillede støjkrafter er overholdt. Med mindre der er tale om overskridelser af grænserne, kan målingerne højst kræves udført én gang årligt og skal foretages i overensstemmelse med miljøstyrelsens gældende vejledning.

14. Hygiejne

Staldventilatorer skal efterses hver gang der indsættes et nyt hold dyr, eller mindst hver 2. måned.

15. Opbevaringskapacitet

Husdyrbruget skal til enhver tid råde over 9 måneders opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning.

16. Påfyldningsplads for gylle

Ved tømning af gylletanke skal der anvendes gyllevogne med sugetårn og overløbssikring. Ved alle gylletanke, hvor der i fremtiden evt. etableres fastmonteret pumpeudstyr, skal der etableres fast støbt plads med afløb til gyllesystem. Afløbssystemet skal være dimensioneret og indrettet således, at uheld i forbindelse med pumpeudstyret ikke medfører at gyllen løber udenfor den støbte plads.

17. Ved uheld

Hvis der sker uheld med et væsentligt udslip, skal Lemvig Kommune straks kontaktes telefonisk. Er der behov for øjeblikkelig indsats, ringes 112. I øvrigt henvises til beredskabsplanen, se bilag 2.

1.5.3. Arealanvendelse

18. Udbringning af husdyrgødning

Maksimal tilladt tilførsel af husdyrgødning på udbringningsarealerne er 1,40 DE/ha.

19. Dyrknings- og sprøjtefrie bræmmer:

På/ved følgende marker skal der opretholdes 2 meter dyrknings-, sprøjte- og gødningsfrie bræmmer til søer/vandhuller målt fra søernes øverste brink: 16-0, 40-0 og 64-0.

20. Nitratudvaskning - efterafgrøder

Der skal etableres 8,1 % ekstra efterafgrøder ud over det lovpligtige krav. Disse efterafgrøder skal følge de samme regler som gælder for de lovpligtige efterafgrøder hvad angår artsvalg, dyrkningsperiode og kvælstofgødskning.

21. Arealer uden for udbringningsarealet

På markerne nr. 26-0, 28-0, 29-1, 62-0 og 66-0, der er helt eller delvist omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3, må nuværende lovlig drift fortsætte. Markerne, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, må maksimalt afgræsses med 0,7 DE/ha. De ferske enge må ikke omlægges hyppigere end hvert 7 – 10 år, og kun hvis det har været en del af en tidligere lovlig drift. Moser må ikke omlægges. De beskyttede naturområder må højst modtage samme mængde husdyrgødning som tidligere.

1.5.4. Kontrolvilkår og egenkontrol

22. Dokumentation

For at kunne kontrollere, at virksomheden overholder godkendelsens vilkår, samt gældende miljølovgivning, skal virksomheden opbevare eller på forlangende inden 4 uger fremskaffe følgende dokumenter for de seneste 5 år:

Husdyrgødning: Gødningsregnskaber inklusive indholdet af fosfor i husdyrgødningen til udbringning på bedriftens arealer.

Mark- og gødningsplaner, samt dokument med registreringer af afvigelser af samme.

Råprotein og fosfor i slagtesvinefoder:

Effektivitetskontrol i hele besætningen med opgørelse af fodermængde, vægtintervaller, foderforbrug og med beregning af kvælstof ab dyr pr. slagtesvin og fosfor ab dyr pr. slagtesvin.

Dyrehold: Relevante dele af virksomhedens regnskaber.

Gyllekøling: Registreringen fra datalogger, logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige servicereporter.

23. Lugtprøver

Hvis tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedr. lugt fra husdyrbruget er velbegrundede, skal husdyrbruget for egen regning lade foretage en undersøgelse af forskellige lugtkilder og / eller behandling af afkastluften, således at lugten udenfor staldene formindskes.

1.5.5. Andre vilkår

24. Beredskabsplan

Beredskabsplanen (bilag 2), der fastlægger hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, skal revideres årligt og skal kunne forevises ved miljøtilsyn på ejendommen. Planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften.

25. Ændringer

Ændringer i ejerforhold (eller hvem der er ansvarlig for driften) skal meddeles tilsynsmyndigheden. Inden etablering, udvidelse eller ændring af anlæg omfattet af Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, skal der indgives en anmeldelse til kommunalbestyrelsen.

26. Ophør af drift

Ved ophør af driften, skal husdyrbruget foretage oprydning i et sådan omfang, at forureningsfare undgås. Herunder skal gylletanke, gyllekølingsanlæg og lignende tømmes. Lemvig Kommune skal kontaktes med henblik på at aftale, hvilke foranstaltninger, der skal til for at fjerne forurenende kilder, herunder bygninger, silo- eller tankanlæg.

1.6. Offentlighed

Udkast til Miljøgodkendelse har været sendt i 6 ugers høring. Følgende har modtaget udkastet:

- Ansøger Berg Nicolajsen, Bækmarksbrovej 48, 7660 Bækmarksbro
- Konsulent Lotte Stilling Nielsen, Lemvigegnens Landboforening, Industrivej 53, 7620 Lemvig

Bortforpagtere af udbringningsarealer:

- Niels Jørgen Lund, Bækmarksbrovej 26, 7660 Bækmarksbro
- Bendt Dissing, Ringkøbingvej 129, 7660 Bækmarksbro
- Per Fjeldgren, Holmgårdvej 36, 7660 Bækmarksbro
- Søren Hundal, Vilhelmsborgvej 128, 7660 Bækmarksbro
- Kirsten Kristensen, Grønsmøllevej 3, 7660 Bækmarksbro
- Bent Viborg, Pindstrupvej 3, 7660 Bækmarksbro
- Villy Hansen, Bækmarksbrovej 47, 7660 Bækmarksbro
- Jens Marius Nielsen, Rødemøllevej 15, 7660 Bækmarksbro
- Tove Bjerg, Holmgårdvej 32, 7660 Bækmarksbro
- Egon Christensen Kirkegaard, Gåsborgvej 8, 7660 Bækmarksbro

Ejere af aftalearealer:

- Poul Jensen, Neesvej 117, 7660 Bækmarksbro
- Benny Hansen, Tangsøvej 12, 7650 Bøvlingbjerg

Det vurderes, at følgende naboer er beliggende inden for lugtkonsekvensområdet på 670 m, og derfor høringsberettigede:

- Allan Holck, Bækmarksbrovej 73, 7660 Bækmarksbro
- Annelise og Lars Peder Udsen, Gedebjergvej 9B, 8410 Rønne
- Birgitte og John Helligsø, Bækmarksbrovej 41, 7660 Bækmarksbro
- Bjarne Kofoed Sørensen, Bækmarksbrovej 69, 7660 Bækmarksbro
- Børge Villumsen Tved, Sinkbækvej 41, 7660 Bækmarksbro
- Erik Winther Christensen, Sinkbækvej 38, 7660 Bækmarksbro
- Freddy Svendstrup Jensen, Sinkbækvej 37, 7660 Bækmarksbro
- Hanne og Johannes Stausholm, Lergravvej 13, 7650 Bøvlingbjerg
- Inga Elisa og Ole Tornsborg, Poppelvej 25, 7330 Brande
- Ingrid Hartman Vestergaard, Bækmarksbrovej 67, 7660 Bækmarksbro
- Ivan Christensen, Sinkbækvej 43, 7660 Bækmarksbro
- Jan Galsgaard, Skalstrupvej 42, 7570 Vemb
- Jane Svankjær og Ernst Olesen, Sinkbækvej 49, 7660 Bækmarksbro
- John Damgaard Laugesen, Sinkbækvej 39, 7660 Bækmarksbro
- Karl Emil Jeppesen, Smørpøtvej 15, 7650 Bøvlingbjerg
- Margrethe Kirkegaard Viborg, Bækmarksbrovej 54, 7660 Bækmarksbro
- Michael Viktor Pedersen, Bækmarksbrovej 71, 7660 Bækmarksbro
- Mikael Ihler Holck, Bækmarksbrovej 74, 7660 Bækmarksbro
- Mogens Kirk, Bækmarksbrovej 36, 7660 Bækmarksbro
- NORDEA BANK DANMARK A/S, Strandgade 3, 1401 København K
- Ole Bjerg Olesen, Sinkbækvej 48, 7660 Bækmarksbro
- Per Rønn Jensen, Bækmarksbrovej 45, 7660 Bækmarksbro
- Poul Aksel Larsen, Bækmarksbrovej 70, 7660 Bækmarksbro
- Thorkild Sidelmann, Rammedigevej 60, 7620 Lemvig

- Til alle på adressen, Sinkbækvej 42, 7660 Bækmarksbro
- Øjvind Særkjær, Bækmarksbrovej 72, 7660 Bækmarksbro

Indkomne kommentarer kan ses bagerst i godkendelsen.

Miljøgodkendelsen offentliggøres ved annoncering i Lokalavisen i Lemvig den 1. maj 2012. Følgende har fået meddelelse om udarbejdelse af godkendelsen:

- Ansøger Berg Nicolajsen, Bækmarksbrovej 48, 7660 Bækmarksbro
- Konsulent Lotte Stilling Nielsen, Lemvigegnens Landboforening, Industrivej 53, 7620 Lemvig

Bortforpagtere af udbringningsarealer:

- Niels Jørgen Lund, Bækmarksbrovej 26, 7660 Bækmarksbro
- Bendt Dissing, Ringkøbingvej 129, 7660 Bækmarksbro
- Per Fjeldgren, Holmgårdvej 36, 7660 Bækmarksbro
- Søren Hundal, Vilhelmsborgvej 128, 7660 Bækmarksbro
- Kirsten Kristensen, Grønsmøllevej 3, 7660 Bækmarksbro
- Bent Viborg, Pindstrupvej 3, 7660 Bækmarksbro
- Villy Hansen, Bækmarksbrovej 47, 7660 Bækmarksbro
- Jens Marius Nielsen, Rødemøllevej 15, 7660 Bækmarksbro
- Tove Bjerg, Holmgårdvej 32, 7660 Bækmarksbro
- Egon Christensen Kirkegaard, Gåsborgvej 8, 7660 Bækmarksbro

Ejere af aftalearealer:

- Poul Jensen, Neesvej 117, 7660 Bækmarksbro
- Benny Hansen, Tangsøvej 12, 7650 Bøvlingbjerg

Øvrige modtagere:

- Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Sundhedsstyrelsen, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg, midt@sst.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø., dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité v/Jens Johan Brogaard, Torsvej 111, 7620 Lemvig., BR@lemvig-gym.dk
- Dansk Ornitologisk Forening – Vestjylland. , lemvig@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V., natur@dof.dk
- Friluftsrådet, v. Allan Kjær Villesen, Højbovej 9, 7620 Lemvig, akv@tdcadsl.dk
- Friluftsrådet, Scandiagade 12, 2450 København SV., fr@friluftsradet.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd Reventlowsgade 14, 1651 København V., ae@aeraadet.dk
- Dansk Botanisk Forening, Jyllandskredsen, att. Signe Normand, Aarhus University, Ny Munkegade 114, DK-8000 Aarhus C, dbf.oestjylland@gmail.com
- Danmarks Sportsfiskerforbunds Miljøkoordinator, Erik Schou Nielsen, Rosenvej 18, 8240 Risskov, enie@abc.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia., mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup., nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Dansk Fritidsfiskerforbund, Bruno Müller , Knudensvej 82, 9900 Frederikshavn, brm@frederikshavn.dk
- Aktive Fritidsfiskere i Danmark v. Leif Søndergård, Søvejen 6, 7860 Spøttrup, afid@aktivefritidsfiskere.dk

- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17,3, Postboks 2188, 1017 København K., fbr@fbr.dk
- Naturstyrelsen Haraldsgade 53, 2100 København , nst@nst.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N., husdyr@ecocouncil.dk.

Denne afgørelse kan indbringes for domstolene indtil 6 måneder efter den dato, hvor afgørelsen bliver offentliggjort, jf. miljøbeskyttelseslovens § 101.

Miljøgodkendelsen er givet i henhold til Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1486 af 4. december 2009 og litteraturliste bagerst i denne miljøgodkendelse.

1.7. Klageret

Afgørelsen er truffet i medfør af kapitel 3 i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, nr. 1486 af 4. december 2009. Afgørelsen kan påklages til Miljøklagenævnet i henhold til Kapitel 7 i 'lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug' af følgende;

- Ejeren af Bækmarksbrovej 48
- Embedslægeinstitutionen
- Enhver, der har en individuel interesse i sagens udfald.

En eventuel klage skal være skriftlig, stiles til Miljøklagenævnet og sendes til Lemvig Kommune.

Klagen skal være Lemvig Kommune i hænde senest 4 uger fra afgørelsens meddelelse. Umiddelbart efter klagefristens udløb videresender kommunalbestyrelsen klagen til Miljøklagenævnet ledsaget af det materiale, der er indgået i miljøgodkendelsens behandling.

Hvis afgørelsen påklages får ansøger besked. Klage over en godkendelse efter § 12 har ikke opsættende virkning med mindre Miljøklagenævnet bestemmer andet jf. § 81 i 'lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug'. Det betyder, at hvis eventuelt byggeri påbegyndes og en sag påklages kan miljøklagenævnet sætte byggeriet i stå eller kræve nedrivning for ansøgers regning.

Klagefristen udløber onsdag den 30. maj 2012 ved kontortids ophør.

2. Generelle forhold

2.1. Beskrivelse af husdyrbruget

Berg Nicolajsen driver husdyrbruget Bodrøgild primært med svin, men også kvæg. Husdyrbruget er beliggende vest for Bækmarksbro i et område med mange landbrug.

Bodrøgild drives med en årlig produktion af 6.800 slagtesvin (31-107 kg), 50 tyrekalve, tung race (0-6 mdr.) og 50 ungtyre, tung race (6 mdr.- slagtning 440 kg) svarende til 208,65 dyreenheder (DE). Produktionen ønskes godkendt til produktion af 8.800 slagtesvin (32-107 kg), 4 årsdyr småkalve (4-6 mdr.), 23 årsdyr kvier (6-16 mdr.) og 18 årsdyr kvier (16-24 mdr.) svarende til 265,08 DE.

Der ønskes mulighed for produktion med alternativt vægtinterval og reduceret antal producerede slagtesvin. Der er derfor indsendt en beregning af påvirkning af omgivelserne ved uændret produktion af kvæg, men ændret vægtinterval for slagtesvin (32-110 kg) og reduceret antal slagtesvin (8.350 stk. pr år).

Der indgår ikke etablering, ændring eller renovering af stald- og gødningsanlæg mv. i projektet.

Ansøgningen omfatter drift af 137,36 ha, hvortil der fra husdyrbrugets gødningsproduktion tilføres husdyrgødning svarende til 191,56 DE. Husdyrgødning svarende til 10,32 DE afsættes ved afgræsning udenfor husdyrbrugets udbringningsareal og 63,20 DE afsættes til aftalearealer.

Lemvig Kommune vurderer, at den ansøgte ændring er en godkendelsespligtig udvidelse af husdyrproduktionen jf. § 12 stk. 2 i Husdyrloven, da ændringen svarer til en udvidelse fra 208,65 DE til 265,08 DE.

2.2. Meddelelsespligt - anlæg, arealer, ejerforhold

Udskiftning af arealer skal anmeldes til kommunen. Udskiftning af arealer inden for samme kategori (ejede/forpagtede og tredjemands arealer) kan ske uden en ny godkendelse såfremt kommunen vurderer, at de nye arealer ikke er mere sårbare, jf. § 15 i bekendtgørelsen om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

2.3. Gyldighed

Godkendelsen bortfalder, hvis godkendelsen ikke er udnyttet senest 2 år efter denne er meddelt. Med udnyttet menes påbegyndt udvidelse af dyreholdet.

2.4. Retsbeskyttelse

Ifølge § 41 a i miljøbeskyttelsesloven må tilsynsmyndigheden ikke meddele påbud eller forbud efter § 41 før der er forløbet 8 år efter meddelelsen af en godkendelse.

Tilsynsmyndigheden skal dog tage godkendelsen op til revurdering og om nødvendigt meddele påbud eller forbud efter § 41, hvis

- der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning,

- forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse,
- forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse,
- væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik skaber mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, uden at det medfører uforholdsmæssigt store omkostninger,
- det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker, eller
- der er fremkommet nye oplysninger om sikkerhedsmæssige forhold på virksomheder, der er omfattet af regler fastsat i medfør af § 7 om risikobetonede processer m.v.

IPPC

Husdyrbruget er omfattet af IPPC-reglerne og nærværende godkendelse skal derfor revurderes efter 8 år. IPPC-direktivet er direktiv for integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening.

2.5. Revurdering af miljøgodkendelsen

Virksomhedens miljøgodkendelse skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering, jf. § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2020.

miljøteknisk beskrivelse

3. Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold

3.1. Bygge- og beskyttelseslinier, fredninger mv.

Projektet er ikke omfattet af husdyrlovens afstandskrav i § 8, da disse gælder for nyanlæg og eksisterende bygninger, der ændrer anvendelse til stald.

Projektet overholder afstandskravene i Husdyrlovens § 6, som omfatter 'forbudszoner', indenfor hvilke det bl.a. ikke er tilladt at udvide og ændre eksisterende husdyrbrug, der medfører forøget forurening.

Anlæggets placering i forhold til naboer, samlet bebyggelse, byzone m.m. fremgår af Tabel 1. Afstande er målt fra nærmeste stald.

Tabel 1: Generelle afstandskrav

Afstand til	Afstand målt (Ca.)	Afstandskrav jf. Husdyrgodkendelsesloven
Nabobeboelse	209 m	50 m
Samlet bebyggelse (Brandborg)	650 m	50 m
Byzone (Bækmarksbro)	1.850 m	50 m

Figur 1: Afstand til byzone, nabobeboelse og samlet bebyggelse

Kommunens bemærkninger og vurdering

Afstandskravet til nabobeboelse, samlet bebyggelse og byzone mm. efter husdyrlovens § 6 er jf. Tabel 1 overholdt.

3.2. Beskyttelseslinier og fortidsminder

Husdyrbrugets arealer (arealernes beliggenhed fremgår af Figur 8) ligger udenfor søbeskyttelseslinier, klitfredninger og kirkebyggelinier.

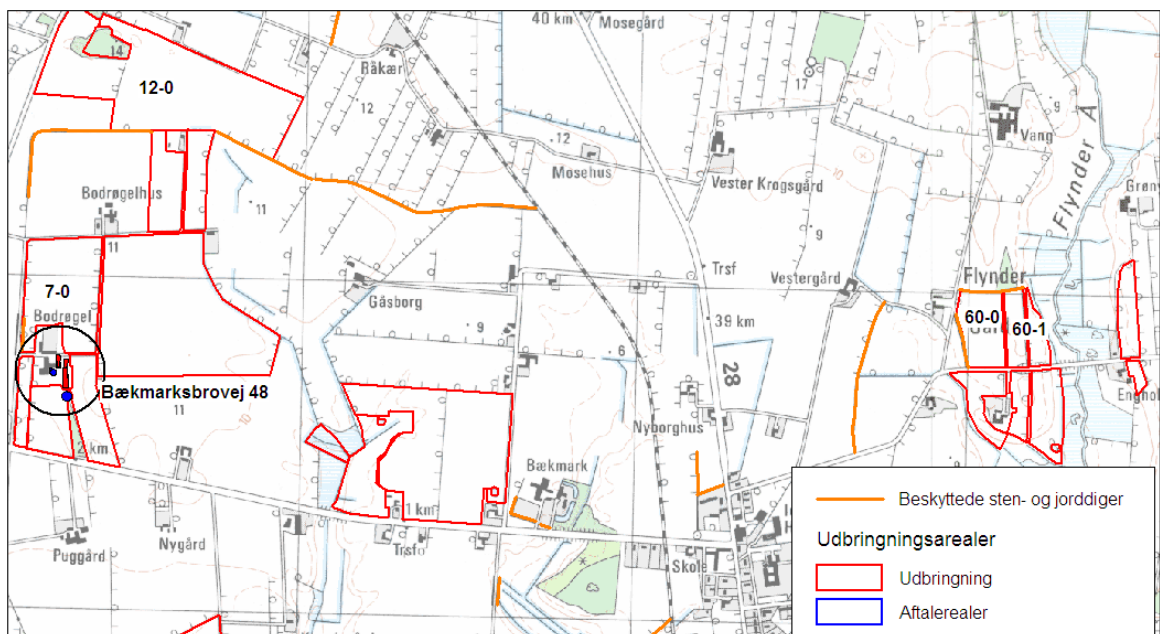
Mark 25-0, 26-1, 30-0 og delvist mark 15-0 ligger indenfor kystnærhedszone. Kystnærhedszonen er en 3 km bred bufferzone, som skal søges friholdt for bebyggelse og anlæg, der ikke er afhængige af kystnærhed for at de danske kyster bevares som åbne kyststrækninger jf. planloven kapitel 5a. Kystnærhedszonen er dog en planlægningszone for kommunen og ikke en forbudszone, hvorfor den almindelige landbrugsmæssige drift kan fortsætte som hidtil. (Planloven kap. 2a).

Mark 21-0, 22-0, 67-0, 68-0, 69-0 og 69-1 og delvist 20,-0, og 70-0 ligger indenfor skovbyggelinie. Skovbyggelinien har til formål at sikre skovens værdi som landskabelement samt opretholde skovbrynene som værdifulde levesteder for plante- og dyrelivet. Skovbyggelinien er en 300 meter bufferzone omkring skovene, hvor der er forbud mod at bygge. (Naturbeskyttelsesloven §17). Den almindelige landbrugsmæssige drift kan fortsætte som hidtil.

Fortidsminder

Der findes ikke beskyttede fortidsminder, sten- eller jorddiger ved husdyrbrugets anlæg og på udbringningsarealerne.

Langs markerne 7-0, 12-0, 60-0 og 60-1 er der beskyttede sten- eller jorddiger, se Figur 2. Jf. museumslovens § 29a er disse diger beskyttet mod tilstandsændringer.

Figur 2: Beskyttede sten- og jorddiger

Kommunens bemærkninger og vurdering

Lemvig kommune vurderer, at det ansøgte ikke er i konflikt med fortidsminder, sten- og jorddiger, fredninger og beskyttelseslinier.

3.3. Placering i landskabet

Det ansøgte projekt indeholder ikke ændringer, der medfører ændret påvirkning af landskabet, da der ikke opføres nye anlæg.

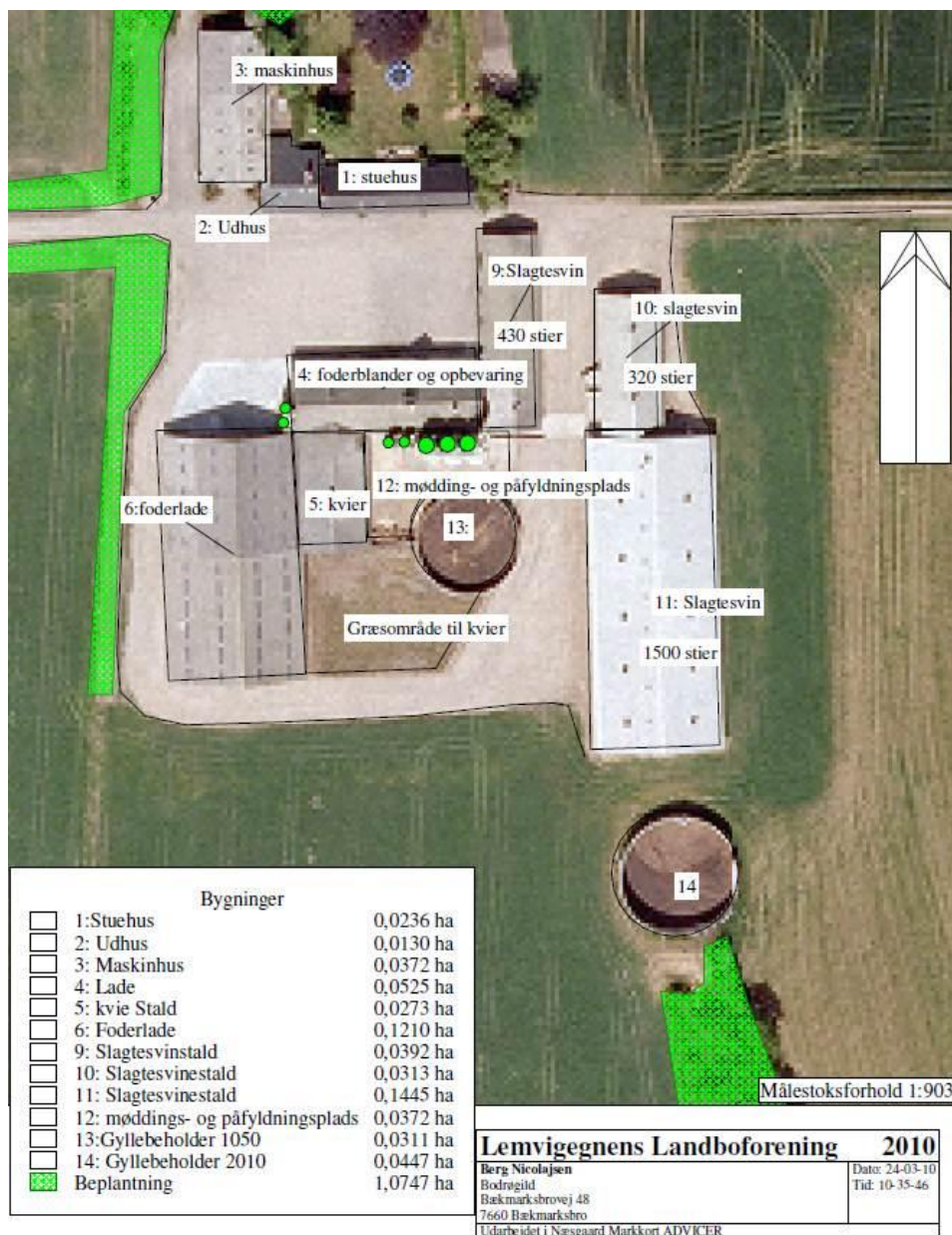
Kommunens bemærkninger og vurdering

Lemvig Kommune vurderer, at udvidelsen af husdyrholdet ikke vil medføre landskabelig påvirkning.

4. Husdyrhold, staldanlæg og drift

4.1. Husdyrhold og staldindretning

Ejendommen er på ca. 4.000 m² erhvervsareal. Produktionsanlæg med angivelse af de enkelte bygningsafsnit fremgår af Figur 3.

Figur 3: Oversigt over bygninger og anvendelse

I nudrift omfatter produktionen 6.800 slagtesvin (31-107 kg), 50 tyrekalve, tung race (0-6 mdr.) og 50 ungtyre, tung race (6 mdr.- slagtning 440 kg) svarende til 208,65 dyreenheder (DE). I ansøgt drift ønskes produktionen godkendt til produktion af 8.800 slagtesvin (32-107 kg), 4 årsdyr småkalve (4-6 mdr.), 23 årsdyr kvier (6-16 mdr.) og 18 årsdyr kvier (16-24 mdr.) svarende til 265,08 DE.

Dyreholdets sammensætning før og efter udvidelsen fremgår af nedenstående Tabel 2.

Tabel 2: Tabel over nuværende og ansøgt dyrehold

	Nudrift			Ansøgt drift		
	Antal dyr	Antal DE	Vægt kg	Antal dyr	Antal DE	Vægt kg
<i>ST-45107 slagtesvinestald 9</i>						
Slagtesvin, fuldspalttegulv	1.650	46,17	31-107	1.650	45,83	32-107
<i>ST-45108 slagtesvinestald 10</i>						
Slagtesvin, drænet gulv + spalter (33/67)	1.250	34,98	31-107	1.250	34,72	32-107
<i>ST-45109 ungdyr kvæg stald 5</i>						
Ungtyr, tung race (6 mdr.-slagtning 440 kg), spaltegulvsbokse	50	12,50		0	0	
Tyrekalv, tung race (0-6 mdr.), dybstrøelse hele arealet	50	5,88		0	0	
Kvie/stud, tung race (16-24 mdr.), spaltegulvsbokse	0	0		18	10,06	16-24 mdr.
Småkalv, tung race (4-6 mdr.), dybstrøelse hele arealet	0	0		4	1,21	4-6 mdr.
Kvie/stud, tung race (6-16 mdr.), dybstrøelse hele arealet	0	0		23	9,37	6-16 mdr.
<i>ST-48541 slagtesvinestald 11</i>						
Slagtesvin, drænet gulv + spalter (33/67)	3.900	109,12	31-107	5.900	163,89	32-107
Sum		208,65			265,08	

Besætningen vil efter udvidelse bestå af årsproduktion af 8.800 slagtesvin i vægtintervallet 32-107 kg, svarende til 244,44 og en kvægproduktion på 20,64 DE. I alt en produktion på 265,08 DE.

Der er ansøgt om mulighed for variation i vægtinterval og antal af producerede slagtesvin. Der er indsendt en beregning af påvirkning af omgivelserne ved uændret produktion af kvæg, men ændret vægtinterval for slagtesvin og reduceret antal. Ved en produktion på 8.350 slagtesvin i vægtintervallet 32-110 kg, ligeledes svarende til 244,44 DE, er såvel ammoniakemission, lugtemission og næringsstoffer til udbringning mindre end ved produktion af 8.800 slagtesvin i vægtintervallet 32-107 kg.

Bygninger

Stald 9 er den ældste slagtesvinestald fra 1960 og renoveret i 1985. Gulvet er fuldspaltet gulv med plads til ca. 430 svin ad gangen. Stald 10 er bygget i 2004. Gulvet er et fuldspaltet gulv med plads til ca. 320 stk. svin ad gangen.

Jf. ansøgningen vurderes, at BAT for slagtesvin er delvis spaltegulv ved nyetablering og med evt. gyllekøling.

I forhold til vurdering af, hvorvidt gyllekøling er BAT ved en slagtesvineproduktion, er det vigtigt at overveje om der er afsætning af varmen og i hvilket omfang. Da der sjældent er et varmekonsum om sommeren anbefales det oftest, at driftstiden begrænses til de måneder, hvor der er et varmebehov. Da der allerede er etableret gyllekøling i den største og nyeste stald 11 samt i stald 10, vurderer ansøger ikke, at der kan benyttes mere varme på ejendommen. Generelt vil etablering af gyllekøling i eksisterende stalde kræve, at der laves riller i gyllekanalerne og slangerne støbes ned for at få en optimal udslusning af gyllen. Det vil være muligt at lægge slangerne på bunden af kanalerne, men dette har i praksis vist sig at give problemer med udslusning af sammenklumpet gylle og halm og der vil derved opstå kager i gyllekanalerne, som giver grobund for fluer. Etablering af køleslanger i eksisterende stalde er altså en vanskelig proces. Ifølge teknologibladet "Køling af gylle i svinestalde", 2. udgave, rev 23/5 2011 fremgår det, at det er svært at argumentere for anvendelse af gyllekøling udover ejendommens varmebehov. Jf. teknologibladet vil udgiften til gyllekøling på en bedrift med 250 DE være min. 140 kr./kg reduceret N, hvis investering er på et nyanlæg og varmen ikke benyttes. Det vil forventes, at investeringen er større i eksisterende stalde, da der vil skulle fjernes elementer i stalden, rilles i kanalbund og støbes ovenpå, samt produktionen står stille i den periode. Derfor vurderes det, at gyllekøling ikke svarer til BAT ud fra økonomiske betragtninger, da investeringerne er over 140 kr./kg reduceret N i en eksisterende stald, og at det ikke at være BAT at etablere gyllekøling i stald 9.

Muligheden for at ændre stald 9 til delvis spaltegulv vil reelt kræve, at elementerne tages op, og der støbes en væg og fyldes noget i kanalerne under den faste del. Dette vil være tæt på investeringer som med et nyt gulv. Ansøger vurderer ikke dette som BAT, før staldene alligevel har behov for en reovering. Ansøger vurderer, at BAT for stald 9 er det eksisterende staldsystem indtil der alligevel skal gennemføres en reovering.

Stald 11 er bygget i 2008 og er en stald opdelt i 2 rum med drænet gulv og spalter (miljøspalter i liggearealet). For at forbedre indeklimaet i stald 10 og 11 og for at begrænse ammoniak fra staldene, er der installeret køling i gyllekanalerne. Der er støbt gyllekølingslanger ned i kanalerne, men uden skraber. Varmen genindvindes til opvarmning af beboelsen og vand. Pumpen har en effekt på ca. 20 W og kører gennemsnitligt 5.000-6.000 timer om året og dette modsvarer behovet for varme. Dermed vurderes det at være BAT for denne stald, da gyllekølingen benyttes bedst muligt, da den indvundne varme erstatter anden varmekilde.

Der er installeret højtrykskøling i stald 10, som anvendes til at styre temperatur med og som virker som overbrusningsanlæg og til iblødsætning. Højtrykskølingsanlægget er tilført en særlig mælkesyrekultur (Biosa air) og det er blevet testet af AgroTech, som påviser en lavere ammoniakemission på 47 % fra stalden i testperioden, samt et lavere energiforbrug til ventilationen, da behovet for ventilation falder (rapport fra Agrotech over anlægget vedlagt ansøgningen som bilag). Systemet kan holde en lavere temperatur i stalden, væsken binder støvet, og der opleves mindre lugt i stalden. Der arbejdes i øjeblikket på at udvikle et styresystem til systemet, som registrerer antallet af timer og andre parametre, som kan benyttes som

dokumentation til effekten på ammoniak og lugt. Effekten af reduktion på ammoniakfordampning er ikke benyttet som tiltag i anlægget. Ansøger ønsker, at denne teknologi kan anerkendes som et muligt ammoniakreducerende tiltag.

Stald 5 er indrettet til kvæg med spaltegulvsboks og dybstrøelse. Kviestalden er en fuldspaltet stald fra ca. 1970. En stald til kvæg, der lever op til BAT, vurderes normalt at være en sengestald med præfabrikeret gulv ved nyetablering og ved eksisterende stald kan skraber komme på tale. Det er ikke hensigtsmæssigt at etablere skraber på et fuldspaltet gulv, da dyrene også ligger her. I hele sommerhalvåret, når ammoniakfordampningen er højest, går kvierne på græs. Derfor vil det være mere optimalt at gennemføre ekstra tiltag i slagtesvinestaldene i stedet for den begrænsede mængde fra denne lille stald.

Opbevaringsanlæg for flydende husdyrgødning består af 2 gyllebeholdere, bygning 13 og 14 jf. Figur 3 samt gyllekanaler.

Al gyllen kan opbevares i disse anlæg, som checkes hvert år, og der udføres den lovpligtige 10 års beholderkontrol. Der er ikke overvejet teltoverdækning, da der ikke har været problemer med flydelag. Ansøger oplyser, at det er begrænset, hvilken reduktion i ammoniakfordampning, der vil være i forhold til et tæt flydelag.

Øvrige driftsbygninger skal fremover forsat anvendes til opbevaring af foder og lignende. Det er muligt at lufttørre kornet i plansilo (ingen varme), men dette benyttes kun ved behov og der stræbes mod at få høstet i optimale forhold.

Drift og management

Hver 3. til 4. uge kommer der et nyt hold smågrise mellem 500-700 stk. på i gennemsnit 32 kg. Hver uge afhentes et hold slagtesvin til slagteriet på i gennemsnit 107 kg. Inden afhentning lukkes de ud i afhentningsafdelingen. Før der ankommer nye smågrise sættes en hel staldsektion i blød og rengøres.

Den ansøgte besætning har en størrelse, der kan håndteres af en person. Derfor er det en overskuelig arbejdsgang, som ikke skal koordineres med andre. Opgaverne på husdyrbruget er sat i system og ansøger følger en fast rutine med afhentning af grise, vask af stald og modtagelse af nye smågrise m.m. Der benyttes rådgivning til svineproduktionen, hvor der fortages e- kontrol. Til markbruget udarbejdes der markplan og gødningsplanlægning samt besøg i marken i løbet af vækstsæsonen, for at opnå en optimal dyrkning. Ejendommen drives efter de dertil gældende regler og principper bl.a. mht. dyrevelfærd, planteproduktion og miljø.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Miljøstyrelsen har siden ansøgningen blev indsendt fastlagt vejledende BAT-emissionsgrænseværdier for bl.a. slagtesvin og kvæg i gylleproducerende systemer. Emissionsgrænseværdierne skal anvendes til at fastlægge om husdyrbruget samlet set lever op til kravet om anvendelse af BAT i relation til ammoniak fra anlæg, idet ansøger har frit teknologivalg til at opfylde kravet. Lemvig Kommune har beregnet en samlet emissionsgrænseværdi, der kan ses i bilag 3. Emissionsgrænseværdien definerer et samlet krav fra stalde og lagre på maksimum 3.927,30 kg N/år. Idet den samlede ammoniakemission fra stalde og lagre jf. ansøgningen er 3.854,23 kg N/år er den samlede emissionsgrænseværdi overholdt, og dermed vurderer Lemvig Kommune, at kravet om anvendelse af BAT er opfyldt.

Der anvendes gyllekøling i stald 10 og 11 med henblik på at reducere husdyrbrugets samlede ammoniakemission og sikrer et bedre indeklima. Der er jf. ansøgningen anvendt 20 % ammoniakreduktion. For at sikre at gyllekølingsanlægget lever op til dette, er der i det følgende opstillet nogle forudsætninger med baggrund i teknologibladet "Køling af gylle i slagtesvinestalde" 2. udgave, rev. 23.05.2011, som anlægget skal overholde:

For køling i stalde med traditionelt gyllesystem med ca. 40 cm dybe gyllekanaler kan ammoniakeffekten estimeres ud fra følgende ligning:

Reduktion (%) = $-0,004x^2 + x$, hvor x er den gennemsnitlige specifikke køleeffekt (W/m^2)

$$-0,004x^2 + x = 20 \Leftrightarrow x = 21,9 \text{ W/m}^2$$

For at opnå en reduktion af ammoniakfordampningen på 20 % i begge stalde skal den gennemsnitlige specifikke køleeffekt i hver af stalderne være $21,9 \text{ W/m}^2$.

Gyllekummernes areal for stald 10 og 11 er hhv. 270 m^2 og 1.350 m^2 i alt 1.620 m^2 .

Den årlige køleydelse skal således være $21,9 \text{ W/m}^2 \times 270 \text{ m}^2 = 5,91 \text{ kW}$ i stald 10 og $21,9 \text{ W/m}^2 \times 1.350 \text{ m}^2 = 29,57 \text{ kW}$.

Derefter kan den årlige køleydelse beregnes:

Årlig køleydelse i stald 10 = $5,91 \text{ kW} \times 8.760 \text{ timer/år} = 51.772 \text{ kWh}$

Årlig køleydelse i stald 11 = $29,57 \text{ kW} \times 8.760 \text{ timer/år} = 258.989 \text{ kWh}$

Samlet for begge stalde er den årlige køleydelse 310.761 kWh .

For at sikre, at ansøgningens forudsætninger om en ammoniakreducerende effekt på 20 % i både stald 10 og 11 opnås i praksis, stilles der bl.a. vilkår om, at kølesystemets varmepumpe skal levere en årlig køleydelse på mindst 51.772 kWh i stald 10 og mindst 258.989 kWh i stald 11.

Udegående dyr er en forudsætning for ansøgningsystemets beregninger af ammoniak- og lugtemission fra anlægget samt næringsstofbelastning fra arealdriften, da afgræsning sker udenfor det ansøgte udbringningsareal. Med baggrund heri fastholdes omfanget af afgræssende dyr ved vilkår.

Med baggrund i de stillede vilkår samt øvrige ammoniakreducerende tiltag, se afsnit 4.3 Fodring og 6.1 Ammoniak og natur nedenfor, vurderer Lemvig Kommune, at staldsystemerne kan godkendes til fortsat og udvidet produktion jf. vilkår 2 Produktionens omfang.

Lemvig Kommune vurderer, at husdyrbruget jf. redegørelsen ovenfor lever op til BAT med hensyn til management, herunder ledelses- og kontrolrutiner for styring af miljøforholdene og de anvendte teknologier.

4.2. Ventilation

Ventilationssystemet i stalderne er fra Rotor A/S og er frekvenstyrede undertryksventilationer. Ventilatorerne har en samlet kapacitet på $76.151 \text{ m}^3/\text{h}$ og har en afksthøjde på ca. 6 m. Ventilationen er en lydsvag og energibesparende type, som kører efter behov. Ventilationen vedligeholdes ved årlige tilsyn og rengøring.

Stald 9 har 3 ventilationsskorstene med undertryksventilation, som er frekvensstyret og luftindtag i siden af muren. Der er almindelig overbrusningsanlæg.

Stald 10 har 2 ventilationsskorstene med frekvensstyret undertryksventilation med luftindtag i siden. Der er almindelig overbrusningsanlæg

Stald 11 har 5 ventilationsskorstene i hver afdeling med frekvensstyret undertryksventilation med luftindtag i siden af muren. Jf. ovenfor er der installeret højtrykskøling fra Rotor i denne stald, som benyttes til at styre temperatur og virker som overbrusningsanlæg og til i blødsætning.

Stald 5 er naturligt ventileret. De respektive systemer, kapacitet og afkast fremgår af Tabel 3.

Tabel 3: Oversigt over ventilationsanlæg

Stald	Ventilationssystem	Kapacitet pr ventilator (m ³ /time)	Højde på afkast (m)	Antal afkast
9	Frekvensstyret undertryksventilation, indtag via vægventiler i facade	76.151	6	3 i og ved kip
10	Frekvensstyret undertryksventilation, indtag via vægventiler i facade		6	8 midt på tagflader
11	Frekvensstyret undertryksventilation, indtag via vægventiler i facade		6	6 i kip
5	Naturlig			6 i kip

De mekaniske ventilationsanlæg i stald 9 – 11 er reguleret af automatisk styring, der bl.a. afhænger af udetemperatur og –klima.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Lemvig Kommune vurderer, at husdyrbruget har foretaget tilstrækkelige tiltag med henblik på reduktion af energiforbrug til ventilation – herunder jf. redegørelse ovenfor samt, at én stald er naturligt ventileret. Se endvidere vurdering af energiforbrug i afsnit 4.4 nedenfor.

4.3. Fodring

Bedriftens forbrug af foderstoffer til slagtesvin forventes at følge normtal.

Lagerkapaciteten på ejendommen er 12.000 tdr. korn fordelt med 8.000 tdr. i plansilo i foderladen, 1 indendørs silo til 1.000 tdr. og 3 udendørs siloer med hver 1.000 tdr.

Derudover opbevares der tilskudsfoder i 2 udendørs siloer med hver 30 tdr.

Foderforbruget vil stige forholdsvis til stigningen i antallet af flere slagtesvin. Der fodres med tørfoder, som består af eget korn, som kører igennem en mølle og blandes med et færdigt tilskudsfoder. Der bruges 2 foderblandinger, hvor den ene er til grisene fra 30-60 kg og en anden fra 60-110 kg.

Til kvienes vinterfodring opbevares ca. 180 m³ græsensilage og 250 m³ majsensilage overdækket med plastik i plansiloer inde i foderladen.

Foderkorrektio n, kvælstof

Med henblik på opnåelse af en ammoniakreducerende effekt, der i ansøgt drift medfører at kravet om anvendelse af bedste anvendelige teknik overholdes, foretages en type 2 foderkorrektio n, hvor foderets indhold af råprotein reduceres i forhold til normen. Der udfodres 153,7 g råprotein pr. foderenhed, hvor 05/06-normen er 157,6 g. Herved falder især indholdet af N i urin, men også indholdet af organisk bundet N i fæces. Reduktionen i N-indhold sænker pH i gylle, hvilket sammen med mindre ammonium-N i gylle medfører mindre ammoniakfordampning. Reduktionen i organisk bundet N fra fæces kan mindske risikoen for udvaskning af kvælstof, da den organisk bundne del af kvælstoffet kan mineraliseres udenfor vækstsæsonen.

Type 2 korrektio n for kvælstof opgøres på baggrund af foder mængde, indhold af råprotein i foderet samt slagtesvinenes ind- og udgangsvægt. Korrektio nsfaktoren for kvælstof kan beregnes ved hjælp af formlen:

$$(FE_{sv} \text{ pr prod. svin} \times \text{g råpr pr } FE_{sv} / 6.250) - ((\text{udgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,028 \text{ kg N pr kg tilvækst}) / 3,19$$

I ansøgt drift vil der blive anvendt 2,87 FE_{sv} pr. kg tilvækst svarende til 2005/2006 normerne. Svinene fodres med 153,7 g råprotein pr. FE_{sv}, hvor 2005/2006 normen er 157,60. Svinenes vægtinterval er 32 - 107 kg og afviger fra normen for 2005/06, som er 30 - 102 kg. Der beregnes således en type 2 foderkorrektio nsfaktor på 1,00 jf. herunder:

$$((107 \text{ kg} - 32 \text{ kg}) \times 2,87 \text{ FE}_{sv} \text{ pr kg tilvækst} \times 153,7 \text{ g råpr pr } FE_{sv} / 6.250) - ((107 \text{ kg} - 32 \text{ kg}) \times 0,028 \text{ kg N pr kg tilvækst}) / 3,19 = 1,00$$

Miljøstyrelsen har 31. maj 2011 offentliggjort Teknologibladet "Råprotein i slagtesvinefoder", hvori det anbefales, at stille vilkår på baggrund af kg N ab dyr pr. slagtesvin i stedet for den ovenfor beregnede type-2 korrektio nsfaktor. Formlen herunder afviger fra formlen i Teknologibladet, idet ansøgningen er indsendt i december 2010, og dermed anvender www.husdyrgodkendelse.dk normtal 2005/2006 for kvælstof. Den anvendte formel er hentet fra "Vejledning om gødsknings- og harmoniregler 2005/2006".

$$(FE_{sv} \text{ pr prod. svin} \times \text{g råpr pr } FE_{sv} / 6.250) - ((\text{udgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,028 \text{ kg N pr kg tilvækst})$$

N ab dyr pr. slagtesvin kan beregnes til 3,19 kg N ab dyr pr. slagtesvin jf. nedenfor:

$$((107 \text{ kg} - 32 \text{ kg}) \times 2,87 \text{ FE}_{sv} \text{ pr kg tilvækst} \times 153,7 \text{ g råpr pr } FE_{sv} / 6.250) - ((107 \text{ kg} - 32 \text{ kg}) \times 0,028 \text{ kg N pr kg tilvækst}) = 3,19 \text{ kg N ab dyr pr. slagtesvin}$$

$$N \text{ ab dyr pr. år} = 8.800 \text{ slagtesvin pr. år} \times 3,19 \text{ kg N ab dyr pr. slagtesvin} = 28.102 \text{ kg N pr. år.}$$

Det fastholdes ved vilkår, at den totale mængde N ab dyr samlet for slagtesvinene skal være mindre end denne beregnede værdi. De enkelte forudsætninger (foder mængde, indhold af råprotein i foderet samt vægtintervaller) er ikke bindende,

men den totale mængde N ab dyr for slagtesvin skal overholdes. Der gøres i den forbindelse opmærksom på, at det godkendte produktionsomfang til enhver tid skal overholdes.

Foderkorrektion, fosfor

Ansøger oplyser: Der fodres med hjemmeavlet korn blandet med færdigkøbt tilskudsfoder (tørfoder) indeholdende fytase. Fasefodring på ejendommen består i en ændring af iblandingsprocenten af samme tilskudsfoder, og derved kan der ikke opnås så stor en effekt på foderets fosforindhold som forudsat i teknologibladet "Fosforindhold i slagtesvinefoder". For mindre besætninger og besætninger, som ikke bygger nye stalde, vil krav om brug af fasefodring medføre en uforholdsmæssig stor meromkostning til ekstra fodringsanlæg og siloer. Derfor er teknologikravet for fosfor for disse besætninger fastlagt til 4,4 gram pr. foderenhed, svarende til det opnåelige fosforindhold i enhedsfoder. Det samme gør sig gældende for den konkrete ejendom, hvor besætningen dog er større end ca. 150 DE, der vurderes som en mindre besætning. Krav om fasefodring vil kræve ændring af foderblandinger eller egen foderblanding med etablering af ekstra mineralpåslag mv. Omkostningen til foderkrav på 4,3 g P/FE kan iflg. fodringskonsulent sagtens beløbe sig til 5 øre/FE svarende til 10 kr. pr. gris, hvilket ikke er økonomisk proportionalt med effekten. Desuden er miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdi for fosfor 20,5 kg P/DE ab dyr. Dermed er BAT-kravet overholdt.

Idet slagtesvinene fodres anderledes end normerne for 2010/2011 foreskriver, er der tale om en type 2 foderkorrektion. Type 2 korrektio n mht. fosfor for slagtesvin opgøres baggrund af foder mængde, indgangsvægt og udgangsvægt samt indhold af fosfor i foderet, og korrektionsfaktoren for fosfor kan beregnes ved hjælp af nedenstående formel:

$$((\text{FEsv pr. produceret svin} \times \text{g fosfor pr. FEsv} / 1.000) - ((\text{udgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0055 \text{ kg P pr. kg tilvækst})) / 0,507$$

Der anvendes type-2-korrektio n for fosfor i ansøgt drift, idet svinene fodres med 4,40 g fosfor pr. FEsv, men samme mængde FEsv pr. kg tilvækst som normtallene for 2010/2011. Der er beregnet en type 2- korrektionsfaktoren for fosfor på 1,054 jf. nedenfor:

$$(((107 \text{ kg} - 32 \text{ kg}) \times 2,87 \text{ FEsv pr. kg tilvækst} \times 4,40 \text{ g fosfor pr. FEsv} / 1.000) - ((107 \text{ kg} - 32 \text{ kg}) \times 0,0055 \text{ kg P pr. kg tilvækst})) / 0,507 = 1,054$$

Miljøstyrelsen har 31. maj 2011 offentliggjort Teknologibladet "Fosforindhold i slagtesvinefoder", hvori det anbefales, at stille vilkår på baggrund af kg P ab dyr i stedet for den ovenfor beregnede type-2 korrektionsfaktor. Der er taget udgangspunkt i teknologibladets formler herunder:

$$\text{P ab dyr pr. slagtesvin} = ((\text{FEsv pr. produceret slagtesvin} \times \text{g fosfor pr. FEsv} / 1.000) - ((\text{udgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0055 \text{ kg P pr. kg tilvækst}))$$

Jvf. nedenfor kan P ab dyr pr. slagtesvin beregnes til 0,535 kg P.

$$P \text{ ab dyr pr. slagtesvin} = (((107 \text{ kg} - 32 \text{ kg}) \times 2,87 \text{ FEsv pr. kg tilvækst} \\ \times 4,40 \text{ g fosfor pr. FEsv} / 1.000) - ((107 \text{ kg} - 32 \text{ kg}) \times 0,0055 \text{ kg P pr. kg tilvækst})) = \\ 0,535 \text{ kg P.}$$

$$P \text{ ab dyr pr. år} = 8.800 \text{ slagtesvin pr. år} \times 0,535 \text{ kg P ab dyr pr. slagtesvin} = 4.704 \text{ kg P pr. år.}$$

Det fastholdes ved vilkår, at den totale mængde P ab dyr (slagtesvin) skal være mindre end denne beregnede værdi. De enkelte forudsætninger (fodermængde, indhold af fosfor i foderet samt indgangs- og udgangsvægt) er ikke bindende, men den totale mængde P ab dyr for slagtesvin skal overholdes. Der gøres i den forbindelse opmærksom på, at det godkendte produktionsomfang til enhver tid skal overholdes.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Fodertiltaget med hensyn til reduktion af råprotein i foderet til slagtesvin indgår i husdyrbrugets tiltag med henblik på at overholde det beregnede BAT-krav mht. ammoniakemission, og fastholdes derfor ved vilkår. Vilkåret stilles som krav til maksimalt indhold af kvælstof i gødningen ab dyr, som samlet for produktionen jf. husdyrgodkendelse.dk er beregnet til 28.102 kg N/år ved anvendelse af ansøgningens forudsætninger, dvs. en korrektion svarende til den beregnede faktor ovenfor. De enkelte forudsætninger (indgangsvægt, afgangsvægt, FEsv pr. kg tilvækst og gram råprotein pr. FEsv) er ikke bindende, men det samlede kvælstof-indhold ab dyr (28.102 kg N/år) skal overholdes. I relation hertil er der stillet egenkontrolvilkår til dokumentation herfor.

Fodertiltaget med hensyn til reduktion af fosfor i foderet til slagtesvin indgår i husdyrbrugets tiltag med henblik på at overholde det beregnede BAT-krav mht. ammoniakemission, og fastholdes derfor ved vilkår. Vilkåret stilles som krav til maksimalt indhold af fosfor i gødningen ab dyr, som samlet for produktionen jf. husdyrgodkendelse.dk er beregnet til 4.704 kg N/år ved anvendelse af ansøgningens forudsætninger, dvs. en korrektion svarende til den beregnede faktor ovenfor. De enkelte forudsætninger (indgangsvægt, afgangsvægt, FEsv pr. kg tilvækst og gram fosfor pr. FEsv) er ikke bindende, men det samlede fosfor-indhold ab dyr (4.704 kg N/år) skal overholdes. I relation hertil er der stillet egenkontrolvilkår til dokumentation herfor.

Lemvig Kommune vurderer, at anvendelse af fytase er BAT inden for fodring af slagtesvin, og at tiltaget har en effekt på begrænsning af udvaskning af fosfor til vandmiljøet. Der stilles derfor vilkår om anvendelse af fytase i indkøbt tilskudsfoder inklusive dokumentation herfor. For øvrig BAT-vurdering vedrørende fosfor, se afsnit 7.2 Udbringningsarealerne.

Lemvig Kommune vurderer, at projektet med de nævnte og ved vilkår fastholdte forudsætninger for ansøgt drift lever op til BAT for fodring.

Kommunen vurderer videre, at opbevaring og håndtering af foder ikke medfører en væsentlig påvirkning af omgivelserne.

4.4. Energi- og vandforbrug

Herunder ses det forventede forbrug af henholdsvis energi og vand, samt de tiltag ansøger selv oplyser, der gøres for at minimere forbruget af energi.

Energiforbrug

Det anslåede forbrug energi fremgår af nedenstående tabel:

Tabel 4: Energiforbrug

	Nudrift	Ansøgt
Elforbrug	170.000 kWh	180.000 kWh
Fyringsolie	2.000 l	2.000 l
Dieselolie	1.700 l	1.700 l

Elektricitet anvendes til foderblanding, ventilation, gyllepumper, belysning mm. Bedriftens årlige elforbrug i nudrift er cirka 170.000 kWh. Dette forventes svagt stigende i ansøgte produktion til 180.000 kWh, idet der bliver 2.000 flere producerede slagtesvin pr. år, men bygningerne er alle i brug i nudrift. Der benyttes varmegenindvinding fra gyllekøling i den nyere slagtesvinestald. Men der benyttes også ca. 2.000 L fyringsolie om året, da der benyttes oliefyr til at varme og tørre staldene efter endt vask, for at få en hurtig og effektiv tørring.

Varmegenindvindingen fra gyllekøling benyttes også til varme til huset og varmt vand.

Forbrug af dieselolie er ca. 1.700 liter i nuværende drift og dette forbrug forventes uændret, da arealet i marken vil være det samme. Maskinstationen foretager ca. $\frac{3}{4}$ del af gylleudbringning, halmpresning og finsnitning af græs til ensilage, mens det øvrige markarbejde foretages med egne maskiner.

Energibesparende foranstaltninger

Der anvendes frekvensstyrede ventilationsanlæg, som er styret efter ventilationsbehovet og derfor har et lavt energiforbrug. Samtidig holdes ventilationerne rene, så de kører optimalt. Der er et forholdsvis nyere fodringsanlæg til tørfodring, hvor der sidder en slaglemølle, som har et lavere energiforbrug i forhold til andre møller.

Der anvendes højtrykskøling i den nye slagtesvinestald, som er med til at reducere ventilationsbehovet samt lugt og ammoniak i luften.

Der benyttes lys i staldene, når der fodres om vinteren, men ellers er der vinduer i alle staldene og dermed en stor del naturligt lys.

Vandforbrug

Det anslåede forbrug vand fremgår af nedenstående tabel:

Tabel 5: Vandforbrug m³/år

	Nudrift	Ansøgt
Drikke- og vaskevand slagtesvinestalde	3.120	4.040
Drikke- og vaskevand kvægstalde	400	440
I alt	3.520	4.480

Vand til dyrenes drikkevand og vand til vask m.m. i driften kommer fra egen vandboring uden måler, så derfor er der ikke nogen reelle målinger for forbruget af vand i driften. Vand til stuehuset kommer fra Bækmarksbro vandværk.

Der er ud fra normtallene et forbrug på drikkevand til slagtesvinene på ca. 3.120 m³ i nudriften. Der forventes, at der sker en stigning i vandforbruget til slagtesvinenes drikkevand til ca. 4.040 m³. Drikkevand til slagtekalve og kvier forventes at være nogenlunde det samme behov, da antallet er det samme. Der forventes et behov til drikkevand på ca. 220 m³.

Ud fra normtal for vaskevand vil forbruget stige fra cirka 180 til 220 m³.

Vandbesparende foranstaltninger

Staldene sættes i blød ved vask og for den nye stald gøres dette med det installerede højtrykskøling. Det installerede højtrykskølingsanlæg har et lavt vandforbrug i forhold til alm. lavtryk, på ca. 60 %. Ved alle grisene er der enten drikkekopper eller drikkenipler over vandtrugene, så der stort set ikke er noget vandspild fra drikkevandet.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Det forventede forbrug af energi er sammenholdt med normberegninger i regneark fra EnergiMidt, hvor kvæg-delen af husdyrproduktionen er indtastet som et antal årskøer (uden mælkekvote) svarende til antallet af DE i kvæg. Denne beregning viser et forventeligt elforbrug på ca. 171.000 kWh og et forventeligt varmemeforbrug på ca. 47.000 kWh eller ca. 5.875 L olie i ansøgt drift. Elforbruget forventes at være lidt større end de 171.000 kWh, og dette hænger dels sammen med, at der anvendes gyllekøling i to stalde. Idet der er mulighed for genindvinding af varmen fra gyllekølingsanlægget forventes energiforbruget fortsat at ligge på 2.000 L/år, hvilket er væsentligt lavere end de 5.875 L/år fyringsolie, der er normen for en bedrift af denne størrelse og sammensætning. Samlet vurderes energiforbruget i relation til el og varme ikke at overstige de beregnede normtal vha. EnergiMidt's regneark.

Forbruget af vand ligger som forventet for den pågældende type husdyrbrug.

Lemvig Kommune vurderer, at husdyrbruget lever op til anvendelse af BAT med henblik på reduktion af vand- og energiforbrug. For at sikre stadig fokus på forbruget stilles vilkår om, at husdyrbrugets årlige vand- og energiforbrug skal registreres, og være tilgængeligt for myndigheden i forbindelse med tilsyn.

4.5. Spildevand herunder regnvand

Ansøger oplyser følgende:

Mængderne af spildevand er følgende:

Vaskevand: 220 m³ som føres til gyllekanaler.

Vandspild drikkevand: Ubetydeligt i moderne svinestald

Spildevand afledt til gyllebeholder:

Der afledes i alt 220 m³ spildevand til gyllebeholderen, denne vandmængde er indregnet i ansøgningens bilag over beregning af opbevaringskapaciteten for husdyrgødning.

Spildevand afledning til vandmiljø

Der udledes ikke spildevand fra staldene til vandmiljøet. Spildevand fra stuehuset løber gennem en septiktank og videre til dræn og grøft. Spildevand fra produktionen

udgøres af vand fra rengøring af stalde, i alt ca. 220 m³. Mængden af spildevand øges fra ca. 180 m³ efter udvidelsen. Spildevandet ledes til gyllebeholder.

Overfladevand fra møddingspladsen og fyldepladsen ved gyllebeholder afledes til fortank og videre i gylletanken.

Overfladevand fra bygninger og øvrige arealer afstrømmer til mark, hvor det siver ned til dræn og herfra via grøft til Flynder Å. Enkelte af bygningerne har tagrender og vandet samles til grøft nordøst for ejendommen og løber videre til Flynder Å.

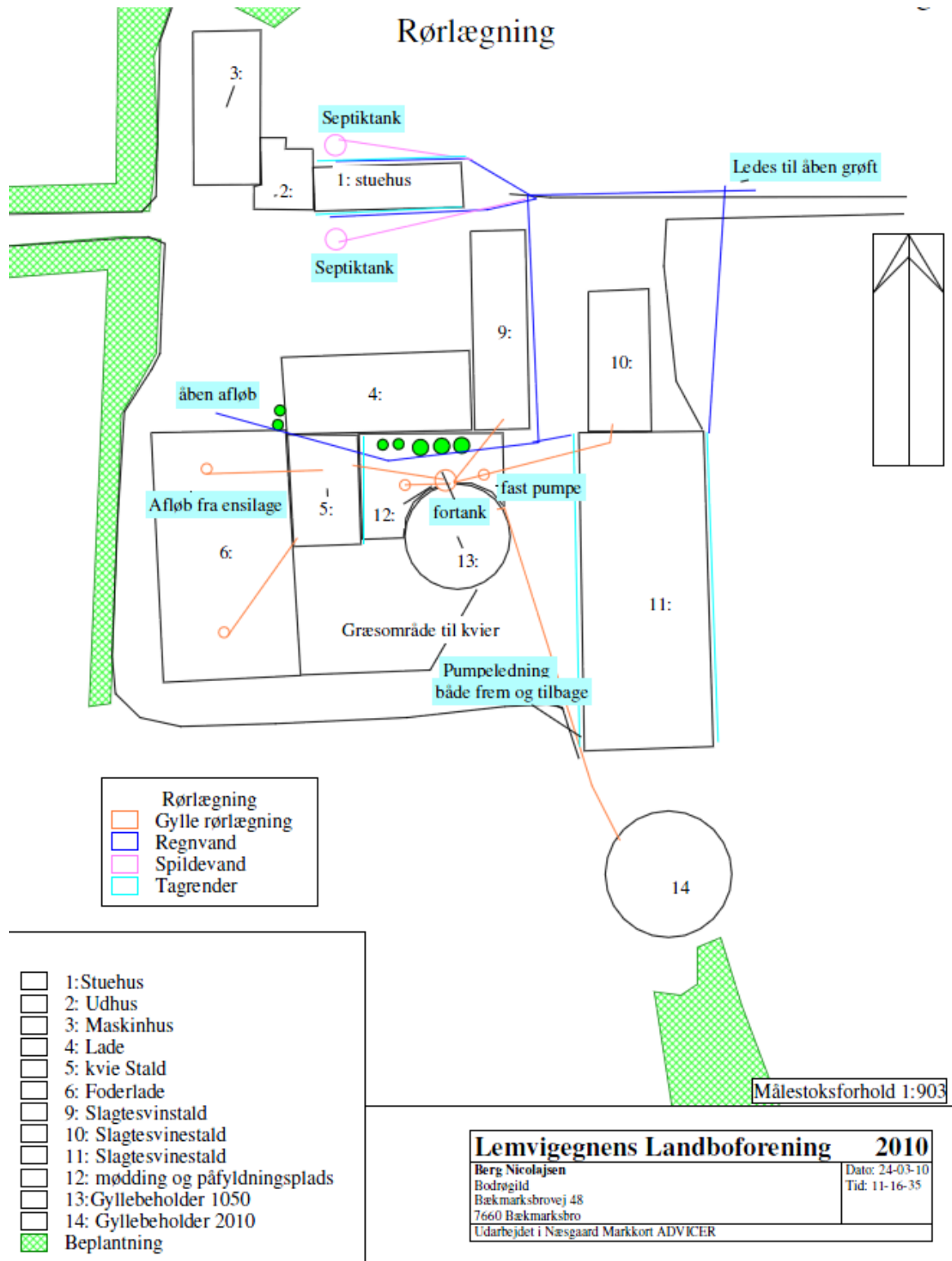
Kommunens bemærkninger og vurdering

Projektet medfører ikke nye anlæg for håndtering af spildevand. Det vurderes, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet – vandmængder er indregnet i kapacitetsopgørelse for flydende husdyrgødning, se afsnit nedenfor.

I forhold til at forhindre forurening af vandløb mv. med spildevand, stiller Lemvig Kommune vilkår om, at der ved overfladeafløb ikke må ske oplagring, anvendelse og transport af foder, dyr, gødning samt olie og kemikalier.

Det vurderes herefter, at spildevandshåndteringen på ejendommen sker forsvarligt og i overensstemmelse med gældende regler.

Ansøger har indsendt oplysninger til Lemvig Kommune med henblik på evt. tilladelse til udledning af overfladevand og vand fra befæstede arealer. Denne sag er behandlet sideløbende med nærværende sag.

Figur 4: Afløbsforhold, målestoksforhold ej korrekt gengivet.

4.6. Affald

Affald fra produktionen omfatter animalsk affald, herunder døde dyr og emballage.

Døde dyr:

De døde dyr placeres under en kadaver kapsel vest for silohuset og afhentes af Daka efter aftale.

Fast affald:

Alt brændbart affald samles sammen i en 400 L container, som er placeret vest for maskinhuset, og der er en fast aftale om tømning hver 14. dag. Det er begrænset, hvad der er af brændbart affald, da alt foder leveres i løsvægt. Plastik fra ensilagen kommer også i denne container, da det fjernes løbende i mindre dele.

Der er en 400 L container til pap og papir, som også tømmes hver 14. dag.

Lysstofrør samles i en kasse i maskinhuset og afleveres ved lejlighed til genbrugsstationen.

Jern og metal samles nord for maskinhuset og afhentes af jernhandler efter aftale.

Olje- og kemikalieaffald:

Spildolie opbevares i en tønde i maskinhuset og der er ca. 100 L årligt, som afleveres på Lemvig Kommunens modtagestation. Tønden står på fast underlag uden afløb i ladebygningen, men ved større spild bør ladeportens spærres. Der ligger savsmuld eller andet, som kan opsamle spildt olie i laden. Mekaniker vil normalt skifte olie og filtre og håndtere affaldet herfra.

Medicinalaffald opbevares i en gul spand som afhentes under en affaldsordning med renovationsfirmaet Marius Pedersen.

Table 6: Affaldstyper, mængder og bortskaffelse

Affaldstype	ISAG / EAK-kode	Årlig mængde	Opbevaring	Bortskaffelses metode
Forbrændingseget	19.00	400 liter container, 14. dages tømning	Ved maskinhuset (3)	Kommunal affaldsordning
Papir / pap	50.00	400 liter container, 14. dages tømning		Kommunal affaldsordning
Glas	51.00		Maskinhuset (3)	Genbrugsplads
Spildolie	13 02 xx*	100 L	Tønde i maskinhuset (3)	Genbrugsplads
Kanyler	18 02 01	Ukendt	Brudsikker og typegodkendt kanyleboks	Marius Pedersen, erhvervsaffaldsordning
Kemikalier	02 01 08 02 01 09	Ingen	-	-
Medicin (flasker)	20 01 18	Ukendt	Udhuset (2)	Marius Pedersen, erhvervsaffaldsordning
Døde dyr	02 01 02		Vest for silohus (6)	DAKA

* Flere koder forekommer, men ingen relevante i det konkrete tilfælde.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Husdyrbruget har en aftale om fast afhentning af erhvervsaffald, dette fastholdes ved vilkår. Det er oplyst, at der på ansøgningstidspunktet ikke genereres farligt affald herunder spraydåser, olie- og kemikalieaffald. For at sikre miljømæssig forsvarlig opbevaring af disse affaldsfraktioner ved evt. fremtidig opbevaring stilles der vilkår til dette. Der er endvidere stillet vilkår til opbevaring af klinisk risikoaffald.

Lemvig Kommune vurderer herefter, at affald opbevares og håndteres forsvarligt.

4.7. Råvarer og hjælpestoffer

Kemikalier

Kemikalier opbevares i et aflåst skab i maskinhuset (bygning 3). Påfyldning af vand på marksprøjte finder sted fra vandtank ved påfyldningspladsen ved gylletanken. Sprøjten vaskes indvendigt i marken og vandet sprøjtes ud på den behandlede mark. Den udvendige vask vil foregå på fyldepladsen ved gylletanken, hvor der er afløb til fortanken.

Olietanke

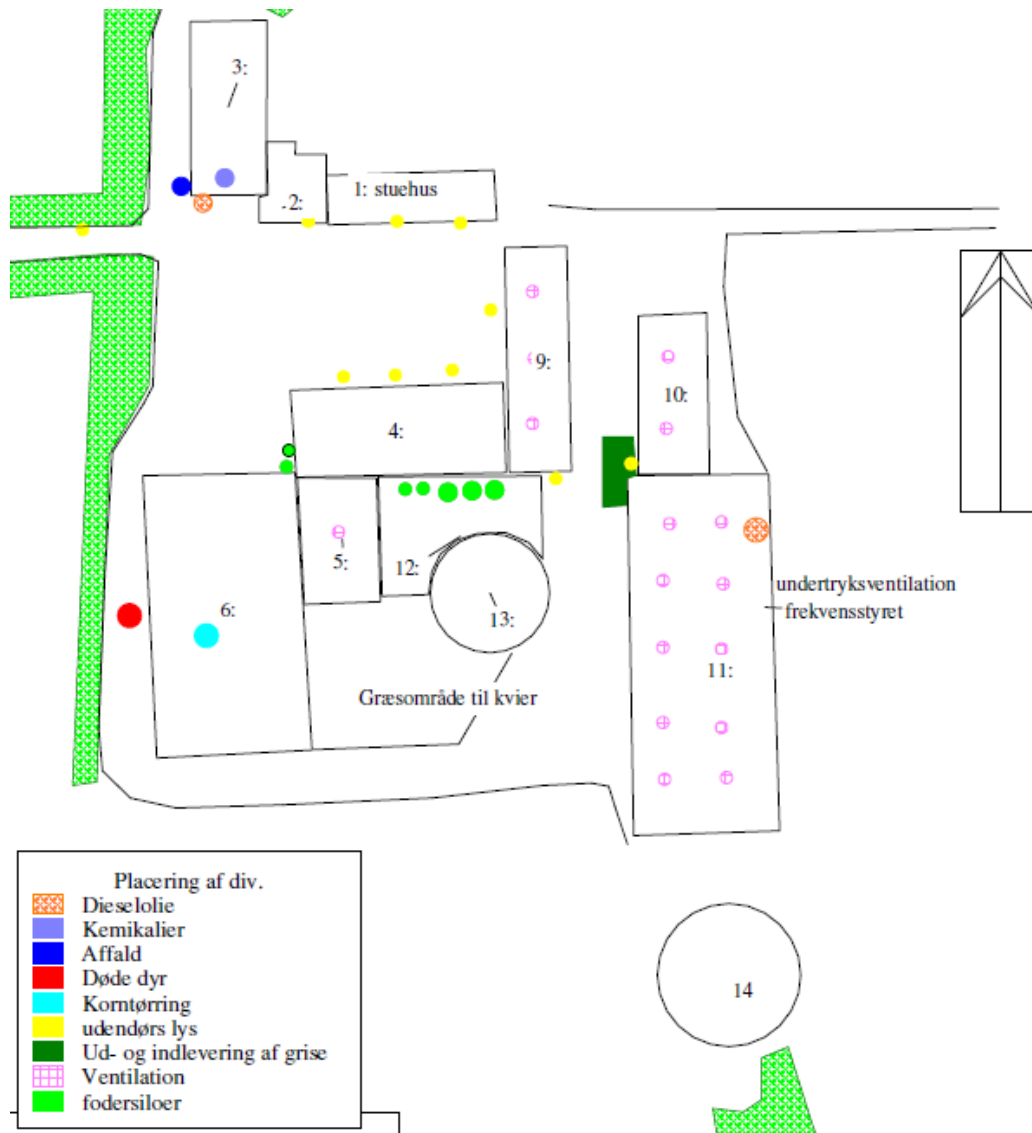
Der er to olietanke på ejendommen.

Tank 1: Nedgravet dieselolietank fra 1983 på 1.500 L. Placeret ved syd for maskinhuset (bygning 3).

Tank 2: Overjordisk fyringsolietank fra 2001 på 1.000 L. Placeret i teknikrum i bygning 11.

Ansøger oplyser, at så vidt muligt fyldes køretøjer med diesel inden i maskinhuset, således at evt. spild opsamles. Efter endt brug afbrydes strømmen ved kontakt længere inde i maskinhuset og derved forhindres, at pumpen utilsigtet går i gang.

Oliebeholder på 1.000 L supplerer oliefyret, som varmer staldene op.

Figur 5: Placering af olietanke mv.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Husdyrbrugets olietanke er omfattet af den til enhver tid gældende olietankbekendtgørelse, herunder sløjfningsterminerne i denne. Ved etablering af nye olietanke på ejendommen, skal Lemvig Kommune informeres om dette 4 uger inden etablering. Der er stillet vilkår om dette.

Det er Lemvig Kommunes vurdering, at råvarer og hjælpestoffer herefter opbevares og håndteres sikkert og korrekt. Der er stillet vilkår til opbevaring og håndtering af olie m.v. for at sikre, at det sker forsvarligt herunder, at al påfyldning af køretøjer skal foregå inde i maskinhuset.

4.8. Driftsforstyrrelser eller uheld

Husdyrbruget har udarbejdet en beredskabsplan, der er vedlagt ansøgningen som bilag. Beredskabsplanen beskriver, hvordan ejer og eventuelle medarbejdere skal handle i tilfælde af en række kritiske situationer (brand, gylleudslip, strømsvigt etc.), der kan få konsekvenser for det eksterne miljø.

Beredskabsplanen revideres årligt, opbevares tilgængeligt og er kendt af alle medarbejdere og personer, som færdes fast på ejendommen, der stilles vilkår hertil.

Gylleudslip

Ved håndtering af gylle er der altid en potentiel risiko for forurening. For at begrænse uheld ved den faste pumpe på gylletanken er der en fast fyldeplads med afløb til fortank. Pumpen kan kun starte ved en nøgle, og den kan slås fra ved hovedtavlen. Der sidder en elpumpe på fortanken, som tømmer gyllekummerne hver 13. uge, hvilket foregår under opsyn. Ved læk fra gylletanken vil gylle flyde mod sydvest, hvor der ingen dræn er i marken.

Gyllebeholdere kontrolleres og godkendes hvert 10. år af uvildig kontrollant.

Olie og kemikalieudslip

Hvor der håndteres smøre- og dieselolie er der en potentiel risiko for forurening. Pumpen til tanken slukkes altid på kontakten, så de ikke kan gå i gang ved et uheld. Ved uheld er det tydeligt at se på gulvet og det meste vil blive inde i laden, så der vil kunne samles op. Ved læk af tanken som er underjordisk er det ikke muligt at opdage det.

Hvor der håndteres kemikalier er der en potentiel risiko for forurening. Det forsøges at undgå ved at fylde tanken på fyldplads med afløb til gyllefortank. Pladsen lever op til de nye regler for sprøjtegifte og der er en vandbeholder som tanken fyldes fra. Vask og skyl foregår i marken og sprøjtes ud på den behandlede mark. Sprøjtegiftene opbevares i aflåst skab i maskinhuset, hvor der ikke er afløb fra.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Lemvig Kommune vurderer, at husdyrbrugets ejer og eventuelle medarbejdere har udarbejdet og er tilstrækkeligt bekendte med procedurer til at kunne begrænse eventuelle uheld og ulykker og tilkalde hjælp i tilfælde af et uheld.

Lemvig Kommune har med denne miljøgodkendelse stillet vilkår om indretning og drift, så konsekvenser af eventuelle uheld eller driftsforstyrrelser forhindres eller begrænses. Herunder stilles vilkår til anvendelse af støbt påfyldningsplads ved anvendelse af fast pumpeudstyr.

Lemvig Kommune vurderer herefter, at der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at modvirke forureninger forårsaget af drift, driftsforstyrrelser og uheld.

5. Gødningsproduktion og –håndtering

5.1. Gødningstyper og mængder

De beregnede mængder kvælstof og fosfor er beregnet i det digitale ansøgningssystem, og baseres på normer fra 2005/2006. Det reelle indhold af kvælstof kan være højere.

På Bækmarksbrovej 48 produceres husdyrgødning til udbringning svarende til 254,76 DE, i det 10,32 DE afsættes ved kvægets afgræsning på arealer udenfor udbringningsarealet. Af de 254,76 DE udbringes 191,56 DE på husdyrbrugets ejede og forpagtede arealer og husdyrgødning svarende til 63,20 DE afsættes til aftalearealer hos tredjemand.

Den samlede mængde husdyrgødning opgjort i DE og indhold af næringsstoffer, der udbringes på udbringningsarealerne, er angivet i Tabel 7.

Tabel 7: Årlig produktion af næringsstoffer

Gødningstype	Kg kvælstof	Kg fosfor	DE
Produceret husdyrgødning	25.148,90	4.832,76	254,76
Afsat gylle	6.293,49	1.204,97	63,20
I alt til rådighed	18.855,40	3.627,79	191,56

Kommunens bemærkninger og vurdering

Der ønskes udbragt 191,56 DE på 137,36 ha, hvilket svarer til 1,4 DE/ha. Med et harmonikrav på 1,41 DE/ha (1,4 DE/ha for svinogødning og 1,7 DE/ha for kvæggødning) er det generelle harmonikrav overholdt.

5.2. Flydende husdyrgødning

Produktionen af flydende husdyrgødning er jf. ansøgningen beregnet i programmet 'Næsgaard Mark 10' til i alt 5.396 m³ pr. år, se Tabel 8.

Tabel 8: Årlig produktion af gylle

Dyretype og antal	Norm m ³ /år	Produktion m ³
8.800 slagtesvin 32-107 kg	0,51 m ³	4.488
18 kvier 16-24 mdr. spaltegulvsbokse (6 mdr.)	4,07 m ³	122
Nedbør i lager	765 m ² x 0,4 m	306
Vand fra rengøring (slagtesvinestalde)	8.800 x 0,025 m ³	220
Vand på befæstede arealer	370 m ² x 0,7 m ³	260
Samlet tilløb til gyllebeholdere		5.396

Der er to gyllebeholdere på henholdsvis 1.050 og 2.000 m³ på husdyrbruget, se Tabel 9. Tankene er opført i hhv. 1999 og 2001, og der er udført beholderkontrol i 2009 hhv. 2011. Udover kapaciteten i tankene, er der en beregnet opbevaringskapacitet i kanaler på 1.030 m³.

Gyllen føres via elpumpe fra staldene til fortanken, som tømmes til gyllebeholder (13), hver 13. uge. Mellem husdyrbrugets 2 gyllebeholdere er der en pumpeledning, så når den nærmeste tank (13) er fuld kan der pumpes over i den fjerneste liggende tank (14). Ved udkørsel med gylle fyldes der kun fra tank nr. 13, hvor der er en påfyldningsplads og fast installeret pumpe. Gyllen køres hovedsagelig ud af maskinstation med en ca. 20 tons gyllevogn. De anvendte gyllevogne er enten med

kran dvs. at de selv pumper gyllen op fra tanken eller den faste pumpe ved tank 13 benyttes. Der er en fast plads ved pumpestedet med afløb til fortanken.

Tabel 9: Opbevaringskapacitet for gylle

Opbevaringsanlæg	Byggeår	Kapacitet (m ³)	Overdækning	Pumpesystem fra beholder til gyllevogn
Gyllebeholder (13)	1999	1.050	Flydelag	Fastmonteret pumpe eller selvfyldende vogn med returløb til tanken
Gyllebeholder (14)	2001	2.000	Flydelag	Pumpes via fast installation til 13, hvorfra udkørsel sker
Kanaler/fortanke		1.030	-	-
I alt		4.080		

Der er beregnet en opbevaringskapacitet på ca. 9,1 mdr.

Al gyllen kan opbevares på ejendommens gylletanke og gyllekanaler, som checkes hvert år, og der udføres den lovpligtige 10 års beholder kontrol. Der er ikke overvejet teltoverdækning, da der ikke har været problemer med flydelag. Det er begrænset, hvilken reduktion i ammoniakfordampning, der vil være i forhold til et tæt flydelag.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Lemvig Kommune stiller vilkår om, at der altid skal være opbevaringskapacitet til minimum 9 mdr.

Overdækning af gyllebeholdere kan være BAT, men ansøger har valgt andre teknologier til at opfylde Lemvig Kommunes krav vedr. ammoniakfordampning fra anlægget.

Lemvig Kommune vurderer, at husdyrbruget lever op til BAT vedr. opbevaring af husdyrgødning, idet husdyrgødningsbekendtgørelsens regler om håndtering af gødning vurderes at være overholdt. Der stilles vilkår om anvendelse af støbt fast plads med afløb til gyllesystem, når der anvendes fastmonteret pumpeanlæg ved gylletank. Det skal endvidere sikres, at påfyldningspladsen renholdes for spild.

Lemvig Kommune vurderer, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet, og at tanke og tømningsmuligheder er indrettet på en måde, som giver tilstrækkelig beskyttelse mod større spild.

5.3. Fast gødning inkl. dybstrøelse

Der produceres ca. 42 tons dybstrøelse om året, som placeres på møddingspladsen ved gyllebeholderen. Kvierne er på stald om vinteren og går på græs i sommerhalvåret. Derfor er det begrænset, hvad der er af dybstrøelse på møddingspladsen om sommeren.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Jf. ansøgningen oplagres dybstrøelsen på møddingsplads med kapacitet på 40 tons, og opbevaringskapaciteten vurderes at være tilstrækkelig. Kompostlignende dybstrøelse kan endvidere opbevares i markstak jf. generelle regler, herunder afstandskrav i husdyrgodkendelseslovens § 8.

Lemvig Kommune vurderer, at husdyrbruget lever op til BAT vedr. opbevaring af fast gødning inklusive dybstrøelse, idet husdyrgødningsbekendtgørelsens regler for opbevaring af fast gødning vurderes at være overholdt.

6. Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

Her vurderes om emissionen af ammoniak fra anlægget, vil være i en sådan mængde, at projektet tilfører eventuelle nærliggende naturområder næringsstoffer, så disse vil gro til i skov og græsser.

Ansøgningen er modtaget hos Lemvig Kommune i 2010, hvorfor etableringer, udvidelser og ændringer af stalde og lagre er omfattet af et generelt ammoniakreduktionskrav på 25 % i forhold til bedste staldsystem med normtal 2005/2006, da der er tale om et husdyrhold med svin.

6.1. Ammoniak og natur

I husdyrgodkendelse.dk er der beregnet en samlet ammoniakemission på 3.854,23 kg N/år. Ved projektet reduceres den samlede emission med 141,43 kg N/år.

Beregningerne viser, at ammoniakemissionen ved udvidelsen er 668 kg N/år mindre end kravet.

Miljøstyrelsen har udarbejdet vejledende BAT-standardvilkår for en del dyretyper, herunder slagtesvin i gylleproducerende systemer. Ud fra materialet til disse standardvilkår, er det muligt at beregne hvor mange (eller få) kg ammoniak husdyrbruget kan forventes at udlede ved brug af BAT-teknologier. Beregningen kan ses i bilag 3, og viser et BAT-krav til samlet ammoniakemission fra husdyrbruget på 3.927,30 kg N/år. Husdyrbrugets BAT-krav er således overholdt med ca. 73 kg N/år. Det generelle ammoniakreduktionskrav og BAT-kravet er overholdt ved det anvendte staldgulvsystem inklusive gyllekøling i 2 stalde og ved reduktion af foderets indhold af råprotein til slagtesvin.

§ 7 områder

Der er udpeget nogle større naturområder, som er særligt beskyttet gennem § 7 i 'Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug':

Etablering af anlæg for mere end 15 dyreenheder er ikke tilladt, hvis anlægget ligger helt eller delvis inden for, eller der er mindre end 300 m fra anlægget til følgende beskyttede naturtyper:

1. Højmose
2. Lobeliesø
3. Hede større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder.
4. Overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder.
5. Hede, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder.
6. Overdrev, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder.

Ammoniakfølsomme søer, herunder kalkrige søer og vandhuller med kransålalger og brunvandede søer og vandhuller, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder.

Bufferzone I ligger indenfor 300 meter fra kvælstoffølsom natur. Her må der ikke etableres anlæg.

I bufferzone II, som er mellem 300 og 1.000 meter fra kvælstoffølsom natur, er der krav til den merbelastning en produktion må medføre. Er der ikke andre husdyrproduktioner, må merbelastningen til naturområdet ikke overskride 0,7 kg N/ha pr. år. Er der to brug, må anlæggets merbelastning højst være 0,5 kg N og er der flere end 2 brug, må den højst være 0,3 kg N.

Husdyrbruget er beliggende mere end 1.000 m fra natur beskyttet efter § 7, dvs. anlægget er ikke beliggende i bufferzone til § 7 beskyttet natur. Nærmeste § 7 område er en hede beliggende ca. 1.3 km syd for anlægget. Der er foretaget ammoniakdepositionsregning til heden, der viser at der ikke kommer nogen merdeposition på heden.

§ 3 områder

Andre bevaringsværdige naturarealer er beskyttet i Naturbeskyttelseslovens § 3, som siger at der ikke må foretages ændring i tilstanden af naturlige søer, hvis areal er på over 100 m², eller af vandløb eller dele af vandløb, der af miljøministeren efter indstilling fra kommunalbestyrelsen er udpeget som beskyttede. Dette gælder dog ikke for sædvanlige vedligeholdelsesarbejder i vandløb.

Der må endvidere ikke foretages ændringer i tilstanden af heder, moser og lign, strandenge og strandsumpe samt ferske enge og biologiske overdrev, når sådanne naturtyper enkeltvis, tilsammen eller i forbindelse med de søer, der er nævnt, er større end 2.500 m² i sammenhængende areal.

Der må heller ikke foretages ændring i tilstanden af moser og lignende, der er mindre end 2.500 m², når de ligger i forbindelse med en sø eller et vandløb, der er omfattet af beskyttelsen i stk. 1.

I Lemvig kommuneplan 2009 - 21 er beskyttede naturområder målsat i tre kategorier A, B og C.

Tabel 10: Målsætninger for naturområder.

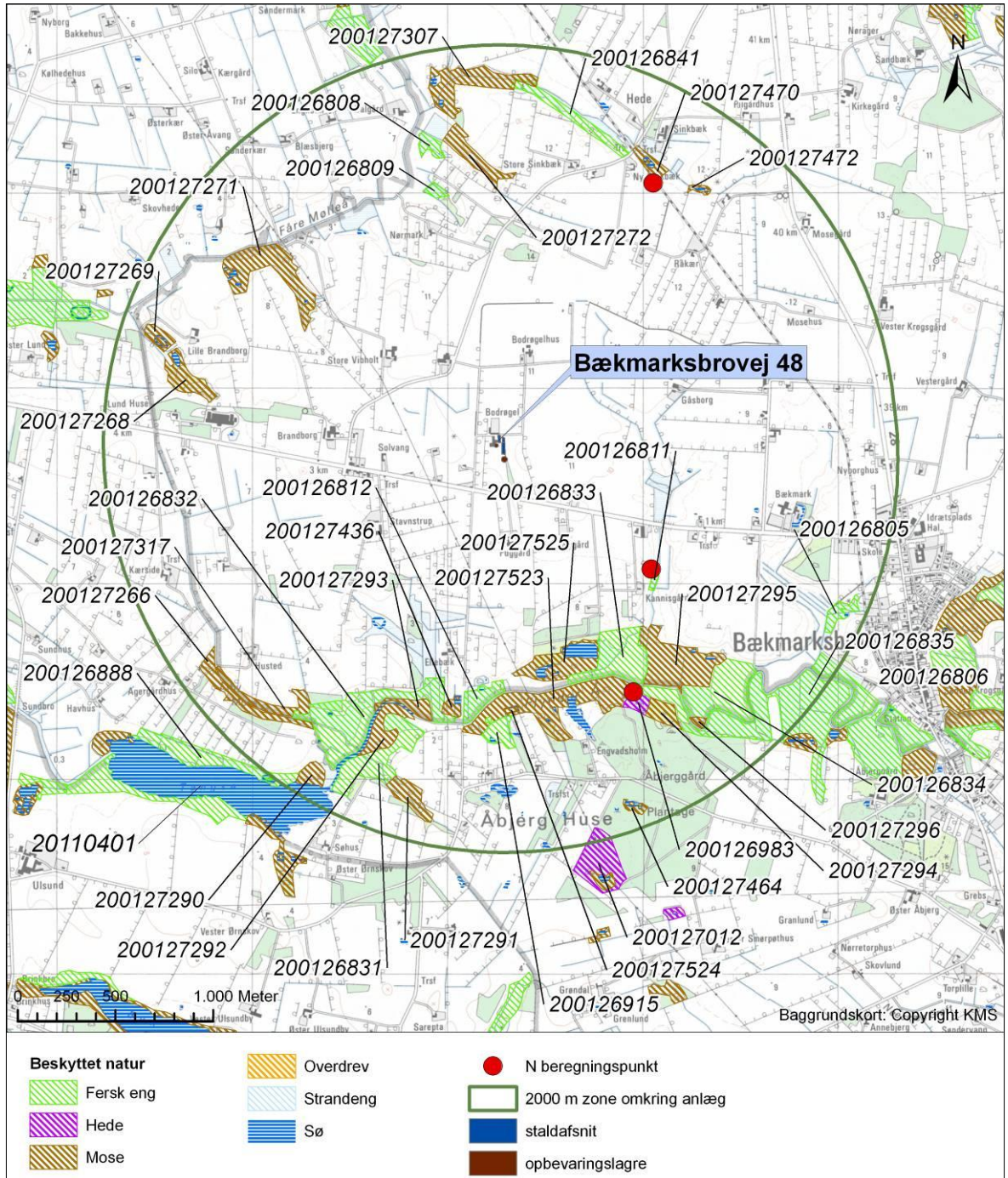
	A-målsatte	B-målsatte	C-målsatte
Mål	Områderne bevares med deres sjældne plante- og dyreliv intakt, og der gøres en særlig indsats for at videreudvikle naturværdierne.	Der arbejdes aktivt for en gunstig bevaringsstatus for områdernes plante- og dyreliv.	Der arbejdes for at bevare en god biologisk tilstand af de målsatte områder.

I kategoriseringen indgår blandt andet forekomster af arter som en indikation af naturkvalitet, naturarealets størrelse og struktur samt Natura 2000-udpegninger og fredninger.

Indenfor 2.000 m fra anlægget findes 14 ferske enge, 21 moser, 2 heder og 52 søer beskyttet efter § 3 i Naturbeskyttelsesloven. Se Figur 6 og Tabel 11. En enkelt af søerne, nemlig Tangsø, er A1/B-målsat.

Table 11: Protected fresh meadows, heath, moses and targetted meadows within 2.000 m from the facility.

ID-nr	Type	Afstand fra anlæg	Mål-sætning	Ammoniak mer-deposition Kg N/ha	Samlet N deposition kg N/ha
200126809	Fersk eng	Ca. 1250 m N	C		
200126808	Fersk eng	Ca. 1450 m N	C		
200126841	Fersk eng	Ca. 1550 m N	C		
200126806	Fersk eng	Ca. 1890 m SØ	B		
200126834	Fersk eng	Ca. 1490 m SSØ	B		
200126805	Fersk eng	Ca. 1820 m ØSØ	C		
200126811	Fersk eng	Ca. 920 m SØ	C	0,0	0,90
200126812	Fersk eng	Ca. 1110 m S	B		
200126831	Fersk eng	Ca. 1400 m SV	B		
200126832	Fersk eng	Ca. 1150 m SV	B		
200126833	Fersk eng	Ca. 1000 m S	B		
200126835	Fersk eng	Ca. 1300 m SSØ	B		
200126888	Fersk eng	Ca. 1910 m SV	B		
200126915	Fersk eng	Ca. 1290 m S	B		
200126983	Hede	Ca. 1350 m SSØ	B	0,0	0,04
200127012	Hede	Ca. 1930 m S	C		
200127266	Mose	Ca. 1660 m SV	B		
200127268	Mose	Ca. 1450 m V	C		
200127269	Mose	Ca. 1720 m V	C		
200127271	Mose	Ca. 1130 m VNV	C		
200127272	Mose	Ca. 1250 m N	C		
200127290	Mose	Ca. 1800 m SV	B		
200127291	Mose	Ca. 1700 m SSV	B		
200127292	Mose	Ca. 1360 m SSV	B		
200127293	Mose	Ca. 1280 m SSV	B		
200127294	Mose	Ca. 1430 m SSØ	B		
200127295	Mose	Ca. 1090 m SØ	B		
200127296	Mose	Ca. 1610 m SØ	B		
200127307	Mose	Ca. 1640 m N	C		
200127317	Mose	Ca. 1550 m SV	B		
200127436	Mose	Ca. 1230 m S	B		
200127464	Mose	Ca. 1830 m S	C		
200127470	Mose	Ca. 1510 m NNØ	C	0,0	0,13
200127472	Mose	Ca. 1570 m NØ	C		
200127523	Mose	Ca. 1230 m S	B		
200127524	Mose	Ca. 1260 m S	B		
200127525	Mose	Ca. 1000 m S	B		
200128475	Sø	Ca. 1920 m SV	A1/B		

Figur 6: Beskyttet natur indenfor 2.000 m fra anlægget

Moser:

Mosen med ID nr. 200127470 er besigtiget i 2004, hvor den blev afgræsset. Der er bl.a. registreret kær-tidsel, lyse-siv, hvid-kløver, fløjlsgræs, alm. rajgræs og kruset skræppe. Ammoniakdepositionsregningen viser, at der ikke kommer nogen merdeposition på mosen. Den samlede ammoniakdeposition er på 0,13 kg N/ha/år. Mosen vurderes ikke at være kvælstoffølsom og har en tålegrense på 15 – 25 kg N/ha/år.

Mosen med ID nr. 200127307 er besigtiget i 2004, hvor der bl.a. blev registreret tormentil, mose-bunke, kruset skræppe, kær-galtetand, rød svingel, krybende hestegræs, gederams og stor nælde. Mosen vurderes ikke at være kvælstoffølsom og har en tålegrænse på 15 – 25 kg N/ha/år.

Mosen med ID nr. 200127272 er besigtiget i 2004. Den yderste rand var mere tør med overdrevsplanter som blåhat, blåmunke, rødknæ, fløjlsgæs, hede-lyng, tormentil og alm. kongepen, hvorimod den centrale del var fugtig med bl.a. lyse-siv, smalbladet kæruld, kær-tidsel, sump-kællingetand, dynd-padderok og mangleblomstret frytle. Mosen vurderes ikke at være kvælstoffølsom og har en tålegrænse på 15 – 25 kg N/ha/år.

Mosen med ID nr. 200127266 er registreret som en pilesump med mos-bund. Ved besigtigelse i 2004 er der bl.a. registreret mose-pors. Mosen vurderes ikke at være kvælstoffølsom og har en tålegrænse på 15 – 25 kg N/ha/år.

De resterende moser er ikke besigtiget, men ud fra luftfoto vurderes det, at ingen af naturområderne er ammoniakfølsomme. Moser og kær har generelt en tålegrænse på 15 – 25 kg N/ha/år.

Ferske enge:

Den ferske eng med ID nr. 200126841 er besigtiget i 2006, hvor den nordlige del var med knold-kær. Hele engen blev afgræsset. Der er bl.a. registreret kær-tidsel, smalbladet kæruld, lyse-siv, mose-bunke, kær-tidsel, fløjlsgæs, bidende ranunkel, stor nælde og kruset skræppe. Engen vurderes ikke at være kvælstoffølsom og har en tålegrænse på 15 – 25 kg N/ha/år.

Den ferske eng med ID nr. 200126888 er besigtiget i 1994, hvor der bl.a. blev registreret alm. engkarse, mose-bunke, fløjlsgæs, lyse-siv, eng-rørhvene, manna-sødgræs, bidende ranunkel, lav ranunkel og kløver sp. Engen vurderes ikke at være kvælstoffølsom og har en tålegrænse på 15 – 25 kg N/ha/år.

På den ferske eng med 200126835 er der i 2006 registreret engblomme. Engen vurderes ikke at være kvælstoffølsom og har en tålegrænse på 15 – 25 kg N/ha/år.

De resterende ferske enge er ikke besigtiget, men ud fra luftfoto vurderes det, at ingen af naturområderne er ammoniakfølsomme. Ferske enge har generelt en tålegrænse på 15 – 25 kg N/ha/år.

Heder:

Heden med ID nr. 200127012 er under tilgroning, og med pletter hvor lyngen dør. Ved besigtiget i 2010, er der bl.a. registreret mose-bølle, hede-lyng, revling, mose-pors, lyng-snerre, tormentil, blåtop, næb-star, bølgel bunke, klit-fyr, krybende pil, brombær og sitka-gran. Heden vurderes at være en næringsstoffølsom tør hede, med en tålegrænse på 10 – 20 kg N/ha/år.

På heden med ID nr. 200126983 er der i 2001 registreret rundbladet soldug, tranebær og benbræk. Ammoniakdepositionsregningen viser at der ikke kommer nogen merdeposition på området. Den samlede ammoniakdeposition er på 0,04 kg N/ha/år.

Heden vurderes at være en næringsstoffølsom våd hede, med en tålegrænse på 10 – 20 kg N/ha/år.

Søer:

Tangsø med ID nr. 200128475 er A1/B-målsat i regionplanene fra 2005, men lever ikke op til målsætningen. Der blev ved registreringen i 2005 fundet 31 arter, hvoraf flere er gullistede. Tangsø er beliggende i Natura 2000 område nr. 65 – Nissum Fjord, og er en del af udpegningsgrundlaget. Søen vil blive beskrevet under afsnittet om Natura 2000.

Udover Tangsø er der 51 mindre søer, der ikke er målsatte. Ingen af disse søer er besigtiget. Ud fra luftfoto vurderes det, at de ikke er ammoniakfølsomme. Søerne vurderes at have en tålegrænse på 30 – 40 kg N/ha/år.

Baggrundsbelastningen for Lemvig Kommune var i 2008 på ca. 14 kg N/ha/år.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Lemvig Kommune vurderer med baggrund i www.husdyrgodkendelse.dk og de tilhørende beregninger, at det generelle ammoniakreduktionskrav er overholdt.

Miljøstyrelsen har udarbejdet vejledende emissionsgrænseværdier mht. ammoniak for slagtesvin og kvæg på gyllebaserede staldsystemer, der vurderes at være opnåelige ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT). Herudfra er der beregnet et samlet emissionsgrænseniveau, som husdyrbruget må forventes at kunne overholde ved brug af nuværende teknologier. Beregningen kan ses af bilag 3. Det samlede emissionsgrænseniveau er beregnet til 3.927,30 kg N/år. Med de anvendte virkemidler herunder gyllekøling og reduceret tildeling af råprotein til slagtesvin, opnås en ammoniakemission på 3.854,23 kg N/år, hvormed BAT-niveauet vurderes at være overholdt.

Idet de ovenfor valgte virkemidler danner grundlag for beregning af ammoniakemissionen, stilles der vilkår til køleeffekt mv. i relation til gyllekøling og maksimal kg N ab dyr i relation til den anvendte type 2 foderkorrektion til overholdelse af emissionsgrænseniveauet, det generelle ammoniakemissionskrav samt for at beskytte den omkringliggende kvælstoffølsomme natur.

Da der ikke kommer nogen meremission fra anlægget ved udvidelsen, sammen med den store afstand til § 7 arealet, er det Lemvig kommunes vurdering, at den § 7 beskyttede hede med ID nr. 200126983 ikke bliver påvirket af ammoniakemissionen fra anlægget.

Idet der ikke er nogen meremission fra anlægget ved udvidelsen, er det Lemvig Kommunes vurdering, at omkringliggende naturområder og søer ikke vil blive negativt påvirket, og der bliver derfor ikke stillet skærpede vilkår.

6.2. Lugt

Beregningerne omkring lugtemission er foretaget af i det elektroniske ansøgningsskema på www.husdyrgodkendelse.dk. Beregningerne følger beskrivelserne i "Vejledende retningslinier for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde", udgivet af FMK i 2002 og Bilag 5 til Vejledning fra Skov og Naturstyrelsen: Tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (benævnt: Ny Bilag 5). Ansøgningssystemet anvender i det konkrete tilfælde den model, som giver den længste geneafstand, og som er angivet i nedenstående tabel:

Tabel 12: Beregnet geneafstand.

Område-type	Beregnings-model	Ukorrigeret geneafstand	Målt afstand	Genekriterie overholdt?
Byzone	Ny	679,15 m	Ca. 1.766 m	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/ byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Samlet Bebyggelse	Ny	515,66 m	Ca. 687 m	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/ byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Enkelt bolig	Ny	*196,35 m	**263,61 m	Genekriterie overholdt. Korrigeret geneafstand kortere end vægtet gennemsnitsafstand.

* Korrigeret geneafstand

** Vægtet gennemsnitsafstand

Ifølge den beregnede geneafstand i tabellen ovenfor, vil lugten fra husdyrbruget på Bækmarksbrovej 48 muligvis kunne være generende for beboere i beboelseshuse i landzone indenfor ca. 196,35 meter. Nærmeste enkelt bolig ligger ca. 210 meter syd for husdyrbruget (Bækmarksbrovej 42), den vægtede gennemsnitsafstand er i ansøgningssystemet beregnet til 263,61 m.

Geneafstanden til samlet bebyggelse er ca. 516 meter. Nærmeste bolig i samlet bebyggelse er beliggende i område ved Brandborg, der ligger ca. 687 meter vest for anlægget.

Geneafstanden til byzone/sommerhusområde er på ca. 679 meter. Nærmeste byzone/sommerhusområde er Bækmarksbro, der ligger ca. 1.766 km øst for anlægget. Se evt. Figur 1.

Lugt fra udbringning

Gyllen køres ud hovedsagelig om foråret og lidt i efteråret til raps og frøgræs. 75 % af gylle køres ud af maskinstationen og resten køres selv ud med ca. 20 tons gyllevogne. Gyllevognene fyldes på fast plads med afløb til fortanken med fast pumpe. Nedfældning sker på alt sort jord til vårsæd, hvilket drejer sig om 10-15 % og resten køres ud med slæbeslanger.

BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF) som en række tiltag. En del af disse tiltag er dækket af husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, hvorfor det er et lovkrav at følge dem. F.eks.:

- regler for udbringningstidspunkter (forbud mod udbringning 200 m fra byområder på weekend- og helligdage),

- udbringningsmetoder (f.eks. ikke tilladt at bruge bredspredere til gylle),
- gyllen nedfældes eller slangeudlægges afhængigt af afgrøde. Der vil forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvorpå der er udbragt gylle. Omfanget afhænger af vejrforhold (temperatur, vindforhold og evt. nedbør).

Ingen udbringningsarealer er beliggende mindre end 200 m fra byzone, sommerhusområder eller områder i landzone, der ved lokalplan er udlagt til boligformål, hvor der af hensyn til begrænsning af lugtgener for omboende er generelle restriktioner med hensyn til udbringningstidspunkter.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Husdyrlovens beskyttelsesniveau til nærmeste beboelser indenfor de tre typer er overholdt. For at imødegå ekstraordinær lugtmission fra stalde, stilles der vilkår til rensning af staldventilatorer for at opretholde en høj hygiejnestandard og dermed minimering af lugtmission. Lemvig Kommune vurderer herefter, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for naboerne.

I de to gyllebeholdere skal der være det lovpligtige intakte flydelag, der er effektivt til at begrænse lugt. Når gyllen skal omrøres og bringes ud, vil der altid være lugtgener. Det er kommunens vurdering, at ansøger med nedfældning og generel hensyntagen tager tilstrækkeligt hensyn til de naboer, der kunne blive mest generet af dette.

Det er kommunens vurdering, at lugt fra husdyrbruget ikke vil være til gene for naboerne. I tilfælde af, at der indkommer klager over lugtgener, og tilsynsmyndigheden skønner, at klagerne er velbegrundede, skal husdyrbruget for egen regning lade foretage lugtundersøgelser. Der er stillet vilkår herom.

Nedfældning af gylle i græs og på sort jord er et lovkrav uanset arealernes beliggenhed. I kornafgrøder vurderes det, at afgrødetabet kan være betydeligt i forhold til den miljømæssige og økonomiske gevinst, hvilket medfører, at Lemvig Kommune ikke anser nedfældning i alle afgrøder som BAT.

Lemvig Kommune vurderer, at husdyrbruget lever op til BAT vedrørende udbringningsteknologi i forhold til lugtgener for omkringboende.

6.3. Fluer og skadedyr

Husdyrbruget holdes opryddet og foderrester fjernes ved spild omkring foderanlægget og opbevaring, for ikke at tiltrække skadedyr.

Ansøger har en aftale med skadedyrsbekæmpelses-firmaet Kiltin, som har opsat giftkasser til rottebekæmpelse. Giftkasserne tilses kun af medarbejder fra Kiltin.

Fluer bekæmpes med rovfluer i kasser rundt omkring i staldene og håndteres også af firmaet Kiltin.

Der holdes orden og ryddeligt omkring ejendommen, så skadedyr ikke tiltrækkes af foderrester eller andet affald.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Lemvig kommune vurderer, at skadedyr ikke vil være til gene for omgivelserne, og der stilles ikke yderligere vilkår.

6.4. Transport

Transport af hjælpestoffer til bedriften og transport af levende dyr, affald m.m. sker ad Bækmarksbrovej. Der er en stigning på 48 transporter om året, som svarer til en stigning på 12 %, som skyldes øget produktion af gylle på bedriften. Det samlede antal af tunge transporter er beregnet til ca. 463-478 stk., men en væsentlig del af dem berører ikke naboer, da der er tale om transport af husdyrgødning fra husdyrbruget til markerne. Der vil forgå gylletransporter gennem den nordligste del af Bækmarksbro, for at komme ud til fjernere liggende forpagtede arealer.

Der bliver årligt ca. 270 transporter af husdyrgødning fra bedriftens gylletanke til udbringningsarealerne, hvilket er en lille stigning i forhold til nudrift. Udbringning af gylle forestås hovedsaglig af maskinstation. Transporter med grise øges ikke, men antallet af grise pr. læs stiger. De samlede transporter fremgår af Tabel 13.

Tabel 13: Transporter til og fra ejendommen

Art	Kapacitet pr. læs før udvidelse	Antal transporter før udvidelse	Kapacitet pr. læs efter udvidelse	Antal transporter efter udvidelse
Smågrise	Ca. hver 3. uge med gn. 400 stk.	17	Ca. hver 3. uge med gn. 520 stk.	17
slagtesvin	Hver uge ca. 130 stk.	12	Hver uge ca. 170 stk.	12
Kørsel med eget korn*	15-18 tons	65-80	15-18 tons	65-80
Døde dyr	-	24	-	24
Indkøbt foder	-	14	-	16
Olie	-	12	-	12
Gylle	20 t 4.438 tons ialt	222	20 t	270
Ensilage	3.750 FE pr. læs Ca. 15 tons	23	3.750 FE pr. læs Ca. 15 tons	23
Afhentning af affald	-	26	-	26
I alt		415-430		463-478

*afhænger af årets antal ha med korn og det udbytte

Kommunens bemærkninger og vurdering

Det er kommunens vurdering, at der er valgt de mest hensigtsmæssige transportveje for produkter til og fra husdyrbruget.

Kommunen vurderer, at de anførte transportveje for gylle til markerne medfører forholdsvis få gener for områdets beboere, idet der f.eks. ikke køres gennem større landsbyer eller byzone med undtagelse af den nordligste del af Bækmarksbro.

6.5. Støj

Ventilationen fra staldene vil lave en mindre støj, men kan kun høres på selve ejendommen.

Der er en elpumpe på fortanken til gylle som kører ca. hver 3. måned, derved er støjen begrænset i forhold til en traktordrevet udpumpning af gyllen.

Der vil være støj fra udkørsel af gylle, som hovedsagelig ligger koncentreret over nogle få dage i foråret. Ligeledes vil der være støj fra almindeligt markarbejde i foråret og sensommeren i høst.

Der er en blæser i foderladen, som anvendes til at køle kornet ned med efter behov i høst tiden. Derved kan der forekomme mindre støj, som kun kan høres lige udenfor laden.

Ved levering af foder og olie vil der kortvarigt være motorstøj fra lastbilerne.

Støjklenderne i ansøgt drift vil være uændret i forhold til nudrift.

Omkring landbrugets driftsbygninger afgiver følgende installationer støj, som kan genere omgivelserne:

Kommunens bemærkninger og vurdering

Det vurderes på baggrund af husdyrbrugets lokalisering i forhold til omkringboende, at støj fra ejendommen ikke er, eller forventes at blive et problem for de omkringboende. I Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om "ekstern støj fra virksomheder" anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Dog anføres, at man som udgangspunkt ved fastsættelse af støjgrænser ved nærmest liggende boliger bør anvende de grænseværdier, der gælder for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. Disse værdier fastsættes som vilkår i miljøgodkendelsen.

For at sikre mulighed for indgreb stilles vilkår om, at Lemvig Kommune kan stille krav om, at beregning / måling af Husdyrbrugets støjbelastning i omgivelserne udføres på Husdyrbrugets bekostning.

6.6. Støv

Der opleves ikke at være meget støv fra husdyrbruget. Der sidder støvsække på foderanlægget for at opfange støv, dette er placeret indendørs og generer ikke udenfor.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Med hensyn til støvbelastning fra husdyrbruget forventes ikke væsentlige gener, og det vurderes, at der ikke er behov for at regulere aktiviteterne med hensyn til begrænsning af støvfrembringelse. Dog henvises der til god landmandspraksis, at al transport til og fra bedriften, for at begrænse støvgener, skal foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

6.7. Lys

Der er almindelig lys i staldene under arbejde, men ellers er der vinduer i staldene og dermed ikke lys ellers. Der er 7 gårdlamper på bygningerne ud mod gårdspladsen og en enkelt ved indkørsel til gården. Disse lamper forventes ikke at kunne ses fra

omkringboende. Der er lys ved udlevering på stalden, og de er tændt ved behov, især om vinteren ved udleveringer af grise til slagtning og lignende.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Med baggrund i husdyrbrugets lokalisering vurderer Lemvig Kommune, at belysningen ikke vil give anledning til væsentlige problemer eller gener for omkringboende eller væsentlige indvirkninger i forhold til landskabelige hensyn.

7. Påvirkning fra arealerne

7.1. Arealoversigt

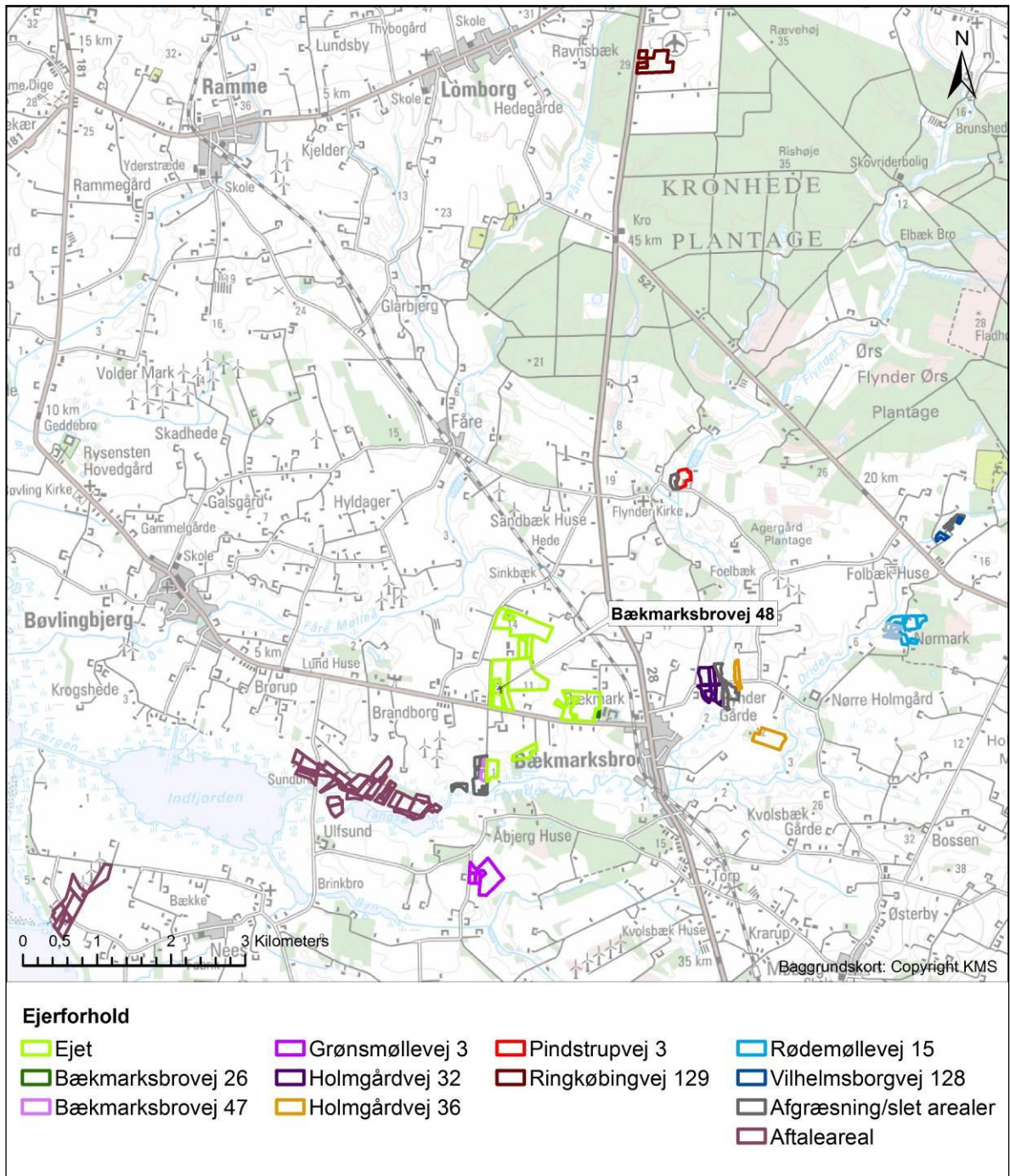
Ifølge Husdyrloven skal en godkendelse af et husdyrbrug også omfatte en godkendelse af bedriftens arealer – dvs. samtlige ejede og forpagtede arealer, som drives under samme CVR-nr. Ejerforholdene for de tilknyttede udbringningsarealer fremgår af Tabel 14.

Der er gylleaftaler for afsætning af husdyrgødning til Poul Jensen, Neesvej 117 og Benny Hansen, Tangsøvej 12. Udbringning af husdyrgødning på disse adresser er omfattet af miljøvurdering i særskilte § 16-godkendelser, da arealerne er placeret i områder, der er udpeget som nitrat-klasse 3.

Tabel 14: Ejerforhold for arealer

	Ejendomsnr.	Areal i ha	Matrikelnummer og ejerlav	Mark nr.
Ejede arealer				
Bækmarksbrovej 48	6650067351	77,7	1an Bækmark Hgd. Flynder 4a 4e 4f, 80 7f 8a 8b 49aa	16, 40-0 7 + del af 5 9, 10, 12 28* 15 1, 2, 3, 5 del af 7 18 25
Bækmarksbrovej 24	6650067211		1l Bækmark Hgd. Flynder	Del af 40-0
Forpagtede arealer				
Niels Jørgen Lund Bækmarksbrovej 26	6650067238	1	1m Bækmark Hgd, Flynder	Del af mark 16
Bendt Dissing Ringkøbingvej 129	6650057860	10,5	24f Rom Hede, Rom, 1av Kronheden, Lomborg	20, 21, 22
Per Fjeldgren Holmgårdvej 36	6650067521	9,8	9g, 9l Bækmark hgd. Flynder	45-0, 47*, 48-0, 50-0
Søren Hundal Vilhelmsborgvej 128	6650071855	1,30	4h, 4m Stovgård, Møborg	33-0*, 33-1, 33-2
Kirsten Kristensen Grønsmøllevej 3	6650075761	12,4	7g, 7m, 7l Nees by, Nees	51, 52
Bent Viborg Pindstrupvej 3	6650069133	5,3	32a, 32y Bækmark Hgd., Flynder	29-0, 29-1*
Villy Hansen Bækmarksbrovej 47	6650069885	10,4	49b Bækmark Hgd., Flynder	26*, 26-1, 30*, 31 Ny 2-0
Egon Christensen Kirkegaard, Gåsborgvej 8	6650067408	2,76	5a Bækmark hgd. Flynder	
Jens Marius Nielsen Rødemøllevej 15	6650071502	7,50	2m, 2y, 2e, 2c, 2f Nr. Holmgård Hgd. Møborg	67, 68, 69, 69-1,70
Tove Bjerg Holmgårdvej 32	6650067688	13,9	20a Bækmark Hgd. Flynder, lille del af 21a	60, 60-1, 61, 62*, 63, 64, 66*
I alt (ha)		152,26		
Heraf arealer udenfor udbringning*		14,90		
I alt til udbringning		137,36		
Gylleaftaler				
Poul Jensen Neesvej 117, 7660	CVR- 27199496	19,12		
Benny Hansen Tangøvej 12, 7650	CVR-19938573	39,96		
I alt (ha)		59,08		

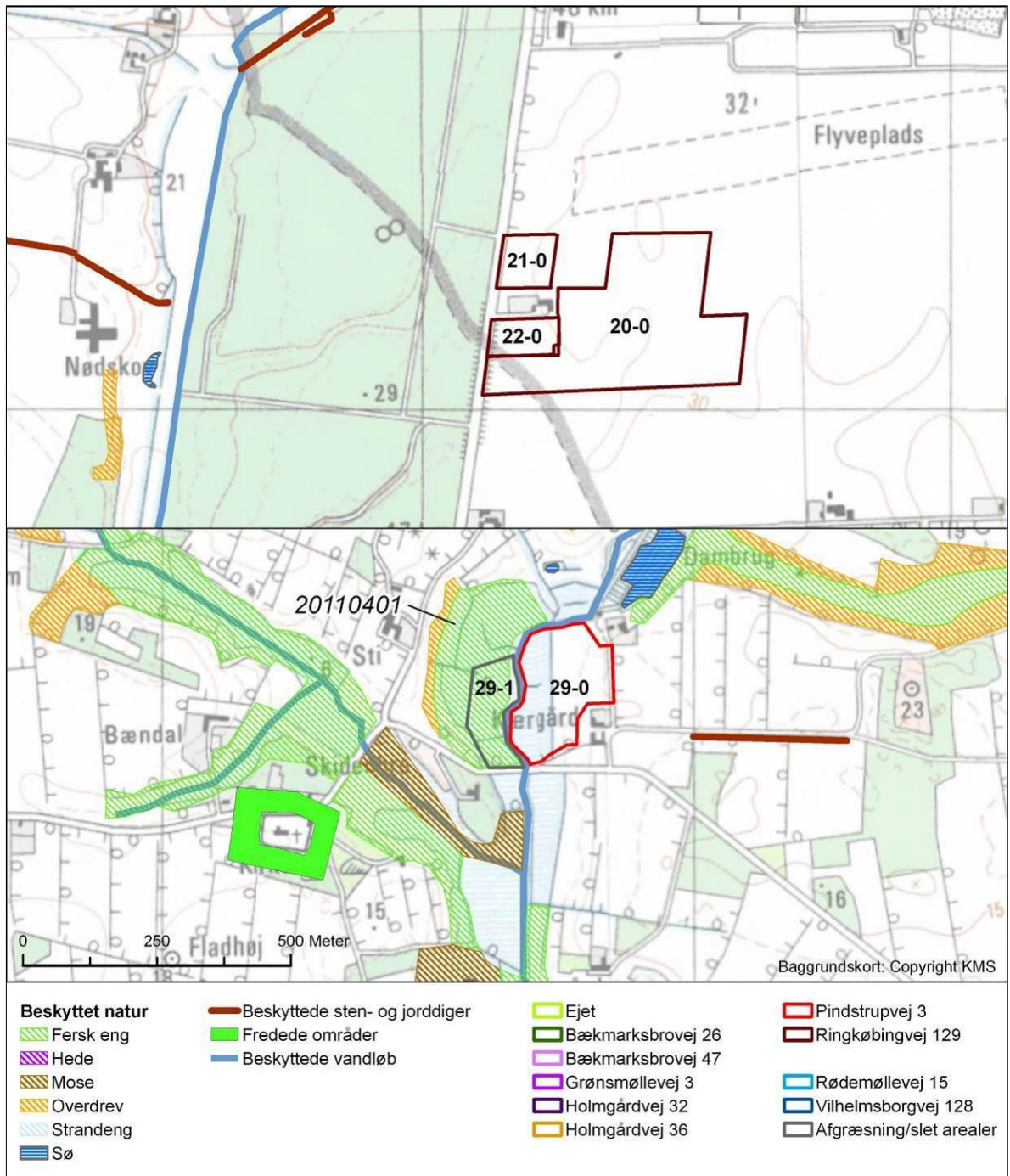
Kort over udbringningsarealerne kan ses herunder:

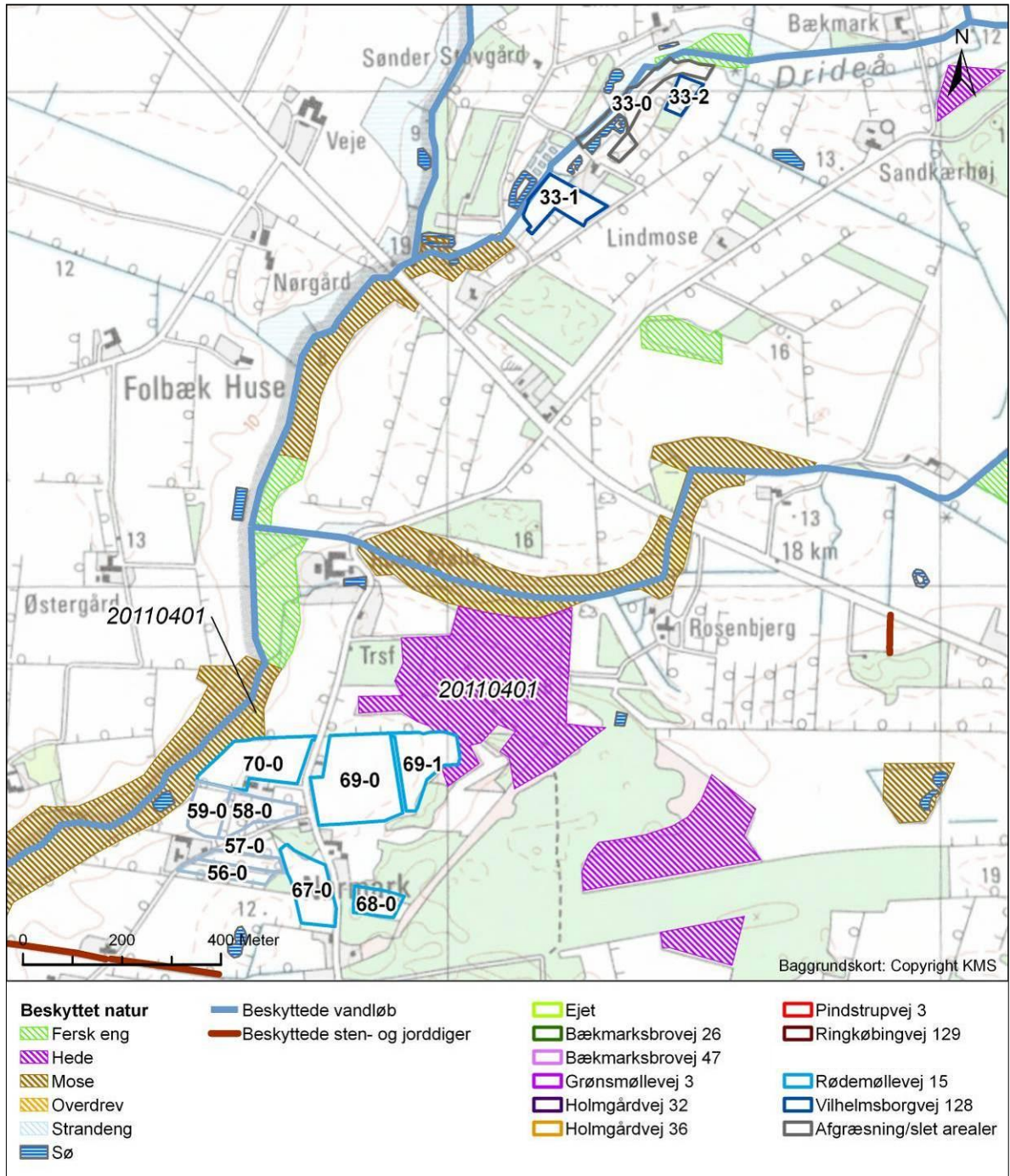
Figur 8: Oversigt over ejede og forpagtede arealer

Miljøvurderingen er foretaget for arealer, som anvendes til udbringning af husdyrgødning. Der er arealer under husdyrbruget, som ikke er i drift som udbringningsareal.

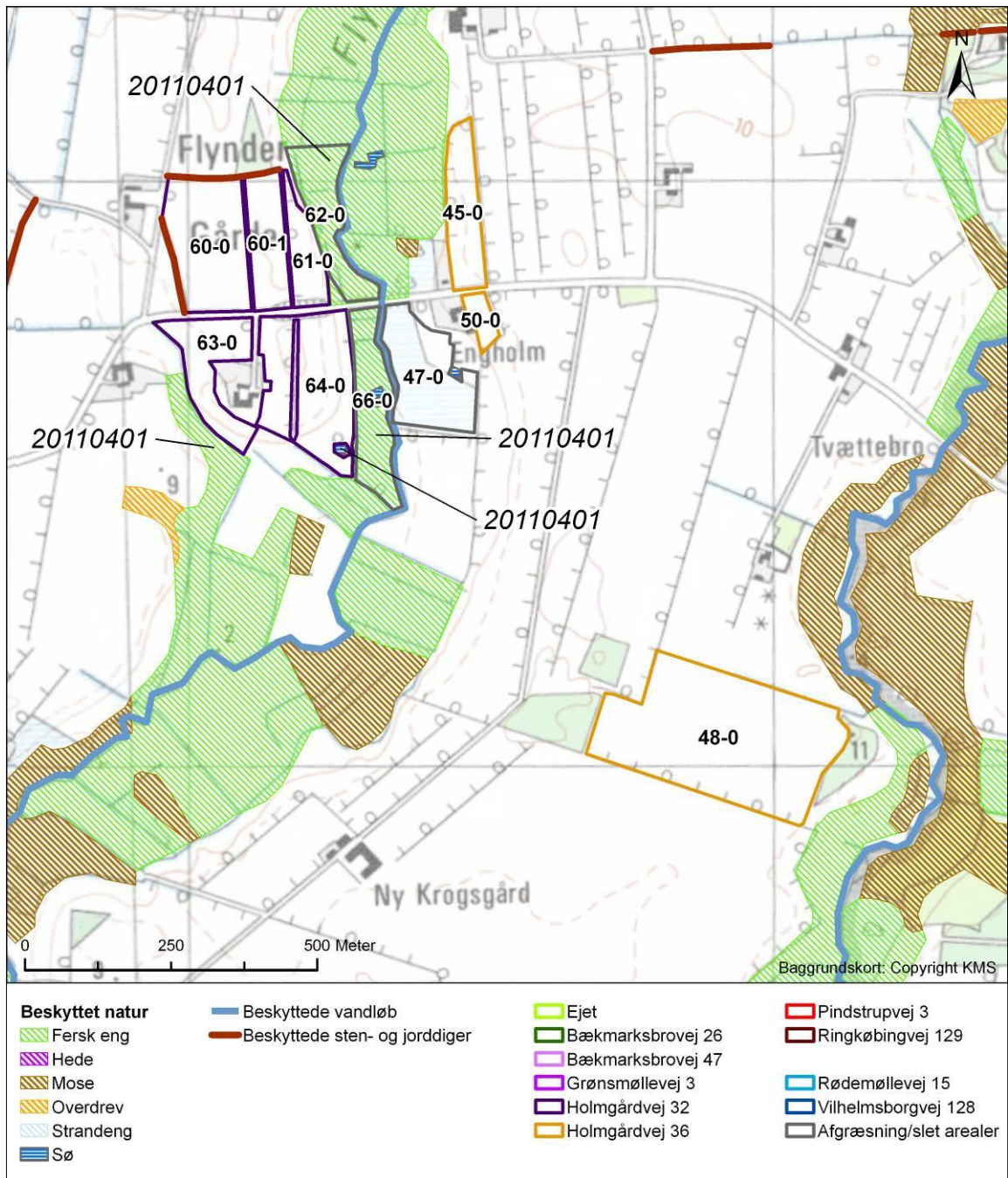
På Figur 9- Figur 13 ses kort over alle arealer angivet med marknumre og § 3-beskyttede arealer.

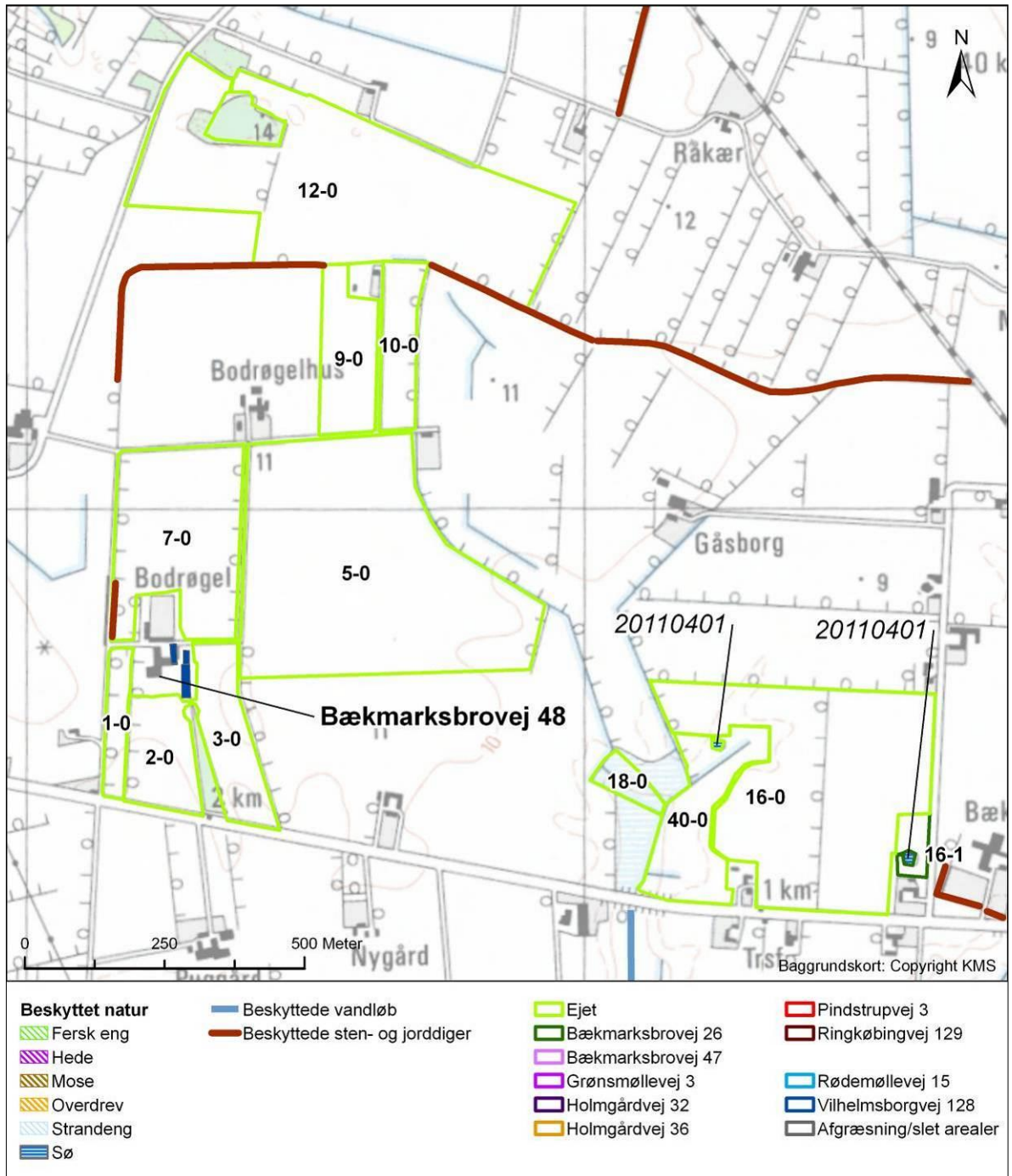
Figur 9: Nordlige marker

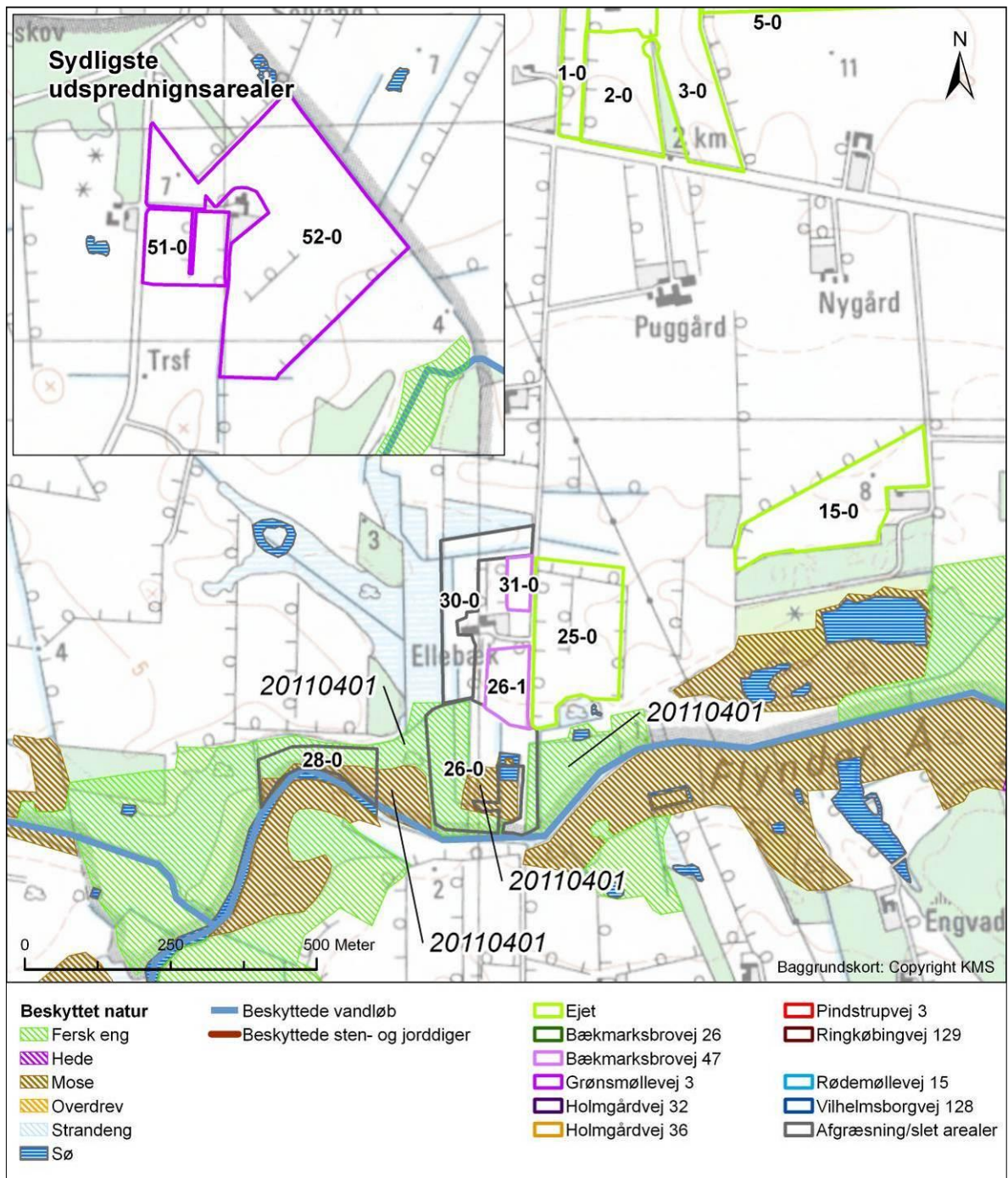
Figur 10: Østligste marker

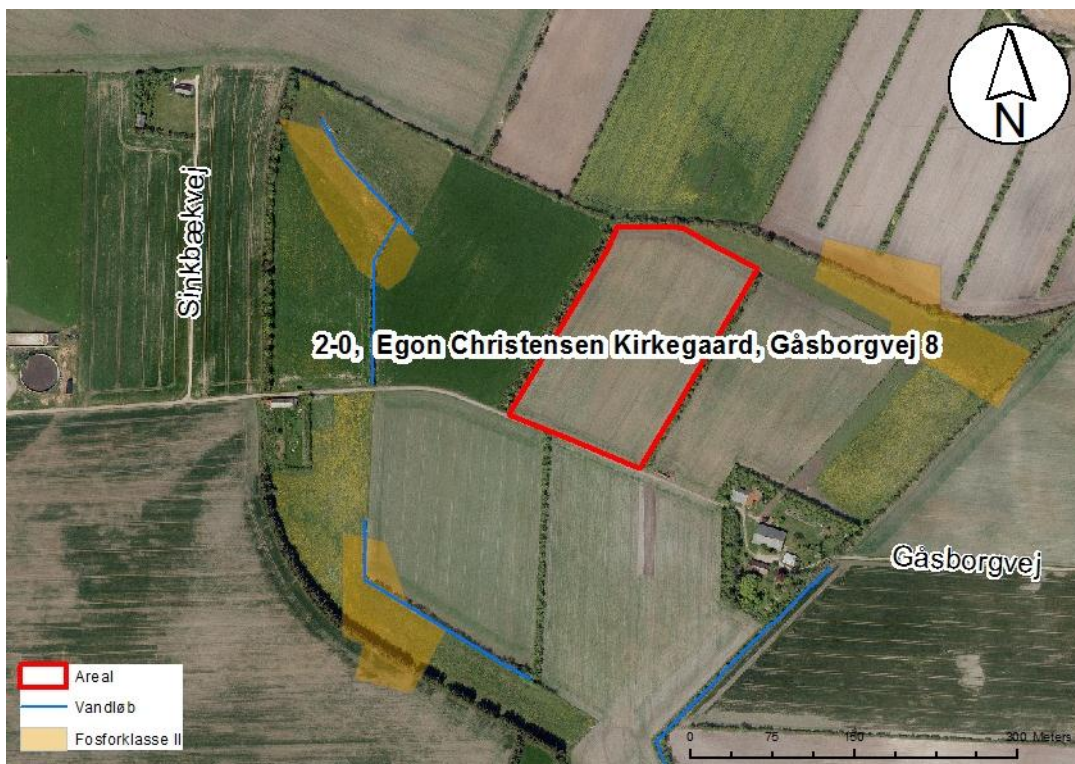
Figur 11: Østlige marker

Figur 12: Marker ved anlægget

Figur 13: Sydlige marker

Figur 14: Ny mark, forpagtet af Egon Christensen Kirkegaard

7.2. Udbringningsarealerne

Der er et samlet udbringningsareal (ejede og forpagtede arealer) til husdyrbruget på 137,36 ha. Tabel 15 viser, hvordan bedriftens arealer er sammensat og hvor mange hektar, der ligger i udpegede og følsomme områder. Ikke forekommende N- og P-klasser er udeladt.

Tabel 15: Oversigt over udbringningsarealerne

Navn	Ha	Drænet	Jordbundstype	Sædskifte	N-Kl. 3	P-Kl. 0	P-Kl. 2
1-0	1,06	Ja	JB2	S4	1,06	1,06	
2-0	2,43	Ja	JB2	S4	2,43	2,43	
3-0	2,74	Ja	JB2	S4	2,74	2,74	
5-0	17,44	Ja	JB2	S4	17,44	17,27	0,16
7-0	7,01	Ja	JB1	S4	7,01	7,01	
9-0	2,70	Ja	JB1	S4	2,70	2,70	
10-0	1,98	Ja	JB1	S4	1,98	1,98	
12-0	17,19	Ja	JB1	S4	17,19	17,19	
15-0	3,37	Ja	JB2	S4	3,37	3,37	
16-0	14,16	Ja	JB2	S4	14,16	13,79	0,37
18-0	0,66	Ja	JB11	S2	0,66	0,02	0,65
20-0	8,96	Ja	JB4	S4	8,96	8,96	
21-0	1,00	Ja	JB4	S4	1,00	1,00	
22-0	0,88	Ja	JB4	S4	0,88	0,88	
25-0	3,65	Ja	JB2	S4	3,65	3,35	0,31
26-1	0,90	Ja	JB2	S4	0,90	0,89	0,02
29-0	3,39	Ja	JB1	S4	3,39	2,03	1,35
31-0	0,37	Ja	JB2	S4	0,37	0,37	
33-1	0,95	Ja	JB11	S2	0,95	0,39	0,56
33-2	0,31	Ja	JB11	S2	0,31	0,31	

40-0	3,58	Ja	JB2	S4	3,58	0,87	2,71
45-0	1,51	Ja	JB1	S4	1,51	1,47	0,04
48-0	7,75	Ja	JB4	S4	7,75	7,75	
50-0	0,35	Ja	JB1	S4	0,35	0,35	
51-0	1,82	Ja	JB1	S4	1,82	1,82	
52-0	10,59	Ja	JB1	S4	10,59	10,54	0,05
60-0	2,92	Ja	JB2	S4	2,92	2,92	
60-1	1,46	Ja	JB2	S4	1,46	1,46	
61-0	0,98	Ja	JB2	S4	0,98	0,98	
63-0	1,77	Ja	JB2	S4	1,77	1,72	0,05
64-0	3,41	Ja	JB2	S4	3,41	2,97	0,45
67-0	1,11	Ja	JB1	S4	1,11	1,11	
69-0	2,76	Ja	JB1	S4	2,76	2,76	
69-1	1,26	Ja	JB1	S4	1,26	1,26	
70-0	1,69	Ja	JB1	S4	1,69	1,69	
68-0	0,48	Ja	JB1	S4	0,48	0,48	
Ny 2-0	2,76	Ja	JB2	S4	2,76	2,76	
Total	137,36				137,36	130,65	6,71

Jordbundstype

Den største del af udbringningsarealerne er sandjord (JB1-2). En mindre del er humusjord (JB11).

Sædskifte

Det er i ansøgningen angivet, at størstedelen af arealerne drives med et S4 sædskifte og en mindre del med S2. Da beregningerne er foretaget på sædskifter, der ikke afviger fra referencesædskifterne (og sædskiftet derfor ikke er brugt som virkemiddel) vurderes det, at der ikke er behov for, at stille vilkår om anvendelse af et specifikt sædskifte.

Nitrat-klasser

Med hensyn til nitratbelastning af overfladevand stilles der i bekendtgørelsen krav om et lavere husdyrtryk per hektar, end de generelle harmoniregler giver mulighed for. Kravene gælder for landbrugsarealer, der afvander til kvælstof sårbare recipienter inden for Natura-2000 områderne, se Tabel 16.

For disse nitratfølsomme landbrugsarealer er det muligt for landmanden at anvende virkemidler, f.eks. øge antallet af efterafgrøder, reducere N-normen eller ændre standardsædskiftet, således at nitratudvaskningen reduceres i mindst samme omfang, som hvis det skærpede harmonikrav var overholdt.

Reduktionspotentialet i bekendtgørelsen er defineret som forskellen mellem den mængde nitrat, der kommer ud af rodzonen, og den mængde nitrat, der ender i recipienten. Reduktionspotentialet afhænger af jordbund m.m.

De generelle regler er 1,4 DE/ha.

Tabel 16: Skærpede udbringningsregler i oplande til sårbare Natura-2000 områder

Nitrat-klasse	Reduktions-potentiale i % fra rodzonen til vandområdet	Meget kvælstof sårbare	Mindre kvælstof sårbare	Øvrige områder	Antal ha i ansøgningen
0	76-100	Generelle regler	Generelle regler	Generelle regler	0
1	0-50		85 % af de generelle regler	Generelle regler	0
2	51-75	65 % af de generelle regler	Generelle regler	Generelle regler	0
3	0-50	50 % af de generelle regler		Generelle regler	137,36

Alle husdyrbrugets udbringningsarealer ligger i oplandet til det meget kvælstofsårbare natura-2000 område Nissum Fjord, og reduktionspotentialet i området er 0-50 %. Disse arealer indgår i den gennemsnitlige beregning reduktionsprocent for mulig tilførsel af husdyrgødning med 50 % af de gældende regler.

I ansøgningssystemet er der jf. Tabel 17 beregnet en reduktionsprocent for dyreenheder på 50 %, dvs. et reduceret husdyrtryk på 0,7 DE/ha (1,4 DE/ha ved de generelle regler).

Vha. beregningsprogrammet Farm-N på www.husdyrgodkendelse.dk er den beregnede udvaskning af kvælstof fra arealerne 75,60 kg N/ha ved et dyretryk på 0,7 DE/ha.

Med henblik på at begrænse og for at overholde krav om begrænset udvaskning af nitrat fra udbringningsarealerne har ansøger valgt at udlægge 8,1 % ekstra efterafgrøder udover Plantedirektorats krav. Dette virkemiddel medfører, at den reelle udvaskning beregnes til 75,00 kg N/ha i Farm-N ved et reelt dyretryk på 1,4 DE/ha, hvorved husdyrgodkendelseslovens krav til udvaskning af nitrat er overholdt.

Tabel 17: Nitratberegning fra det digitale ansøgningssystem

DE reduktionsprocent	50 %
Beregning af det maksimale dyretryk og det reelle dyretryk for ansøgt drift	
DE _{max}	0,7 DE/ha
DE _{reel}	1,4 DE/ha
Beregning af udvaskning af N via Farm-N	
Kg N/ha DE _{max}	75,60 kg N/ha
Kg N/ha DE _{reel}	75,00 kg N/ha

Kommunens bemærkninger og vurdering – nitrat til fjord og hav

I forhold til at sikre, at Husdyrgodkendelseslovens beskyttelsesniveau overholdes mht. kvælstof til overfladevand og grundvand, stilles der vilkår om etablering af 8,1 % ekstra efterafgrøder udover Plantedirektoratets krav. Endvidere fastholdes et maksimalt gødningstryk på 1,4 DE/ha ved vilkår.

Jf. Miljøstyrelsens supplerende vejledning om fastsættelse af yderligere vilkår § 29 i lov nr. 1486 af 4/12 2009 om miljøgodkendelser mv. af husdyrbrug kan kommunen pålægge et opland yderligere restriktioner, hvis kommunen vurderer, at det generelle beskyttelsesniveau ikke er tilstrækkeligt til at beskytte et vandområde. Lemvig Kommune vurderer, at beskyttelsesniveauet for kvælstof jf. ovenstående er tilstrækkeligt til at beskytte vandmiljøet mod kvælstof. Der stilles derfor ikke skærpede krav.

Vurdering af påvirkning af Natura2000-vandområder ses nedenfor i afsnit 7.6.

Fosfor-klasser

Udbringningsarealerne ligger jf. ovenfor i oplandet til Natura 2000 området Nissum Fjord (Natura 2000-område nr. 65), som er overbelastet med fosfor.

Husdyrloven stiller krav til fosforoverskud afhængig af jordtype, dræningsforhold og fosfortal. Det drejer sig om dræned lerjorde og lavbundsarealer, herunder dræned og grøftede sandjorde, der afvander til Natura-2000 vandområder, som er overbelastede med fosfor.

Der skelnes mellem 4 fosforklasser:

- Fosforklasse 0: For arealer på dræned lerjord med et fosfortal under Pt. 4,0 stilles der ingen krav. Fosforoverskuddet må dog ikke være større end harmonireglerne giver mulighed for på det pågældende husdyrbrug.
- Fosforklasse 1: For arealer på dræned lerjord hvor fosfortallet er mellem Pt. 4,0-6,0 stilles krav om, at fosforoverskuddet maksimalt må øges med 4 kg P/ha/år. Fosforoverskuddet må dog ikke være større end harmonireglerne giver mulighed for på det pågældende husdyrbrug, og kravet til fosforoverskuddet vil altid være opfyldt hvis fosforoverskuddet ikke overstiger 4 kg P/ha/år i efter-situationen.
- Fosforklasse 2: På lavbundsarealer stilles krav om at fosforoverskuddet ikke må øges uanset fosfortal. Hvis fosforoverskuddet i før-situationen er negativ er der dog kun krav om fosforbalance i efter-situationen. Med lavbundsarealer menes lave arealer i forhold til recipient med permanent højtstående grundvand, som er detailafvandet ved dræning eller grøftning, og som ikke har et højt indhold af jern vurderet ud fra okkerklassificeringen dvs. er okkerklasse II eller derover.
- Fosforklasse 3: For arealer på dræned lerjord, hvor fosfortallet er over Pt. 6,0 stilles krav om fosforbalance på det pågældende udbringningsareal.

Tabel 18 viser husdyrbrugets udbringningsarealer fordelt i fosforklasser.

Tabel 18: Klasser vedrørende fosforophobning

	Antal ha	Før-situation Kg P/ha/år	Efter-situation = krav Kg P/ha/år
Pt < 4,0 eller udrænet eller ikke afvander til Natura 2000 eller afvander til Natura 2000, der ikke er overbelastet med fosfor (p-kl = 0)	130,65	0,2	5,6
Pt 4,0 - 6,0 og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor (P-kl = 1)	0,0	0,2	4,2
Lavbundslande og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor (P-kl = 2)	6,7	0,2	0,2
Pt > 6,0 og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor (P-kl = 3)	0,0	0,2	0,0

130,65 ha er rubriceret i P-klasse 0 arealerne udgøres af jordbundstyperne JB 1-4, der er sandjorde.

6,7 ha er rubriceret i P-klasse 2, da der er tale om dræned lavbundsområder.

Resultatet af ansøgningssystemets fosforberegning fremgår af Tabel 19.

Tabel 19: Fosforberegning fra det digitale ansøgningssystem

Krav om P-overskud overholdt	Ja
Evt. yderligere reduktion nødvendig for at overholde kravet	-3,5 kg P
Maksimalt tilladt P-overskud/ha/år for hele bedriften	5,3 kg P/ha/år
P tilført pr. ha/år i ansøgt drift	26,5 kg P/ha/år
P-fracørsel, arealvægtet gennemsnit	21,2 kg P/ha/år
P-overskud/ha/år for ansøgt projekt	5,3 kg P/ha/år

Det samlede indhold af fosfor i husdyrgødningen fra Bækmarksbrovej 48, der udbringes på egne og forpagtede arealer er 3.627,79 kg P. Det valgte sædskifte (S4 på 135,09 ha og S2 på 1,92 ha) frafører ca. 21,2 kg P/ha, i alt 2.904,61 kg P. Der er således et samlet fosforoverskud på 723,18 kg P pr. år svarende til 5,3 kg P/ha/år.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Kommunen vurderer, at de generelle krav om fosforoverskud, som det er fastlagt i lovgivningen, er overholdt på udbringningsarealerne med de sædskifter, som benyttes.

Jf. Miljøstyrelsens supplerende vejledning om fastsættelse af yderligere vilkår § 29 i lov nr. 1486 af 4/12 2009 om miljøgodkendelser mv. af husdyrbrug kan kommunen pålægge et opland yderligere restriktioner, hvis kommunen vurderer, at det generelle beskyttelsesniveau ikke er tilstrækkeligt til at beskytte et vandområde.

Med et gennemsnitligt fosforoverskud på 5,3 kg P/ha/år i ansøgt drift, vurderer Lemvig Kommune, at beskyttelsesniveauet for fosfor jf. ovenstående er tilstrækkeligt til at beskytte vandmiljøet mod fosfor. Der stilles derfor ikke skærpede krav.

Vurdering af påvirkning af Natura 2000-vandområder er foretaget i afsnit 7.6.

I vedlagte bilag 3 har Lemvig Kommune vurderet husdyrbrugets fosfortilførsel til udbringningsarealerne i forhold til BAT jf. MST's vejledende emissionsgrænseværdier.

Det er beregnet og vurderet, at kravet om maksimalt 20,5 kg P/DE ab lager er overholdt.

7.3. Påvirkning af vandløb og søer

Et enkelt udbringningsareal grænser op til et beskyttet vandløb, og flere grænser op til beskyttede søer, se Tabel 20.

Tabel 20: Beskyttede vandløb og søer grænsende op til udbringningsarealerne

ID nr.	Type	Grænsende til udbringningsareal nr.	Målsætning	Terræn hældning
990045219	Vandløb	29	B2	< 6 ⁰
200128413	Sø	40-0	-	< 6 ⁰
200128421	Sø	16-0	-	< 6 ⁰
200128213	Sø	64-0	-	< 6 ⁰

Vandløb

Udbringningsareal nr. 29 grænser op til Flynder Å, der er B2-målsat som laksefiskevand. Målsætningen er ikke opfyldt. Udbringningsarealet er ikke stærkt skrånende mod vandløbet.

Udbringningsarealerne 21-0, 22-0, 20-0, 12-0, 7-0 og 1-0 afvander helt eller delvist via Fåre Mølleå til Nissum Fjord. Fåre Mølleå går fra at være B1-målsat opstrøms til at være B3-målsat nedstrøms.

Udbringningsarealerne 51-0 og 52-0 afvander via Grønkær bæk til Byn sø, og derfra videre til Nissum Fjord. Grønkær bæk er B3-målsat, og påvirket af okker opstrøms.

De resterende udbringningsarealer afvander helt eller delvist via Flynder Å til Nissum Fjord. Flynder Å er B2- og B3-målsat på den strækning, hvor udbringningsarealerne ligger.

Søer

Mark 52-0 afvander via Grønkær bæk til Byn sø, der er en del af udpegningsgrundlaget for Natura 2000 område nr. 65 – Nissum Fjord. Byn sø er A1-målsat som naturvidenskabeligt referenceområde og søen lever op til målsætningen. Søerne er beskrevet i udkast til Vandplan for Hovedopland Limfjorden.

Der er flere mindre søer, der grænser op til udbringningsarealerne. Se Tabel 20. Ingen af søerne er målsatte. Der er ikke terrænhældning over 6⁰ fra udbringningsarealerne mod de tilgrænsende søer.

Ingen af søerne vurderes at være næringsstoffølsomme, og det vurderes, at de har en tålegrænse på 35-40 kg N.

Kommunens bemærkninger og vurdering

jf. Bekendtgørelse nr. 789 af 21.6.2007 af lov om vandløb § 69 skal der opretholdes 2 m dyrkningsfrie bræmmer mod højt målsatte vandløb og naturvandløb, hvilket er gældende for Flynder Å, der grænser op til udbringningsareal nr. 29.

Da der ikke er terrænhældning over 6° mod det beskyttede vandløb, og fordi al flydende husdyrgødning fra 2011 skal nedfældes på sort jord og græs, vurderer Lemvig Kommune, at Flynder Å og de vandløb, som udbringningsarealerne afvander via, er tilstrækkelig beskyttet af kravet om 2 m dyrkningsfrie bræmmer jf. Bekendtgørelse nr. 789 af 21.6.2007 af lov om vandløb § 69.

For at beskytte søerne mod yderligere eutrofiering og næringsstofbelastning samt beskyttelse af eventuelle forekomster af Bilag IV-arter (se senere afsnit), vurderer Lemvig Kommune, at der skal stilles vilkår om 2 meter dyrknings-, sprøjte- og gødningsfrie bræmmer omkring søerne grænsende op til udbringningsarealerne, målt fra søernes øverste brink. Det drejer sig om udbringningsarealerne nr. 16-0, 40-0 og 64-0.

Byn sø er udpeget som habitatnaturtype nr. 3130 – ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden. Søen har en skærpet A1-målsætning i Regionplanen, som er særlige naturvidenskabelige interesseområder. Søen har høj økologisk tilstand.

Søen er målsat med høj økologisk tilstand i Vandplanen, da den allerede opfylder dette mål mht. klorofyl, og klorofylniveauet svarer til at søen kan leve op til referencetilstanden for søtypen. Risikoanalysen har vist at søen vil leve op til målopfyldelsen mht. klorofyl i 2015, og der iværksættes derfor ingen indsats i forhold til landbruget i Vandplanen.

Jf. Naturplanen er truslerne for naturtypen, belastning fra oplandet med okkerslam og næringsstoffer og/eller fosfor frigivet fra søbunden.

Mark 52-0 er grøftet, men vurderes ikke i øvrigt at være risikoareal og Lemvig Kommune vurderer, at der ikke er behov for særlige tiltag i forhold til denne mark

Lemvig Kommune vurderer samlet set, at de generelle regler er tilstrækkelige til at beskytte søer og vandløb.

7.4. Nitrat til grundvand

Drikkevandsinteresser og nitratfølsomme indvindingsområder

Ingen af husdyrbrugets udbringningsarealer ligger i nitratfølsomt indvindingsområde eller område med særlige drikkevandsinteresser.

Der er derfor ikke foretaget udvaskningsberegninger i det af Danmarks Jordbrugsforskning udarbejdede beregningsværktøj Farm-N.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Udenfor områder udpeget som nitratfølsomme indvindingsområder stiller det generelle beskyttelsesniveau ikke krav til maksimal udvaskning af nitrat til grundvandet. I det konkrete tilfælde vil der i relation til nitratudvaskning til overfladevand blive etableret 8,1 % ekstra efterafgrøder. Dette virkemiddel vil ligeledes have en gunstig effekt på udvaskning til grundvandet. Lemvig Kommune vurderer dog på baggrund af de konkrete udpegninger, at det generelle beskyttelsesniveau er tilstrækkeligt til at beskytte grundvandet mod udvaskning af nitrat og der stilles ikke andre vilkår i relation hertil.

7.5. Naturredegørelse

Dette afsnit omhandler den natur omkring udbringningsarealerne tilhørende Bækmarksbrovej 48, der er beskyttet af § 3 i naturbeskyttelsesloven samt af § 7 i husdyrgodkendelsesloven. Dvs. værdifuld natur som er beskyttet mod tilstandsændringer og ødelæggelse (se evt. afsnit 6.1 for yderligere forklaring).

Naturområder i Lemvig Kommune er målsat i Kommuneplanen efter system beskrevet i afsnit 6.1. I praksis betyder C-målsætningen, at der på udpegningsstidspunktet enten var dårlig viden om det konkrete område, eller at området var påvirket af næringsstoffer eller lignende i en sådan grad, at området ikke umiddelbart kan bringes til at repræsentere særlige naturværdier.

I kategoriseringen indgår blandt andet forekomster af arter som en indikation af naturkvalitet, naturarealets størrelse og struktur samt Natura 2000-udpegninger og fredninger.

Vandløb og søer er beskrevet i afsnit 7.3, og vil derfor ikke indgå i dette afsnit.

Arealer uden tildeling af husdyrgødning

Udover mindre ejede arealer, så som interne markveje, have, gårdsplads m.m. er der ca. 14,7 ha ejede og forpagtede markarealer, der ikke anvendes til udbringning af husdyrgødning. Heraf er ca. 5 marker på ca. 9,3 ha helt eller delvist registreret som beskyttet af § 3 i Naturbeskyttelsesloven.

Mark nr. 26-0 er delvist registreret som fersk eng (ID nr. 200126832), mose (ID nr. 200127436) og sø (ID nr. 200128436).

Mark nr. 28-0 er registreret som fersk eng (ID nr. 200126832), mose (ID nr. 200127293).

Mark nr. 29-1 er registreret som fersk eng (ID nr. 200126846).

Mark nr. 62-0 er registreret som fersk eng (ID nr. 200126771).

Mark nr. 66-0 er registreret som fersk eng (ID nr. 200126784).

Ansøger oplyser følgende om driften af arealerne:

Mark 26-0 har længe været i bedriften. Fra 1996-2001 blev der modtaget MVJ-tilskud til at drive den uden gødning, men siden har den forblevet i græs, hvor den holdes som en kultureng. Marken modtager ca. 100 kg N i handelsgødning hvert år og omlægges ca. hvert 5-7 år.

Mark 28-0 er tidligere drevet med græs og enkelte år er en kornafgrøde afprøvet, men i år ca. 2007 blev arealet opgivet og der er ikke noget pleje på arealet, da det er meget vådt og ligger som naturlignende areal.

Markerne 29-1, 62-0 og 66-0 har kun været i bedriften mellem 2 og 5 år. De har alle årene været drevet med græs til afgræsning eller evt. høslet. De har ligeledes modtaget 100 kg N om året i handelsgødning.

Markerne 30-0, 33-0 og 47-0 er ikke registreret som beskyttet natur.

Ingen af naturområderne er besigtiget, men Lemvig Kommune har gennemgået områderne på luftfoto.

Arealer beskyttet af § 3 i Naturbeskyttelsesloven

Flere af udbringningsarealerne grænser op til beskyttet natur. Se Tabel 21.

Tabel 21: Beskyttet natur grænsende op til udbringningsarealerne

ID-nr	Type	Grænsede til udbringningsareal nr.	Mål-sætning	Terræn hældning
200126885	Fersk eng	63-0	C	< 6°
200126784	Fersk eng	64-0	C	< 6°
200126771	Fersk eng	61-0 og 45-0	C	< 6°
200127187	Mose	70-0	C	< 6°
200126959	Hede	69-1	C	< 6°

De to ferske enge med ID nr. 200126771 og 200126784 er beskrevet under afsnittet om "Arealer uden tildeling af husdyrgødning".

Heden med ID nr. 200126959 er en tør hede med opvækst af nåletræ. Heden er besigtiget i 2010, hvor der bl.a. er registreret blåhat, blåmunke, mosebølle, ene, hede-lyng, revling, guldblomme, tormentil, engelsk visse, lyng-snerre, pille-star, sand-star, fåre-svingel, smalbladet høgeurt, tandbælg, hunde-viol, bjerg-fyr, klit-fyr, sitka-gran og gyvel.

Den resterende ferske eng og mosen er ikke besigtiget jf. Naturdata.

Ud fra luftfoto vurderes det, at mosen er en pilesump, der ikke er næringsstoffølsom, og det vurderes at tålegrænsen er på 15 – 25 kg N/ha/år.

Den ferske eng med ID nr. 200126885 vurderes ud fra luftfoto at være en kultureng, der ikke er næringsstoffølsom. Tålegrænsen er på 15 – 25 kg N/ha/år.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Arealer uden tildeling af husdyrgødning:

Jf. Naturbeskyttelsesloven er det ikke tilladt at omlægge en beskyttet fersk eng hyppigere end hvert 7 – 10 år, og det kun hvis det har været en del af tidligere lovlig drift. Beskyttede moser må ikke omlægges.

Lemvig Kommune vurderer at driften af markerne nr. 26-0, 28-0, 29-1, 62-0 og 66-0 der er helt eller delvist omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3, er med til at fastholde naturområderne som lysåbne naturområder, og nuværende lovlig drift må fortsættes.

Lemvig Kommune stiller dog vilkår om, at markerne, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, maksimalt må afgræsses med 0,7 DE/ha. De ferske enge må ikke omlægges hyppigere end hvert 7 – 10 år, og det kun hvis det har været en del af en tidligere lovlig drift. Moser må ikke omlægges. De beskyttede naturområder må højst modtage sammen mængde husdyrgødning som tidligere.

Det skal understreges, at markerne 30-0, 33-0 og 47-0, der ikke er registreret som beskyttet natur, ikke må anvendes til udbringning af husdyrgødning uden forudgående anmeldelse heraf og accept fra Lemvig Kommune.

Arealer beskyttet af § 3 i Naturbeskyttelsesloven:

Da de naturområder, der grænser op til udbringningsarealerne, ikke er særlig ammoniakfølsomme, og udbringningsarealer ikke har stor terrænhældning mod naturområderne, er det Lemvig Kommunes vurdering, at udbringning af husdyrgødning ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af de beskyttede naturområder.

Det vurderes samlet set, at de stillede vilkår, sammen med de generelle regler for udbringning af husdyrgylle, er tilstrækkelige til at beskytte naturområderne.

Fredninger og fortidsminder

Langs flere marker er der registreret beskyttede sten- eller jorddiger. Jf. museumslovens § 29a er disse diger beskyttet mod tilstandsændringer.

Der er ingen beskyttede eller fredede fortidsminder i nærheden af husdyrbrugets anlæg eller arealer.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Lemvig kommune vurderer, at den ansøgte arealdrift ikke er i konflikt med fortidsminder, sten- og jorddiger, fredninger og beskyttelseslinier.

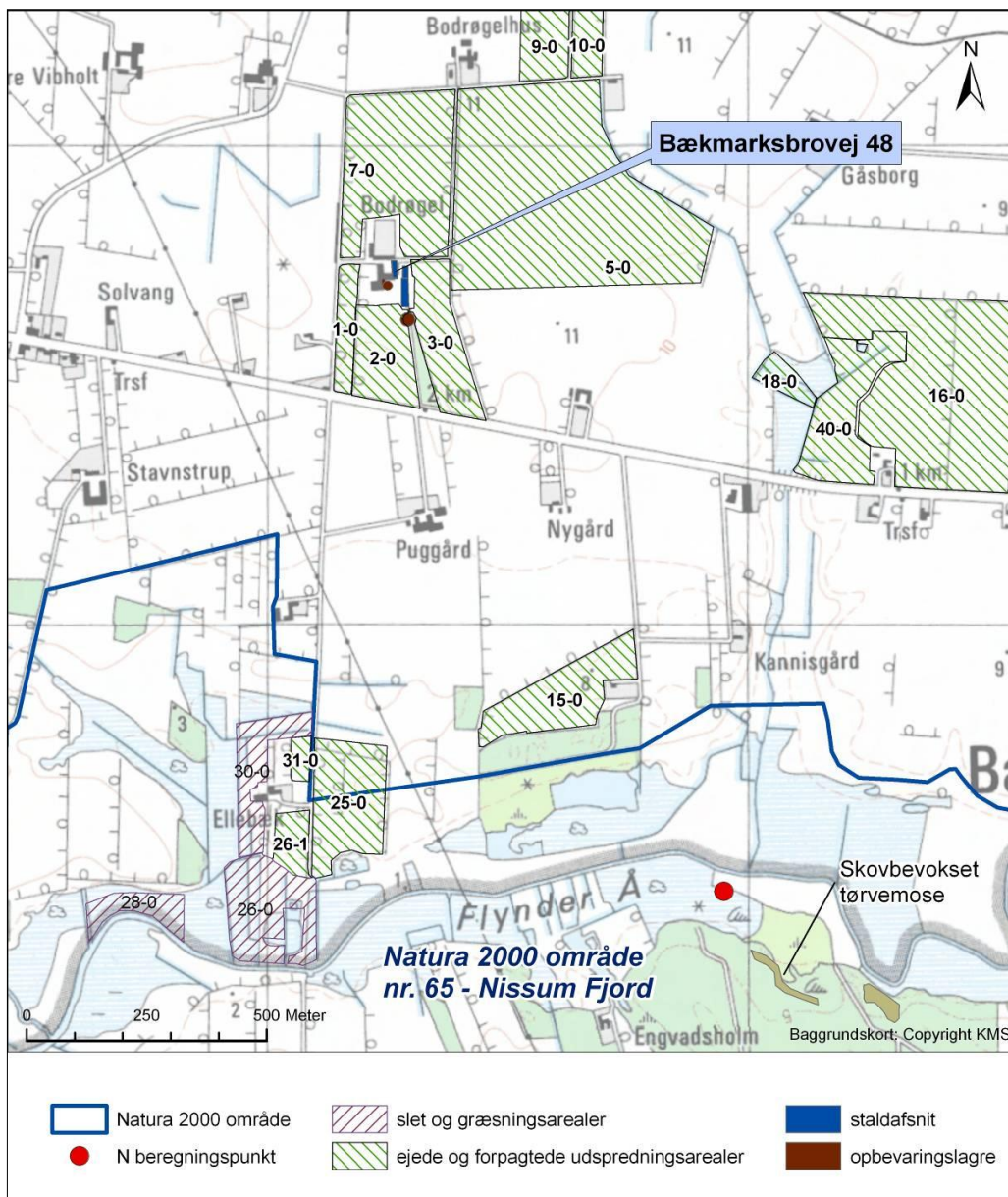
7.6. Påvirkning af Natura 2000 og arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV-arter)

Natura 2000 områder

Ammoniakdeposition

Anlægget er beliggende udenfor Natura 2000 område. Nærmeste Natura 2000 område er nr. 65 – Nissum Fjord (habitatområde nr. 58, Nissum Fjord, fuglebeskyttelsesområde nr. 58 Nissum Fjord og ramsar område nr. 4, Nissum Fjord), som er beliggende ca. 520 m syd for anlægget. Se bilag 1 for beskrivelse og udpegningsgrundlag.

Følgende ejede og forpagtede udbringningsarealer er helt eller delvist beliggende i Natura 2000 området: 25-0, 26-1 og 31-0. Se Figur 15.

Figur 15: Natura 2000

Udbringingsarealerne 25-0 og 31-0 har været en del af den alm. omdrift siden 2003. Udbringingsareal nr. 26-1 har været udtaget fra dyrkning siden 2003 og til 2007, hvor den er indtaget i alm. omdrift. Da marken ikke været en del af harmoniarealet i en længere årrække, og indtages i alm. omdrift, og som en del af dyrkningsarealet med tilførsel af husdyrgødning, betragtes ansøgningen om godkendelse efter husdyrloven som en anmeldelse jævnfør naturbeskyttelseslovens § 19b om iværksættelse af aktiviteter i internationale naturbeskyttelsesområder. Lemvig Kommune skal derfor foretage en nærmere vurdering af aktiviteten.

3 af de ejede og forpagtede arealer, der ikke modtager husdyrgødning, er ligeledes beliggende i Natura 2000 området. Det drejer sig om markerne: 26-0, 28-0 og 30-0. Ansøger oplyser, at marken drives med græs i omdrift. Arealet anvendes til høslæt og gødes moderat med handelsgødning. Der forventes ikke, at der sker ændringer efter udvidelsen. Se tidligere afsnit om: "Arealer uden tildeling af husdyrgødning".

Nærmeste ammoniakfølsomme habitat naturtype er beliggende ca. 1,5 km sydøst for anlægget, og ca. 580 m sydøst for udbringningsareal nr. 15-0. Det ammoniakfølsomme naturområde er en skovbevokset tørvemose (naturtype nr. 91D0). Ved besigtigelse i 2006 er der bl.a. registreret tørvemos sp., blåtop, mosepors, fyr sp., dyn-birk og alm. eg. Skovtilstanden er karakteriseret som Moderat (III). Tålegrænse for naturtypen er på 10 - 20 kg N/ha/år.

Depositionsberegning foretaget til en hede beliggende 1.350 m fra anlægget, i sammen retning som den skovbevoksede tørvemose, viser at der ikke kommer nogen merdeposition fra anlægget og der er en total deposition på 0,04 kg N/ha/år på heden.

Kvælstof overfladevand - Nissum Fjord

Husdyrbrugets udbringningsarealer afvander til Nissum Fjord, som er et meget kvælstofsårbart Natura2000-område.

Miljøstyrelsen har med notatet "Vejledende notat om afskæringskriterier for udvaskning af nitrat til overfladevande ved vurdering af ansøgninger efter husdyrgodkendelsesloven" 24. juni 2010 og "supplement til den digitale husdyrvejledning om kommunernes opgørelse af dyretryk" 28. feb. 2011 udarbejdet en vejledning til brug for kommunerne til vurdering af, hvorvidt ansøgninger efter husdyrgodkendelsesloven er i overensstemmelse med reglerne i habitatbekendtgørelsen eller vil medføre en væsentlig påvirkning af særlige regionale eller lokale beskyttelsesinteresser, jf. også husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 11 stk. 2-6. Afskæringskriterierne er fastlagt på baggrund af Faglig rapport fra Danmarks Miljøundersøgelser nr. 787: "Effekter af øgede kvælstoftilførsler på miljøet i danske fjorde".

Kriterierne i Miljøstyrelsens notat er opstillet for, hvornår et husdyrbrugs andel af den samlede nitratudvaskning til et vandområde (fjorde, bredninger, bugte og kystnære områder) kan udelukkes at have skadevirkning på overfladevande som følge af nitratudvaskningen, herunder Natura 2000-områder og på levesteder og yngle- og rastepladser for beskyttede arter. Afskæringskriterierne er:

- Pkt. 1A:** Dyretrykket i det aktuelle opland, må ikke have været stigende siden 1. januar 2007,
- Pkt. 1B:** eventuelle andre kilder til nitratudvaskning end husdyrproduktionen, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007 skal inddrages i vurderingen på en sådan måde, at en eventuel øget nitratudvaskning fra andre kilder end husdyrproduktionen skal medføre et krav om reduktion af det samlede dyretryk i det aktuelle opland med tilsvarende effekt på nitratudvaskningen,
- Pkt. 1C:** gennemførte initiativer, som reducerer nitratudvaskningen fra det aktuelle opland, må ikke anvendes til at tillade et øget dyretryk i det aktuelle opland, samt
- Pkt. 2A:** nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug, der ansøges om, må ikke udgøre 5 pct. eller mere af den samlede nitratudvaskning til det aktuelle område, dog
- Pkt. 2B:** må nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug, der ansøges om, ikke udgøre 1 pct. eller mere af den samlede nitratudvaskning, hvis udvaskningen sker til et vandområde, der er karakteriseret som et lukket bassin og/eller er meget lidt eutrofieret.

Ved vurderingen af om ovennævnte afskæringskriterier er overholdt, skal der i praksis først foretages en vurdering af om det ansøgte i kumulation med andre planer og projekter vil kunne have en skadevirkning jf. pkt. 1A-C. I givet fald den samlede nitratudvaskning til det aktuelle vandområde er faldende eller stagnerende (fordi andre forhold har medført en øget nitratudvaskning til det aktuelle vandområde), vil det ansøgte *ikke* i kumulation med andre projekter og planer have en væsentlig virkning eller skadevirkning på det aktuelle vandområde.

Herefter foretages en vurdering af om det ansøgte i sig selv vil have en væsentlig virkning eller skadevirkning jf. pkt. 2A-B. Til brug for denne vurdering foretages en beregning af nitratudvaskningen fra det ansøgte, der stammer fra husdyrgødningen. Såfremt nitratudvaskningen udgør mindre end 5 pct./1 pct. af den samlede nitratudvaskning til det aktuelle vandområde, vil det ansøgte *ikke* i sig selv have en væsentlig virkning eller skadevirkning på det aktuelle vandområde.

Lemvig Kommune har beregnet, hvorvidt ovennævnte afskæringskriterier (pkt. 1 og 2) er overholdt. Beregningerne er vedlagt som bilag 4 og tager for så vidt angår pkt. 1 udgangspunkt i, at husdyrbruget er beliggende i DMU kystopland nr. 129, der afvander til Natura 2000 område nr. 65 – Nissum Fjord. For så vidt angår pkt. 2 tager beregningerne udgangspunkt i, at alle 137,36 ha afvander til Nissum Fjord.

Ad 1A) Med baggrund i afskæringskriteriet er der udarbejdet tal, som viser udviklingen i DE fra 2007 til 2010 for kvæg, svin, øvrige dyretyper samt en samlet kurve for alle dyretyper. Sidstnævnte kurve viser, at udviklingen i oplandet er faldet fra 26.090 DE i 2007 til 25.779 DE i 2010, som er nyeste tal, se bilag 4. Der er udført lineær regression af udviklingen i DE for den samlede kurve, som viser at bedste rette linje har en negativ hældning, og at forklaringsgraden R^2 er $> 0,5$, hvormed der ses en tendens til, at udviklingen i DE har været faldende i perioden.

Ad 1B) Lemvig Kommune er ikke bekendt med, at der findes andre kilder, der har givet en øget nitratudvaskning i oplandet. Kommunen vurderer derfor, at der ikke er andre kilder til nitratudvaskning, der skal inddrages i vurderingen med et eventuelt krav om reduktion af det samlede dyretryk i oplandet med tilsvarende effekt på nitratudvaskningen til følge.

Ad 1C) Der er i vurderingen ikke inddraget gennemførte initiativer, som reducerer nitratudvaskningen fra oplandet.

Ad 2) I forhold til afskæringskriterium pkt. 2 er der foretaget en beregning af den samlede nitratudvaskning fra det ansøgte udbringningsareal i kystoplandet, som efterfølgende er holdt op imod den samlede nitratudvaskning fra hele kystopland nr. 190.

Nisum Fjord / Flynder Å – Bøvling/Ydre Fjord: Med baggrund i et udbringningsareal på 137,36 ha, en udvaskning fra den udbragte husdyrgødning på 4,5 kg N/ha/år beregnet vha. Farm-N samt et reduktionspotentiale jf. nitratklassekortlægningen på 71 %, er den samlede udvaskning fra udbringningsarealerne beregnet til 179 kg N/år. Sammenholdt med den samlede kvælstofudvaskning fra hele kystopland nr. 190 på 504.997 kg N/år udgør udvaskningen fra udbringningsarealet 0,04 %.

Fosfor

Den tilgængelige forskningsbaserede viden om udvaskning af fosfor fra udbringningsarealer er begrænset. Erosionsbetingede tab, brinkerrosion og udvaskning via drænede lavbundsjorder udgør de væsentligste risici for fosfortab til vandmiljøet. Lavbundsarealer, skrånende arealer, grøftede eller drænede arealer samt arealer, der ligger tæt på søer og vandløb, er således risikoarealer.

For jorder, der hverken er lavbundsarealer, kunstigt drænede eller erosionstruede, er udvaskning det største risikoelement. Selv om fosfortabet fra landbrugsjorden til vandmiljøet – set i forhold til landbrugsjordens fosforpulje (i gennemsnit 4.700 kg P/ha) er begrænset (0,3 – 0,5 kg P/ha) kan det være kritisk for vandkvaliteten i specielt søer og fjorde¹.

På højbundsarealer er jordens fosforbindingskapacitet generelt stor. Efterhånden som jorden mættes med fosfor, falder bindingskapaciteten, og fosforkoncentrationen i jordvæsken stiger. Dermed stiger også risikoen for udvaskning til vandmiljøet.

De største tabsposter af fosfor stammer fra brinkerrosion, cirka 50 % af det dyrkningsbetingede fosfortab², mens fosfortab fra drænede jorder er en anden stor tabspost. I et tre-årig forskningsprojekt³ i Odense Å blev det målt, hvordan fosfor var bundet i suspenderet jord. Fosfor i suspenderet jord er på alle årstider primært bundet til jernforbindelser med et gennemsnit på 59 %. Jernbundet fosfor og let absorberet fosfor er umiddelbart biotilgængelige i søer og fjorde.

Alle bedriftens udbringningsarealer afvander til Nisum Fjord, der er fosforfølsomt Natura 2000 område, og Lemvig Kommune har derfor gennemgået udbringningsarealerne enkeltvis for at vurdere, om der er risikoarealer mht. fosforudvaskning eller brinkerrosion. Det er Lemvig Kommunes vurdering, at ingen af udbringningsarealerne har stor risiko for brinkerrosion eller fosforudvaskning jf. afsnit 7.3.

Vurderingen af påvirkning af Natura 2000 områder med fosfor fra husdyrbruget er foretaget efter Miljøstyrelsens vejledning. Miljøstyrelsen vejleder i, hvorledes

¹ Rapport fra fosforfokusgruppen, VMPIII, 2004

² Jf. materiale udarbejdet i fbm. forarbejdet til VMPIII(Poulsen og Rubæk, 2005)

³ VMPIII forskningsprojekt BUFFALO-P

husdyrbrugets procentvise påvirkning i forhold til den samlede påvirkning af et givent Natura 2000 området kan beregnes.

Kriterierne for, hvornår et husdyrbrugs andel af den samlede fosforpåvirkning til et vandområde (fjorde, bredninger, bugte og kystnære områder) kan udelukkes at have skadevirkning på overfladevande som følge af fosforpåvirkningen, er antaget at kunne opstilles sideløbende med kriterierne for nitratudvaskningen, jf. pkt. 2A-B i Miljøstyrelsens notat: "Vejledende notat om afskæringskriterier for udvaskning af nitrat til overfladevande ved vurdering af ansøgninger efter husdyrloven". Dvs. såfremt fosforpåvirkningen udgør mindre end 5 pct./1 pct. af den samlede fosforpåvirkning til det aktuelle vandområde, vil det ansøgte *ikke* i sig selv have en væsentlig virkning eller skadevirkning på det aktuelle vandområde.

Lemvig Kommune har beregnet, hvorvidt afskæringskriteriet for fosfor er overholdt. Beregningerne er foretaget jf. Miljøstyrelsens vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug og er vedlagt som bilag 5 og tager udgangspunkt i, at samtlige 137,36 ha er beliggende i DMU kystopland nr. 129, der afvander til Natura2000 område nr. 65 – Nissum Fjord.

Beregningen beror på et worst case scenarie, hvor fosforpåvirkningen fra husdyrbrugets arealer til Natura 2000 området sammenholdes med den samlede påvirkning fra oplandet. Med baggrund i et udbringningsareal på 137,36 ha til Nissum Fjord samt et fosforoverskud på 5,3 kg P/ha/år er den samlede påvirkning fra udbringningsarealerne beregnet til 2,90 kg P/år, jf. bilag 5. Sammenholdt med den samlede fosforpåvirkning fra hele kystopland nr. 129 på 4.790 kg P/år udgør påvirkningen fra udbringningsarealet 0,06 %.

Bilag IV arter

EF-Habitatdirektivet fra 1992 rummer i sin artikel 12 en forpligtelse til at sikre en streng beskyttelsesordning for en række dyr og planter overalt i landet, dvs. uanset om de forekommer indenfor et beskyttelsesområde eller udenfor; disse arter fremgår af direktivets bilag IV, de såkaldte bilag IV-arter.

For bilag IV-arter gælder således, at deres yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges, og derfor er aktiviteter ikke tilladte, som kan udgøre en trussel for den enkelte art.

Følgende bilag IV-arter kan forekomme omkring ejendommen eller udbringningsarealerne, og kræver således opmærksomhed i forbindelse med driften af arealerne: damflagermus, vandflagermus, brunflagermus, sydflagermus, trolldflagermus, birkemus, odder, markfirben, spidssnudet frø og strandtudse.

Flagermus

Alle danske flagermus er listet som bilag IV-arter.

Vinterkvarterer:

Flagermusenes føde, insekterne, er stort set ikke fremme om vinteren. Mens de fleste inset-ædende fugle trækker sydpå om vinteren, løser flagermusene problemet ved at gå i dvale og sove fra oktober til hen i april. Flagermusene foretrækker et køligt, men frostfrit sted.

Sommerkvartererne – dagopholdssteder:

Fra midt på foråret eller først på sommeren søger flagermusene til områder, hvor der er gode betingelser for ophold og føde. Det specifikke opholdssted afhænger af arten, men vil oftest være i bygninger og hule træer i nærheden af skov.

Fourageringsområderne er også artsafhængige, og kan bl.a. være søer og åer, hvor flagermusene æder insekter, de fanger over vandoverfladen. Mange arter lever af insekter, de fanger i lysåben løvskov, over marker og skove, i skovkanter, lysninger eller levende hegn.

Hun-flagermus samles i ynglekolonier, hvor ungerne fødes fra omkring midten af juni og lidt ind i juli.

Art	Tidspunkt	Hule træer o. lign	Bygninger o. lign	Under jorden fx miner, gruber
Brunflagermus	Sommer	XX	-	-
	Vinter	XX	-	-
Damflagermus	Sommer	X	XX	-
	Vinter	-	-	XX
Sydflagermus	Sommer	-	XX	-
	Vinter	-	XX	-
Troldflagermus	Sommer	XX	X	-
	Vinter	XX	X	-
Vandflagermus	Sommer	XX	-	-
	Vinter	X	-	XX

X: anvendt type opholdssted

XX: meget anvendt

-: anvendes sjældent eller slet ikke

Trusler mod flagermus kan dermed være fældning af gamle træer og skove samt nedrivning af bygninger.

Damflagermus: Sommerkvarterer i bygninger. Vinterkvarterer i bl.a. kældre.

Vandflagermus: Sommerkvarterer i træer, under stenbroer, sjældent i huse.

Vinterkvarterer i kældre, gruber.

Brunflagermus: Knyttet til gammel løvskov og parker. Vinterkvarterer i hule træer.

Sydflagermus: Holder til i huse både sommer og vinter.

Troldflagermus: Sommer- og vinterkvarterer i huse eller i hule træer.

Odderen

Fra snudespids til halespids måler odderen 100-130 cm og med en vægt på 6-11 kg (hanner), 5-8 kg (hunner) er den et af Danmarks største rovdyr. Det flade hoved med de lange knurhår omkring snuden og den kraftige hals, der næsten går i et med kroppen, er typiske kendetegn ved odderen. Men arten kan også kendes på den let afladede hale.

Den lever i tilknytning til både stillestående og rindende salt- og ferskvand, hvor den hovedsageligt lever af fisk som aborre, ål, karpe og ålekvabber. Den foretrækker uforstyrrede vandløb eller næringsrige søer, moser og fjordområder. Karakteristisk for

disse områder er, at der som regel er tæt beplantning langs bredderne i form af rørskove, overhængende gamle træer eller kratbevoksninger samt en god fiskebestand i vandet. De fleste unger fødes her om sommeren eller efteråret. Odderen er nataktiv og opholder sig om dagen i en hule i brinken, under træerødder eller under buske.

Trusler for odderen er opsplittning af bestande og levesteder, ødelæggelse eller forringelse af yngle- og rasteområder, forstyrrelser og vejanlæg der krydser et vandløb. Slåning og oprensning af vandløb, kan have en skadelig virkning på yngle- og rasteområder for odder. Odderen er med sin levevis næppe truet af landbrugsprojekter.

Birkemusens særlige kendetegn er dels den lange sorte rygstribe, der går fra øjnene og ned til haleroden. Fra snudespids til halerod måler birkemusens 5-8 cm, mens halen kan være op til 11 centimeter lang. Den vejer 5-15 gram.

Det vestligste Limfjordsområde er et af de to steder i Danmark hvor Birkemusens lever. Birkemusens kravler rundt i vegetationen når den søger føde om natten, og er den eneste danske gnaver, som hører til familien af "hoppemus". Birkemusens er formentlig også Danmarks sjældneste og mest truede pattedyr. Samtidig er den blandt de arter, som man kender mindst til.

Birkemusens findes i forskellige habitater sommer og vinter. Krav til vinterbiotop kunne være tørre, beskyttede områder i skov på veldrænet jord eller på stejle skrænter. Krav til sommerbiotop kunne være områder, hvor fugtige arealer såsom enge, vandløbs- og vældområder står i tæt forbindelse med tørre biotoper i form af heder, afgræssede, stejle skrænter, ekstensivt dyrkede marker eller skov. Dens føde består især af insekter, larver, regnorme og edderkopper.

Ungerne fødes i juni-august. I oktober-maj sover birkemusens vintersøvn i en rede den laver af græs og mos.

Markfirbenet er et kraftigt, kortbenet firben. Det kendes fra det almindelige firben på, at det er kraftigere med kort, højt hoved og afstumpet snude. Om foråret er hannen grøn på kroppens sider. Den bliver op til 23 cm lang. Den findes spredt i landskabet (især ved kysterne) på åbne, varme, solrige lokaliteter som jernbane- og vejstrækninger, sten- og jorddiger, heder, overdrev, grusgrave, strandenge, kystskrænter og sandede bakkeområder. Den kan dog også forekomme på ekstensive landbrugsarealer. Den lever primært af græshopper, sommerfuglelarver og biller.

Markfirbenet yngler på solvendte skrånninger med varm, løs, veldrænet jord af gruset eller sandet karakter. Variationen i landskabet gør det muligt for dyret hurtigt at skifte mellem varme og kølige steder, og dermed regulere sin kropstemperatur.

Markfirbenet går i hi i september (ungerne i november). Hannerne kommer frem af hi i midten af april og hunnerne i midten af maj, og parringstiden er straks i gang. Hunnen lægger æg i midten af juni. Der lægges 6-12 æg der graves 5-10 cm ned et sted hvor solen kan skinne ned. Æggene klækkes i august-september, medmindre det er en kold sommer.

I den aktive periode bevæger de fleste individer sig mindre end 100 m væk fra udgangspunktet. Markfirbenet er gået betydeligt tilbage i de sidste 100 år, hvilket kan skyldes, at dens levesteder gror til.

Spidssnudet frø er en brun frø med mørkere tegninger, yngler i mange slags vådområder lige fra ganske små vandhuller til bredden af store søer og fra helt overskyggede ellesumpe til fuldstændig lysåbne vandhuller. Den største ynglesucces opnår arten i vandhuller uden fisk (fjender), det kan ofte være vandhuller, der tørrer ud i perioder. Spidssnudet frø er i høj grad afhængig af, at der nær ynglestederne findes gode levesteder på land. De bedste forhold er enge og moser, hvor ungerne kan finde deres føde. Rasteområderne findes især i fugtige områder. I sumpede områder tæt på ynglestederne, herunder bredzonen, overlapper yngle- og rasteområder.

Ødelæggelse og forringelse af yngle- og rasteområder omfatter bl.a. rydning af lav vegetation nær vandhullerne, opfyldning til byggeri, belastning med spildevand, udsætning af fisk og ænder, landbrugsdrift, fragmentering pga. veje mm.

Strandtudsen er lille og tætbygget og har en tydelig gul stribe ned langs ryggen. Den bliver op til 8 cm lang. Den tåler en vis saltholdighed i vandet og yngler gerne på brakvand på strandenge og enge med lavvandede søer. Yngleaktiviteten er på sit højeste omkring 1. maj. Dens vigtigste ynglevandhuller er mange steder nøgne søer i grusgrave.

Gødskning og vandstandssænkning er væsentlige trusler. Hvis levestedet gødes eller tilføres gødningsstoffer udefra, kan vegetationen blive så frodig, at den ikke længere holdes tilstrækkelig kort ved fx græsning. Hvad angår vandstand kan 5-10 cm fra eller til være afgørende for, om vandsamlingen udtørres på det rette tidspunkt. Det betyder fx, at hvis en grøft i nærheden udsættes for hårdhændet oprensning, så grøftens bund uddybes med 5-10 cm, så kan det være nok til at tudserne ikke længere kan gennemføre ynglecycklus.

Strandtudser vandrer forholdsvis langt mellem vandhul og fourageringssted dog normalt ikke længere end ca. 2 km.

Kommunens bemærkninger og vurderinger

Ammoniakdeposition

Der er ikke foretaget en ammoniakdepositionsberregning til den skovbevoksede tørvemose, men der er foretaget en beregning til en hede beliggende ca. 1.350 m fra anlægget, i sammen retning, hvor der ikke kommer nogen merdeposition og en samlet deposition på 0,04 kg N/ha/år. Det er Lemvig Kommunes vurdering, at den totale ammoniakdeposition på den skovbevoksede tørvemose, er i samme størrelsesorden eller mindre, og at ammoniakbelastningen fra anlægget på naturområdet derfor er så lille, at det ikke vil have nogen negativ påvirkning på tørvemosens naturtilstand.

Udbringningsareal nr. 26-1, er beliggende i Natura 2000 område nr. 58 Nissum Fjord, der omfatter habitatområde nr. 58, Nissum Fjord, fuglebeskyttelsesområde nr. 58 Nissum Fjord og ramsar område nr. 4, Nissum Fjord. Arealet har været udtaget af almindelig omdrift i en årrække, og er med denne godkendelse anmeldt jævnfør naturbeskyttelseslovens § 19b om iværksættelse af aktiviteter i internationale naturbeskyttelsesområder.

Fuglebeskyttelsesområdet er udpeget for en lang række ynglende og rastende fugle herunder flere fugle, der færdes på lav og græsrig vegetation (herunder sangsvane og diverse arter af gæs). Da udbringningsarealet har været dyrket før 2003, og kun har været udtaget af driften i perioden fra 2003 – 2007, er det Lemvig kommunes vurdering, at driften af udbringningsarealet ikke vil medføre akutte forringelser eller forstyrrelser for arter i området, og at en endelig beslutning kan afvente en kommende Natura 2000-handleplan.

Afstanden fra udbringningsarealet til ammoniakfølsom habitatnatur er ca. 800 m, og Lemvig Kommune vurderer derfor, at udbringning af husdyrgødning ikke vil medføre en negativ påvirkning på de ammoniakfølsomme habitatnaturområder, og af Natura 2000 området som helhed.

Fra udbringningsarealerne til nærmeste ammoniakfølsomme habitat naturtype er der ca. 580 m. Lemvig Kommune vurderer, at afstanden er så stor, at udbringning af husdyrgødning ikke vil medføre en negativ påvirkning på det ammoniakfølsomme habitatnaturområde.

Det er derfor Lemvig Kommunes samlede vurdering, at de generelle krav i Husdyrloven er tilstrækkelige til at sikre, at Natura 2000 området som helhed og de habitatnaturtyper og arter, som er en del af udpegningsgrundlaget, ikke bliver påvirket af ammoniakemission fra anlægget eller driften af udbringningsarealerne.

Kvælstof - overfladevand

Idet udviklingen i husdyrtrykket i DMU kystopland nr. 129 ikke er steget set i forhold til det registrerede husdyrtryk i 2007, vurderes det, at den samlede nitratudvaskning fra oplandet til Nissum Fjord er faldende og således vurderes det ansøgte *ikke* i kumulation med andre projekter og planer at have en væsentlig virkning eller skadevirkning på Natura2000 område nr. 28 – Nissum Fjord. Det er endvidere beregnet, at nitratudvaskningen fra udbringningsarealerne i kystopland nr. 129 til Nissum Fjord udgør mindre end 1 % af den samlede nitratudvaskning fra oplandet til Nissum Fjord. Derfor vurderes det, at det ansøgte *ikke* i sig selv vil have en væsentlig virkning eller skadevirkning på Natura2000 område nr. 28.

Samlet set vurderes det, at det ansøgte hverken i sig selv eller i sammenhæng med andre projekter vil give anledning til væsentlig miljøpåvirkning af overfladevand i Natura2000 område nr. 28 herunder habitatområde nr. 28 og EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 28 og 39.

Det vurderes på denne baggrund, at en gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper, som habitatområdet og fuglebeskyttelsesområderne er udpeget for, fortsat kan sikres og genoprettes.

Fosfor

Den generelle "worst-case" udvaskning fra bedriftens udbringningsarealer til Nissum Fjord er ved brug af Miljøstyrelsens Wiki-vejledning beregnet til 2,9 kg P/år. Denne beregning tager ikke højde for udvaskningen fra risikoarealer, men giver, hvad der bedst kan betegnes som et " vægtet gennemsnit" af projektets påvirkning set i forhold til det samlede opland.

Idet det er beregnet, at fosforpåvirkningen fra udbringningsarealerne til DMU kystopland nr. 129 mindre end 1 % af den samlede fosforpåvirkning fra oplandet til Nissum Fjord, vurderes det, at det ansøgte *ikke* i sig selv vil have en væsentlig virkning eller skadevirkning på Natura2000 område nr. 28 og Natura2000 område nr. 65 for så vidt angår udbringning af fosfor på udbringningsarealerne.

Det vurderes således, at projektet ikke vil give anledning til væsentlig miljøpåvirkning af overfladevand i Natura2000 område nr. 28 herunder EF-fuglebeskyttelses-område nr. 145 og EF-habitatområde nr. 164. Det vurderes på denne baggrund, at en gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper, som habitatområderne og fuglebeskyttelsesområderne er udpeget for, fortsat kan sikres og genoprettes.

Bilag IV arter

For at beskytte evt. vandhuller med spidssnudet frø og strandtudse mod yderligere eutrofiering, der kan påvirke arternes yngle og rasteområder, stiller kommunen vilkår om 2 meter dyrknings-, gødsknings-, og sprøjtefri bræmmer omkring søerne på udbringningsarealerne nr. 16-0, 40-0 og 64-0.

Da der ikke vil ske skade på flagermusenes sommer- eller vinterkvarter i forbindelse med udvidelsen af husdyrbruget, vurderer Lemvig kommune, at projektet ikke vil få negativ betydning for disse arter.

Odderen er med sin levevis næppe truet af landbrugsprojekter, så længe der ikke sker opsplittning af bestande og levesteder, ødelæggelse eller forringelse af yngle- og rasteområder eller forstyrrelser ved anlægsarbejder.

Da der ikke sker skade på beskyttet natur og fredede sten- og jorddiger i forbindelse med udvidelsen, er det Lemvig Kommunes vurdering at hverken birkemus eller markfirben vil blive truet af udvidelsen på Bækmarksbrovej 48.

Lemvig Kommune vurderer herefter, at husdyrbrugets drift og udvidelsen af produktionen ikke indebærer forringelse af internationale naturbeskyttelsesområder og muligheden for opnåelse af gunstig bevaringsstatus eller medfører forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, områderne er udpeget for, jf.

Bekendtgørelse om udpeging og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter nr. 408 af 1. maj 2007. Der stilles derfor ikke yderligere vilkår.

8. Bedst anvendelige teknik

BAT er behandlet og vurderet i de respektive afsnit i nærværende miljøgodkendelse. I det følgende er der foretaget en samlet vurdering af, hvorvidt husdyrbruget lever op til Husdyrgodkendelsens krav om anvendelse af BAT.

Husdyrbruget har implementeret ledelses- og kontrolrutiner for styring af miljøforholdene og de anvendte teknologier. Herunder har husdyrbruget udarbejdet beredskabsplan, som samler relevante oplysninger for husdyrbrugets ansatte om kontaktpersoner og handlepunkter i forbindelse med imødegåelse og begrænsning af uheld.

Husdyrbruget foretager en korrektion af fodersammensætningen, der reducerer mængden af kvælstof i den producerede svinegylle. Endvidere anvendes et tilskudsfoder med fytase, som optimerer dyrenes fosforoptagelse.

Husdyrbrugets elforbrug svarer til det forventelige forbrug ud fra normtal. Olieforbruget er reduceret i forhold til normtal på grund af anvendelse varme fra gyllekølingsanlæg. Husdyrbrugets vandforbrug svarer til forventeligt forbrug.

Der er mht. staldsystemer jf. bilag 3 beregnet et niveau for maksimal ammoniakemission ud fra Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier. Husdyrbrugets samlede ammoniakemission ligger 73 kg N/år under dette niveau. Med baggrund i ansøgers redegørelse og disse beregninger vurderer Lemvig Kommune, at der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af BAT med hensyn til ammoniakemission fra stalde og lagre.

Der er ligeledes mht. fosfor beregnet et niveau for maksimal indhold af lager ud fra Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier. Lemvig Kommune har beregnet og vurderet, at husdyrbruget overholder Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier med ca. 350 kg P/år i forhold til fosforindholdet jf. husdyrgodkendelse.dk. Emissionsgrænseværdien er ligeledes overholdt i forhold til det stillede vilkår til maksimalt fosforindhold jf. afsnit 4.3 Fodring.

Gyllebeholdere opretholdes med naturligt flydelag. Tømning af gyllebeholder i forbindelse med udbringning foregår med selvfyldende gyllevogn og returløb til tanken. Alternativt anvendes fastmonteret pumpe og påfyldningsplads med afløb til gyllesystem. Gylle udbringes dels vha. slangeudlægning og dels ved nedfældning.

Lemvig Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at Bækmarksbrovej 48 samlet lever op til BAT vedr. management, fodring, vand/energi, staldteknologi, opbevaring/behandling samt udbringning af husdyrgødning.

9. Alternative løsninger og 0-alternativet

9.1. Alternative løsninger

Der er ikke tale om noget nybyggeri og dermed har der ikke været overvejet nogen alternativer til bygninger og staldsystemer.

Alternativ kan ejer afhænde produktionen og benytte staldene til andre formål fx lager.

Lemvig Kommune vurderer, at ansøgers redegørelse for alternativer sammen med godkendelsens øvrige afsnit begrundet de valgte løsninger.

9.2. 0-Alternativ

0-alternativet er en uændret produktion på husdyrbruget og samme markbrug. 0-alternativet til godkendelse af udvidelsen af dyreholdet vil være at fortsætte den nuværende produktion på husdyrbruget med 208,64 DE. Denne produktion vil foregå i de eksisterende bygninger og vil give anledning til lidt mindre lugtpåvirkning og ammoniakemission fra staldene. Omgivelserne vil formentlig ikke opleve den ansøgte produktion væsentlig forskellig fra 0-alternativet, da transporter og bygningerne ikke ændre sig.

Arealerne i egen markdrift og ved gyllemodtager har også tidligere modtaget husdyrgødning, men i nudrift er der færre efterafgrøder og dermed en større kvælstof udvaskning fra arealerne.

10. Husdyrbrugets ophør

I forbindelse med et eventuelt ophør af husdyrproduktionen vil stalde og øvrige bygninger blive tømt og rengjort. Desuden vil ejendommens bygninger blive vedligeholdt eller evt. vil driftsbygningerne blive fjernet, således at ejendommen ikke forfalder.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Lemvig Kommune vurderer, at de foranstaltninger, som ansøger har oplyst, der iværksættes ved ophør af bedriften, er med til at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende stand herunder hensyn til varetagelse af landskabelige hensyn. Foranstaltningerne fastholdes ved vilkår, der endvidere omfatter krav til evt. fjernelse af forurenende kilder såsom bygninger, siloer og tankanlæg efter nærmere aftale med tilsynsmyndigheden.

11. Egenkontrol og dokumentation

Registrering af input/output - egenkontrol

Vand

Ejer holder øje med installationer og ved spild eller brud lokaliseres fejlen og udbedres, ved behov tilkaldes service personale.

Energi

Ejer holder øje med elforbruget på opgørelserne fra elselskabet. I tilfælde af uventede udsving i forbruget bliver årsagen til forbruget lokaliseret og evt. fejl bliver udbedret.

Foderanlæg og ventilationer efterses og rengøring eller montør kontaktes ved behov for at sikre en optimal energiforbrug.

Foder

Der laves 4 gange årligt e-kontrol derudfra laves foderoptimering.

Foderplaner udarbejdes i samarbejde med konsulenter fra Svinerådgivning eller foderstof-leverandør. Der foretages løbende en økonomisk og sundhedsmæssigt optimering af foderet.

Markplan

Ansøger får hvert år lavet en markplan i samarbejde med en rådgiver, sædskiftet og hensigtsmæssig placering af efterafgrøder diskuteres.

Gødningsplan/regnskab

Ansøger får hvert år lavet et gødningsregnskab, hvoraf produktionen på ejendommen fremgår sammen med mængden af udbragt husdyrgødning.

Handelsgødning

Der føres kontrol med forbruget af handelsgødning i forbindelse med gødningsregnskabet.

Markkemi

Der føres sprøjtejournal.

Beredskabsplan

I beredskabsplanen tages der forholdsregler ved et uheld på ejendommen.

Skadedyr

Der er fast aftale med skadedyrsfirmaet Kiltin m.h.t. rotter og fluer.

Gødningsopvaring

Der føres logbog over flydelag på gyllebeholderen.

Kommunens bemærkninger og vurdering

For at sikre tilsynsmyndighedens oplysning om til enhver tid reel driftsherre stilles der vilkår om orientering af kommunen ved ændring i husdyrbrugets ejerforhold. Videre stilles der vilkår til dokumentation for husdyrgødning, næringsstoffer og dyrehold.

Lemvig kommune vurderer herefter, at redegørelsen sammen med de stillede vilkår til dokumentation og egenkontrol tilstrækkelige, for at ansøger kan opfylde og dokumentere de satte vilkår og leve op til de miljømæssige krav.

Det skal bemærkes, at kommunen har adgang til CHR-registeret, til registeret med gødningsregnskaber og til støtteansøgninger vedr. enkeltbetaling m.v.

12. Indkomne hørings svar

Annelise og Lars Peder Udsen, Gedebjergvej 9B, 8410 Rønne, har oplyst at de ikke har indvendinger mod godkendelsen. Der er ikke indkommet andre kommentarer.

13. Litteratur

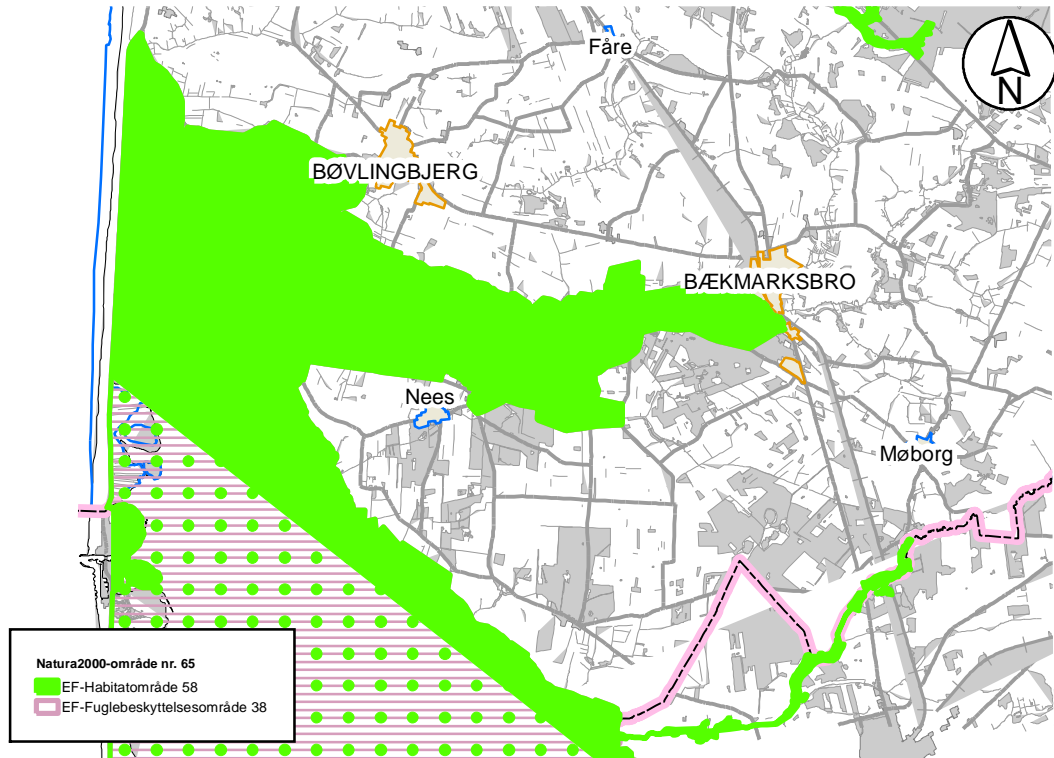
- Bekendtgørelse om brugerbetaling for godkendelse og tilsyn efter miljøbeskyttelsesloven, nr. 463 af 21/05 2007.
- Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietank, rørsystemer og pipelines, nr. 259 af 23/03 2010.
- Bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomhed, 1640 af 13/12 2006.
- Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v., nr. 1695 af 19/12 2006.
- Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, nr. 294 af 31/03 2009.
- Bekendtgørelse om vurdering af visse offentlige og private anlægs virkning på miljøet (VVM) i medfør af lov om planlægning, nr. 1510 af 15/12 2010.
- Bekendtgørelse om påfyldning og vask m.v. af sprøjter til udbringning af plantebeskyttelsesmidler, nr. 268 af 31/03 2009.
- Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, nr. 408 af 01/05 2007.
- Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, nr. 291 af 06/04 2011
- Lov om landbrugsejendomme, nr. 616 af 01/06 2010.
- Lov om miljøbeskyttelse, nr. 879 af 26/06 2010.
- Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, nr. 1486 af 04/12 2009.
- Lov om naturbeskyttelse, nr. 933 af 24/09 2009.
- Lov om planlægning, nr. 937 af 24/09 2009.
- Museumslov, nr. 1505 af 14/12 2006.
- Regionplan 2005 for Ringkjøbing Amt.
- Vejledende retningslinier for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde. Af K. B. Frandsen (1994) udgivet af MLK Fyn, revideret 2002.
- Vejledning om ekstern støj fra virksomheder. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 af november 1984.
- Vejledning om tilladelse og miljøgodkendelse af husdyrbrug nr. 1027, 2007.
- Miljøstyrelsens digitale vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug, <http://www2.mst.dk/wiki/Husdyrvejledning.Default.aspx>.
- DJF Rapport, Markbrug nr. 108, juni 2004: Anvendelse af næringsstofbalancer for landbruget ved vurderingen af erhvervets påvirkning af miljøet, Vandmiljøplan III,

- Rapport fra balancegruppen (F1) (Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri og Danmarks Jordbrugsforskning, 2004)
- Fosfor i dansk landbrug. Danmarks Jordbrugsforskning (Poulsen og Rubæk, 2005)
 - Rapport fra Fosforfokusgruppen - regulering af fosfor (Økonomiske virkemidler til regulering af landbrugets anvendelse af fosfor) (Miljøministeriet, Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, Skatteministeriet, januar 2004)
 - BUFFALO-P-projektet:
http://www.dmu.dk/om_dmu/afdelinger_organisation/ferskvandsoekologi/hvadlaverve/catchmentmanagement/buffalop/ (hjemmeside fra Danmarks Miljøundersøgelser, september 2011)
 - NOTAT, Effekt på fosforudledning af 10 meter brede randzoner (Danmarks Miljøundersøgelser og Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet, 25, januar 2011)
 -
 -
 - Basisanalyse, forslag til Vandplan, m. m. for Hovedvandopland nr. 1.4 Nissum Fjord:
http://www.naturstyrelsen.dk/Vandet/Vandplaner/Se_vandplanerne/Nissum_Fjord/1_4_Nissum_Fjord.htm
 - Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT), Husdyrbrug med konventionel produktion af malkekvæg (gyllebaserede staldsystemer) - omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 11 og § 11 (Miljøministeriet, Miljøstyrelsen, maj 2011)
 - Teknologiblad, Faste drænedede gulve med skraber og ajlefløb (Miljøministeriet, Miljøstyrelsen, 30.06.2010)
 - Videnskatalog over kvægstaldgulve med 4 % ammoniakfordampning (Arbejdsgruppe nedsat af Miljøministeriet i efteråret 2009, bestående af Miljøstyrelsen og Videnscentret for Landbrug, Kvæg)

14. Bilag 1: Beskrivelse af Natura 2000 områder

14.1. Natura 2000 område nr. 65 – Nissum Fjord

Natura 2000 område nr. 65 omfatter 10.967 ha (6430 ha fjord, 4.537 ha land) og udgøres af 1 EF-fuglebeskyttelsesområde (F38) samt 1 EF-habitatområde (H58).

Figur 15: Natura 2000 område nr. 65

Nissum Fjord ligger som en lavvandet brakvandslagune bag den smalle klittange, Bøvling Klit. Fjorden er opdelt i tre bassiner, Ydre Fjorde (Yder Fjord og Bøvling Fjord), Mellem Fjord og Felsted Kog, der afviger i økologiske kår og biologi. Ved Torsminde har Nissum Fjord forbindelse til Nordsøen via en sluse. Området nord for Torsminde fremtræder i dag som en mosaik af saltpåvirkede eller ferske græsningsarealer, høslætarealer samt ubenyttede områder, der henligger med højt græs, rørskov eller strandrørsump. Langs fjordens nord- og østside findes rørsump og strandrørsump i varierende bredde hvor især tagrør og strandkogleaks indgår. Indfjorden og Felsted Kog er omgivet af udstrakte rørskove. Fjanne Grønne, syd for Torsminde, består af strandeng, strandrørsump og strandoverdrev. Om-rådet indeholder også mindre partier med klitnatur øst for Torsmindevejen hvor vejen gennemskærer nogle af de østligste klittunger af Bøvling Klit. Mere klitnatur findes forskellige steder mellem Nørre Fjand og Felsted Odde samt på Fjandø i forbindelse med gamle strandvoldsdannelse. Ved Nørre Fjand ligger også et mindre hede-real med både våd og tør hede. Syd for Bøvlingbjerg ligger fire søer, Indfjorden, Tangsø, Byn og Søndersund omgivet af

ferske enge og rørsump. De fire søer huser i danske sammenhænge en meget artsrig undervandsflora.

Området ved Nissum Fjord er udpeget for at beskytte naturværdier hvor de væsentligste er selve lagunen, de omgivende strandenge og områdets forskellige søtyper. Endvidere er formålet at beskytte levesteder for en lang række arter, hvor de truede arter plettet rørvagtel, almindelig ryle, brushane, splitterne, dværgterne og vandranke er de vigtigste.

Hertil rummer området en række forskellige naturtyper med mere begrænset udbredelse, f. eks klitnaturtyper, vandløb, overdrev og skovnatur.

Fuglebeskyttelsesområdet er udpeget for en lang række af yngle- og trækfugle.

Nissum Bredning er sårbart Natura 2000 område.

EF-habitatområde H58

I habitatområderne skal der sikres eller genoprettes en gunstig bevaringsstatus for de forskellige naturtyper og arter, som det enkelte område er udpeget for.

Herunder er listet de specifikke naturtyper og arter der udgør udpegningsgrundlaget for EF-habitatområdeområder nr. H58:

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 58		
Naturtyper:	Lagune (1150) Strandvold med enårige planter (1210) Enårig strandengsvegetation (1310) Strandeng (1330) Grå/grøn klit (2130) Klithede (2140) Klitlavning (2190) Visse-indlandsklit (2310) Græs-indlandsklit (2330) Søbred med småarter (3130) Kransålalge-sø (3140)	Næringsrig sø (3150) Vandløb (3260) Våd hede (4010) Tør hede (4030) Surt overdrev (6230) Enekrat (5130) Tidvis våd eng (6410) Rigkær (7230) Skovbevokset tørvemose (91D0) Elle- og askeskov (91E0)
Arter:	Havlampret (1095) Bæklampret (1096) Flodlampret (1099) Stavsild (1103)	Laks (1106) Odder (1355) Vandranke (1831)

Tallet i parentes er internationale numre.

EF-Fuglebeskyttelsesområde F 38

Grundlaget for disse fuglebeskyttelsesområder er fuglebeskyttelsesdirektivet fra 1979, der har som formål at beskytte og forbedre vilkårene for de vilde fuglearter i EU. Udpegningsarterne skal være angivet på EF-fuglebeskyttelsesdirektivet bilag 1, jf. artikel 4, stk. 1 eller artikel 4, stk. 2.

De enkelte EF-fuglebeskyttelsesområder er udpeget for at beskytte en række specifikke fuglearter samt disses levesteder (jf. udpegningsgrundlaget). Fælles for fuglearterne er, at de tilhører én af to kategorier:

1. De er truede, følsomme overfor ændringer af levesteder, sjældne eller særligt opmærksomhedskrævende på anden måde.

2. De er regelmæssigt tilbagevendende trækfuglearter i antal af international eller national betydning.

Udpegningsarterne for F38 er listet nedenfor:

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 38		
Fugle:	Rørdrum (A021)	Rørhøg (A080)
	Knopsvane (A036)	Plettet rørvaetel (A119)
	Pibesvane (A037)	Klyde (A132)
	Sangsvane (A038)	Hvidbrystet præstekrave (A138)
	Kortnæbbet gås (A040)	Almindelig ryle (A149)
	Bramgås (A045)	Brushane (A151)
	Lysbuget knortegås (A047)	Lille kobbersneppe (A157)
	Pibeand (A050)	Splitterne (A191)
	Krikand (A052)	Fjordterne (A193)
	Spidsand (A054)	Havterne (A194)
	Toppet skallesluger (A069)	Dværgterne (A195)
	Stor skallesluger (A070)	

Tallene i parentes er internationale numre.

Trusler for område nr. 65 (habitat og fuglebeskyttelsesområde)

- Naturarealerne bliver for små og for isolerede pga. tilgroning, afvanding, tilplantning og opdyrkning og der mangler spredningsmuligheder for arterne.
- Næringsstofbelastning og deraf følgende eutrofiering. Indfjorden, Tangsø, Søndersund og Byn er påvirket af næringsstoffer fra oplandet og/eller fosfor (også fra oplandet) frigivet fra søbunden. Nissum Fjords tre bassiner er påvirket af store tilledninger af næringsstoffer fra oplandet især Felsted Kog bassinet, hvor storåen har sit udløb. På grund af den øgede belastning med næringsstoffer er ålegræssets udbredelse kraftigt reduceret fra starten af 1960'erne til i dag.
- Belastning med organisk stof. Damhus Å er belastet med organisk stof.
- Miljøfarlige/forurenende stoffer. Der er konstateret forekomster af pesticider og andre stoffer som kan være problematiske i forhold til påvirkning af økosystemet i Felsted Kog og i Mellem Fjord.
- Tilgroning er både en trussel for naturtyperne og deres vegetation men også for de mange trækfugle hvis fourageringsmuligheder forringes.
- U hensigtsmæssig hydrologi. I Nissum Fjord er en slusefjord og slusepraksis har stor indflydelse på saltholdigheden og vandstanden i fjorden. I vinterhalvåret er saltholdigheden typisk meget lav grundet stor vandtilførsel fra Storåen. Saltholdighedsforholdene er afgørende for planternes udbredelse i fjorden, og store udsving kan være kritiske for planterne. Specielt strandengene er afhængige af saltvandspåvirkning, og denne naturtypes udbredelse og tilstand relaterer derfor i nogen grad til slusepraksis. Mange arter, især ynglefugle, stiller krav til vandstandsforhold, og nogle arter stiller krav til forholdsvis lav saltholdighed på ynglepladserne. Derudover er der udtørring som følge af dræning og grøftning, der udgør især en trussel mod forekomsterne af strandenge og ferske enge og påvirker dels

naturtypernes tilstand samt deres kvalitet som levested og yngleplads for mange af udpegningsgrundlagets fuglearter.

- Luftbåren deposition af kvælstof overskrider laveste tålegrænse⁴ (10 kg N/ha/år) for alle terrestriske naturtyper i området. Højeste tålegrænse (20 kg N/ha/år) er overskredet for mindre arealer med sure overdrev og grå/grøn klit. For Visseindlandsklit, græs- indlandsklit, tør hede og elle- askeskov og skovbevokset tørvemose er højeste tålegrænse (20 kg N/ha/år) overskredet for hele arealet. Det samme gør sig gældende for de to sønaturtyper søbred med smårter og kransnålalge-sø (maks. 10 kg N/ha/år).
- Uhensigtsmæssig drift. Intensiv skovdrift kan medføre, at områdets meget beskedne arealer med skovnaturtyper forringes eller ødelægges.
- Invasive arter der udkonkurrerer den naturlige vegetation. Især bjerg-fyr er konstateret på flere klitnaturtyper samt på våd og tør hede.
- Fysisk påvirkning. Som en følge af nuværende og tidligere tiders reguleringer og hårdhændet vandløbsvedligeholdelse betyder, at mange af vandløbene inden for området er præget af generelt dårlige fysiske forhold. Rørdrum og i mindre grad rørhøg og plettet rørvagtel er afhængig af større forekomster af gamle rør i rørsumpen, således at rørhøst eller anden arealmæssig begrænsning af større sammenhængende rørskove kan skade arternes ynglemuligheder.
- Prædation fra især ræv og mink (især på de jordrugende vadefugle og terner). Skarv udgør en trussel for laksebestanden, fordi de jager smolten, når den vandrer fra Storåen til fjorden.

Målsætning

Den store kystlagune Nissum Fjord og de omgivende strandenge karakteriserer i Natura 2000-området. Herudover indgår der flere større søer som vigtige landskabslementer. Nissum Fjords tre bassiner (Yder Fjord, Mellem Fjord og Felsted Kog) og de større søer i området (Indfjorden, Tangsø, Søndersund og Byn) og vandløbene sikres god-høj naturtilstand. Dette forudsætter en god vandkvalitet. De marine områder bør have en undervandsvegetation med stor horisontal og dybde udbredelse, således at der er et godt fødegrundlag for områdets mange fugle.

Naturtyperne omkring Nissum Fjord sikres en god til høj naturtilstand. Det gælder især strandenge som arealmæssigt udgør størsteparten af den terrestriske natur. Men også områdets mindre forekomster af artsrige sure overdrev, tørre og våde heder, klitnaturtyper og rigkær sikres en god til høj naturtilstand. Arealet af våd hede øges, og der bør hvor det er muligt skabes sammenhæng mellem forekomsterne.

I området prioriteres levesteder for den nationale ansvarsart vandranke.

Ligeledes prioriteres levesteder for de nationale ansvarsarter knop-svane, kortnæbbet gås, krikand, lysbuget knortegås, pibeand, pibe-svane, sangsvane

⁴ "den belastning, hvorunder væsentlige skadelige effekter på økosystemet ikke vil forventes, vurderet ud fra den bedstetilgængelige viden".

og spidsand samt levestederne for de nationalt truede fuglearter alm. ryle, brushane, dværgterne, plettet rørvagtel og splitterne.

Områdets laksebestand bør sikres, således at den på sigt ikke er afhængig af udsætninger.

15. Bilag 2. Beredskabsplan

Beredskabsplan

Slagtesvineejendom

Bodrøgild

Berg Nicolajsen
Bækmarksbrovej 48
7660 Bækmarksbro

Indholdsfortegnelse

Telefonnumre

Brand og evakuering

Overløb af gylle

Kemikalie-oliespild

Stophaner/hovedafbrydere

Strømsvigt

Transport af bekæmpelsesmidler

Denne beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøgodkendelse med det formål at stoppe og begrænse evt. uheld med konsekvenser for det omgivne miljø.

Planens indhold skal være kendt af gårdens ansatte m.m. Og udleveres til evt. Indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger og brand, ol.

Beredskabsplanen revideres /kontrolleres mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig. Beredskabsplanen findes på kontoret i kostalden. kopi af beredskabsplanen findes på kontoret i stuehuset.

Vedlagt kortmateriale

Bagest er der et oversigtskort over ejendommen mm. Med angivelse af:

Bilag 1

Regnvandsfaskine, regnvandsbrønd / afløb
Gyllerørlægning
Afværgepunkter

Bilag 2

Dieseltanke (overjordiske)
Kemikalier
Slukningsmateriel
Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v.
Flugtveje for dyr/frigørelse m.m.

Husk

Ved store uheld ring altid 1-1-2, ved mindre uheld ring altid til miljømyndighederne. Er man i tvivl ring 1-1-2.

Efter brand m.m. Tag kontakt med miljømyndighederne med hensyn til genopbygning af stald m.m.

Telefonnumre

Nærmeste telefon står i _stuehuset og har nr. 97881552 .

Miljømyndighed	kontaktes på telefon dag: 9663 1200	
Falck/Redningsringen	kontaktes på telefon dag: 9782 0411	
Brandvæsnet	kontaktes på telefon dag: 2040 4112	eller: 112
Lægevagt	kontaktes på telefon dag: 7011 3131	
Tandlægevagt 5162	kontaktes på telefon dag:	nat: 4051
Landbocenteret 5928	kontaktes på telefon dag: 9663 0544	nat: 2046
Dyrlæge	kontaktes på telefon dag: 97889500	
Foderstofforretning	kontaktes på telefon dag: 33687250	
Elektriker	kontaktes på telefon dag: 20472266	
Smeden	kontaktes på telefon dag: 97881530	
VVS	kontaktes på telefon dag: 97885080	
Ventilationsfirma	kontaktes på telefon dag: 75221000	

Brand og evakueringsinstruktion

Ved brand der ikke kan slukkes ved egen hjælp: Tilkald brandvæsenet – RING 112

Oplys

- Navn, adresse og telefonnummer der ringes fra
- Hvad er der sket og at det er en gårdbrand
- Hvor mange er der af tilskadekomne
- Hvilke dyr er der tale om og antal af evt. fangede dyr – Er de kommet ud?

Kontakt ejeren på tlf. **21831313**

Iværksæt rednings- og slukningsarbejde, hvis det er muligt og forsvarligt, herunder fjernelse og evakuering af dyr, olie trykflasker, gødning og kemikalier.

Placering af slukningsmateriel er angivet på oversigtskort [Bilag 2](#)

Hvis det ikke er muligt at slukke branden – forsøg at begrænse den ved lukning af døre og vinduer.

Modtag brandvæsenet og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet og oplys:

Evt. tilskadekomne eller dyr, der ikke er reddet i sikkerhed
Hvor det brænder.
Brandens omfang
Hvor der er adgangsveje

På ejendommen findes følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

- Pulverslukkere i
 - Foderlade byg. 6
 - Lade byg. 4
 - Udhus byg. 2
 - Stald byg. 11

Overløb af gylle - instrukser

Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletanken -Ring 112

oplys:

Navn, adresse og telefonnummer, der ringes fra
Hvad der er sket og hvor meget, der er løbet ud
Om der er risiko for forurening af vandløb, eller drikkevandsboring

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne

Kontakt ejeren på tlf. **21831313**

Kontakt miljømyndighederne ved tlf.: 96631200

Forsøg opdæmning for at undgå, at gylle løber til dræn brønd, men området hælder naturligt væk fra stedet. (se bilag 1)

Opdæmningen kan evt. foretages med jord, halmballe ol. afhængig af mængden af gylle. Er gyllen løbet til dræn skal der laves en opdæmning af vandløbet med bigballe (se bilag x)

Hvis gyllen løber i vandløbet vil det ikke påvirke et dambrug

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe og kortmaterialet.

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. Kan anvendes for at afhjælpe situationen:

- Sandsække (se bilag 1)
- Teleskoplæsser
- Sand

Kemikalie- og oliespild Instruks

Ved større overløb af mælk, kemikalier og olie – RING 112 – oplys

Navn, adressen og telefonnummer, der ringes fra
Hvad der er sket, hvad og hvor meget, der er løbet ud
Om der er risiko for forurening af vandløb, drikkevand

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne

Kontakt ejeren på tlf. **21831313**

Kontakt miljømyndighederne ved tlf.: 96631200

Forsøg opdæmning for at undgå, at gylle løber til dræn brønd, men området hælder naturligt væk fra stedet. [\(se bilag 1\)](#)

Opdæmningen kan evt. foretages med jord, halmballe ol. Aafhængig af mængden af gylle. Er f.eks. olie løbet til dræn, kan der laves en opdæmning af vandløbet med bigballe (se bilag x)

Hvis mælk, kemikalier eller olie er løbet i vandløbet vil det ikke påvirke et dambrug.

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe og kortmaterialet.

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

- [Teleskoplæsser](#)
- [Sand](#)
-

Stophaner / Hovedafbrydere

Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v. skal ligeledes noteres på kortet over ejendommen.

Vand

Hovedhane sidder i ... (se bilag 2).

I _____ lade nr. 4 sidder stophane ved _____ x _____
I _____ -stald sidder stophane ved _____
I _____ -stald sidder stophane ved _____
I _____ -stald sidder stophane ved _____
I _____ -stald sidder stophane ved _____
I _____ -stald sidder stophane ved _____

Elektricitet

Hovedafbryder sidder i (se bilag 2)

El-tavle sidder i byg. 4 ved O

Nye_klap_ - ampere sikringer opbevarest i [ovenpå hovedtavle](#)

Nye _____ - ampere sikringer opbevarest i _____

Nye _____ - ampere sikringer opbevarest i _____

Nye _____ - ampere sikringer opbevarest i _____

Der bruges automatsikringer

Afbryder til ___Vand_____ sidder ved ___x i bygning 4_____.

Afbryder til ___El _____ sidder ved ___O i bygning 4_____.

Afbryder til _____ sidder ved _____.

Afbryder til _____ sidder ved _____.

Strømsvigt Instruks

Vurder om dyr vil lide under træk fra nødopluk eller varme

Tjek alle stalde og se, om nødoplukket er åben

Begræns trækgener og varmeudvikling (overbrusning)

Kontroller at der ikke sker fourening som følge af manglende strøm til pumper ol.

Ved strømsvigt på over ca. 2 timer ring til NOE og forhør om varigheden af udfaldet.
Telefon nr.

Eventuelt iværksæt opstart af nødstrømsgenerator.

[Nødstrømsanlæg findes i Maskinhuset på ejendommen](#)

Transport af bekæmpelsesmidler

Sørg for sikker transport af kemikalier til ejendommen og mellem ejendom og marker.

Bekæmpelsesmidler skal under transport være sikret mod stød og uheld. En lukket tæt plastkasse (eks. en køleboks) er velegnet.

Medbring en spand/sæk med fint savsmuld til opsugning af spildt middel samt en skovl og f.eks. plastikposer/plastspand til en hurtig indsats. Uanset koncentrationen kan et spild på mindre end ca. 2 liter med en hurtig indsats fjernes fra jorden.

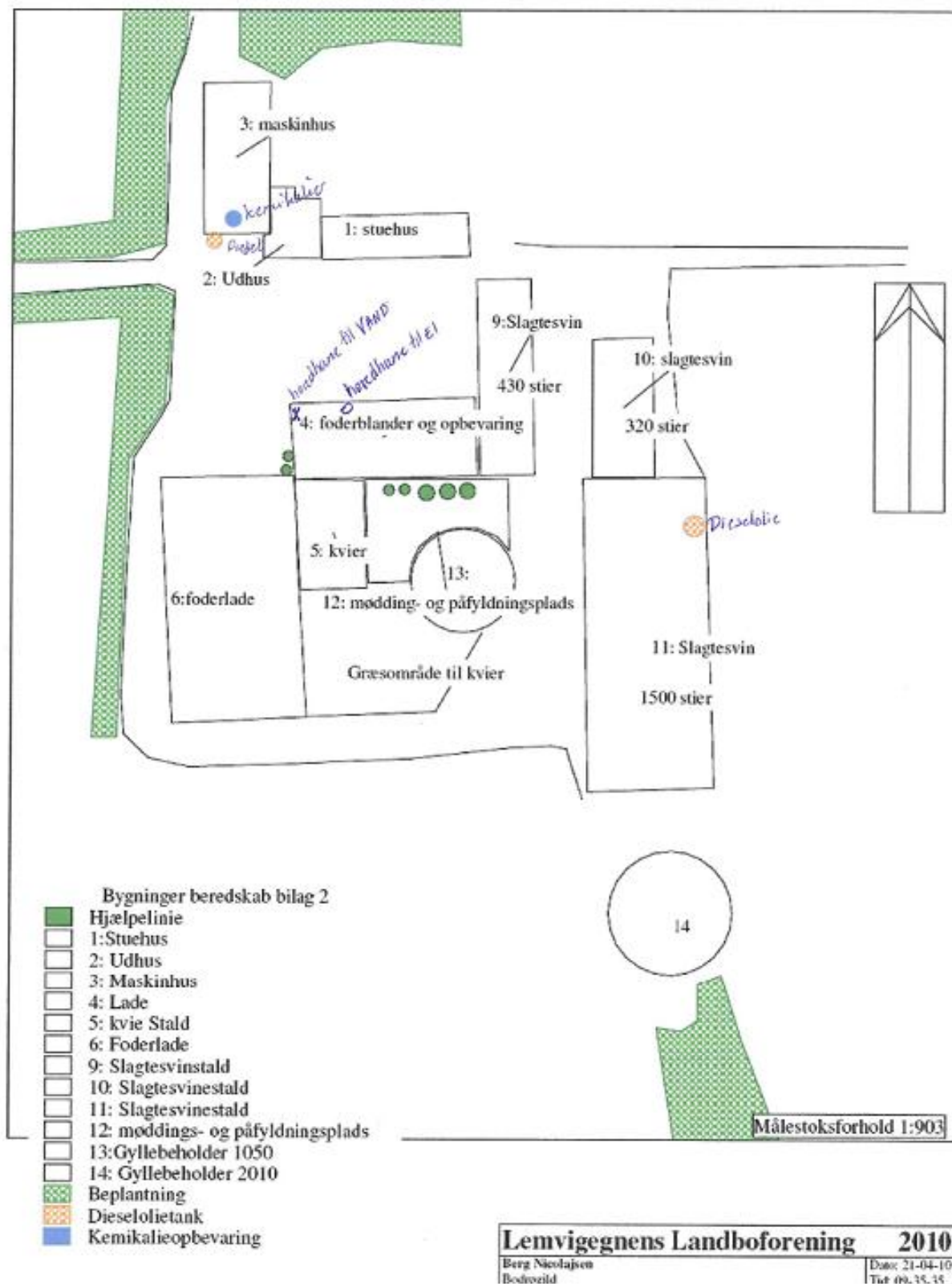
Medbring altid en mobiltelefon således at det er muligt at hurtigst at tilkalde hjælp ved uheld.

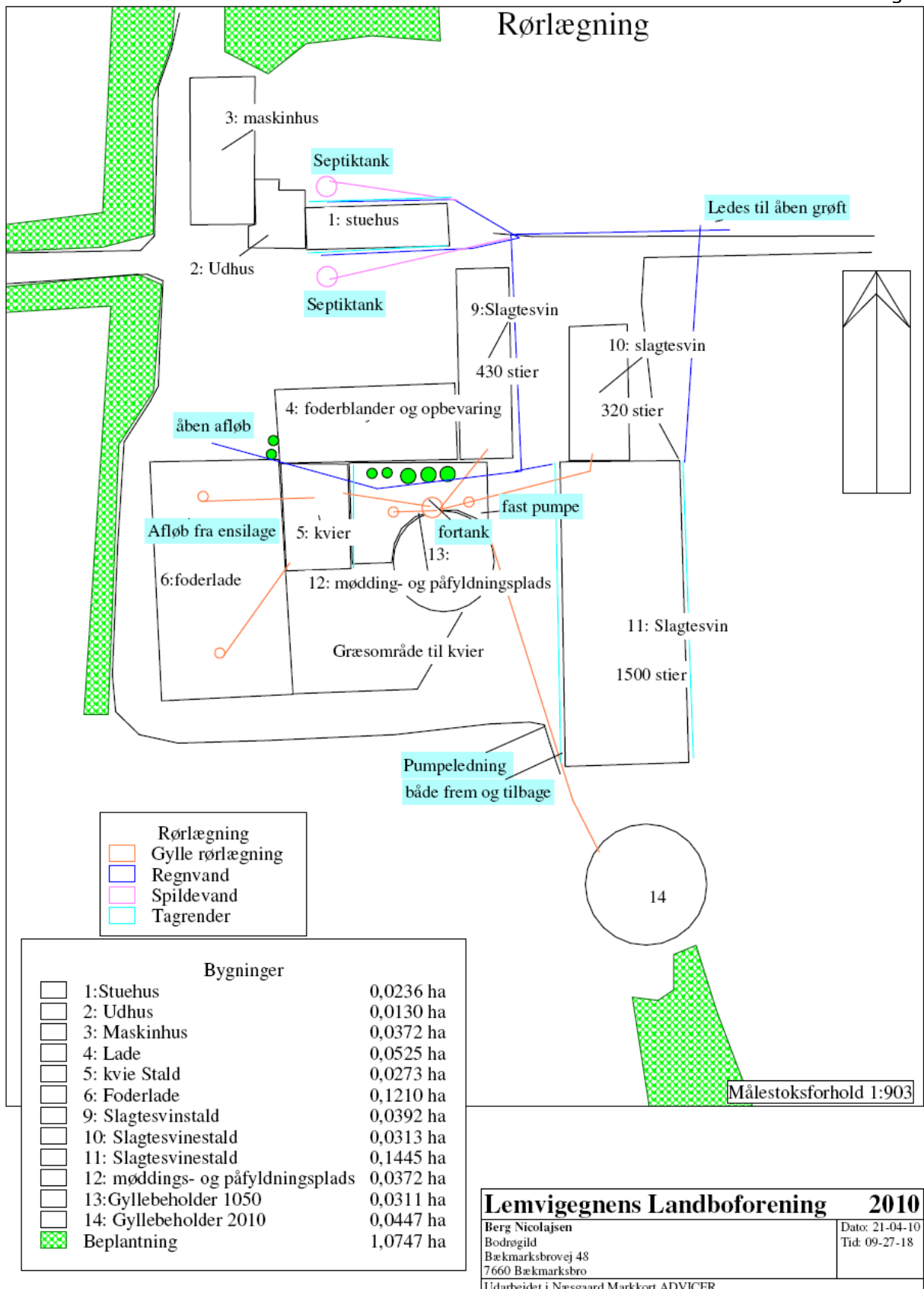
Hvor der arbejdes med bekæmpelsesmidler, skal der være førstehjælpeudstyr og øjenskyllmiddel til rådighed.

Meget giftige og giftige bekæmpelsesmidler skal overalt opbevares forsvarligt under lås. Øvrige bekæmpelsesmidler skal opbevares forsvarligt. For alle midler gælder, at de opbevares utilgængeligt for børn og ikke sammen med eller i nærheden af levnedsmidler, foderstoffer m.v.

Derudover gælder følgende:

- Kemikalierummet skal være godt ventileret, tørt og frostfrit med god belysning.
- Der skal findes et sugende materiale f.eks. savsmuld til opsamling af spild.
- Døre skal være forsynet med en støbt kant, der kan tilbageholde eventuelt spild.
- Gulve skal være tætte og uden afløb.

16. Bilag 3. BAT-beregning

BAT-beregning, Ammoniak

Bækmarksbrovej 48, 7660 Bækmarksbro	Antal dyr	Antal DE	Type 1	Korrektionsfaktor	Kg NH ₃ -N pr. årsdyr	På stald	I alt kg N/år	Note
Staldafsnit 1.1.1. Slagtesvinestald 9 Slagtesvin (eks) fuldspaltegulv	1.650	45,83	32-107 kg	1,071	0,482	12 mdr.	795,21	1
Staldafsnit 1.1.2. Slagtesvinestald 10 Slagtesvin (eks) drænet gulv + spalter (33/67)	1.250	34,72	32-107 kg	1,071	0,428	12 mdr.	535,50	1+4
Staldafsnit 1.1.3. Ungdyrkvæg stald 5 Kvie/stud, tung race, (6 mdr-kælvning)	18	10,06	16-24 mdr	1,100	1,287	6 mdr.	23,16	1
Kvie/stud, tung race, (6 mdr-kælvning)	23	9,37	6-16 mdr	0,801	1,719	6 mdr.	39,53	2
Småkalv, tung race, (0-6 mdr)	4	1,21	4-6 mdr	1,122	1,588	6 mdr.	6,35	3
Staldafsnit 1.1.4. Slagtesvinestald 11 Slagtesvin (eks) drænet gulv + spalter (33/67)	3.900	109,12	32-107 kg	1,071	0,428	12 mdr.	1.670,75	1+4
Slagtesvin (udv) drænet gulv + spalter (33/67)	2.000	54,77	32-107 kg	1,071	0,428	12 mdr.	856,80	1+4
Sum		265,08					3.927,30	

Noter

1 jf. MST std. vilkår.

2 jf. referencestaldsystem: Dybstrøelse

4,29 kg N/dyr

Kvie/stud, tung race, (16-24 mdr): $2,34 \times 1,1 \times 6/12 = 1,287$

Kvie/stud, tung race, (6-16 mdr): $4,29 \times 0,801 \times 6/12 = 1,719$

3 jf. referencestaldsystem: Dybstrøelse

2,83 kg N/dyr

Småkalv, tung race, (4-6 mdr): $2,83 \times 1,122 \times 6/12 = 1,122$

4 EMG: Drænet gulv + spalter (33/67) = drænet gulv

0,40 kg N/dyr

Slagtesvin (32-107 kg): $0,40 \times 1,071 = 0,428$

Samlet emission fra ansøgning	3.854,23 kg N/år
- Lemvig Kommunes BAT-krav	3.927,30 kg N/år
Resterende	-73,07 kg N/år

BAT-beregning, Fosfor

	Antal dyr	Antal DE	Kg P/DE ab lager	Kg P/år	Note
Alle stalde Slagtesvin	8.800	244,44	20,5	5.011,02	1

Noter

1 jf. MST std. vilkår.

Samlet fosforindhold fra ansøgning	4.661,00 kg N/år
- Lemvig Kommunes BAT-krav	5.011,02 kg N/år
Resterende	-350,02 kg N/år

17. Bilag 4. Beregning af nitratudvaskning

Flynder Å - Bøvlings/Ydre Fjord

Ift. Jordbrugsopgørelsen fra 1998 er ca. 65% af oplandet dyrket areal

Areal opland 30.327 ha

Dyrket opland 19.700 ha

Det ansøgte

Udspretningsareal

137,01 ha

Nitratudvaskning fra husdyrbruget

4,5 kg N

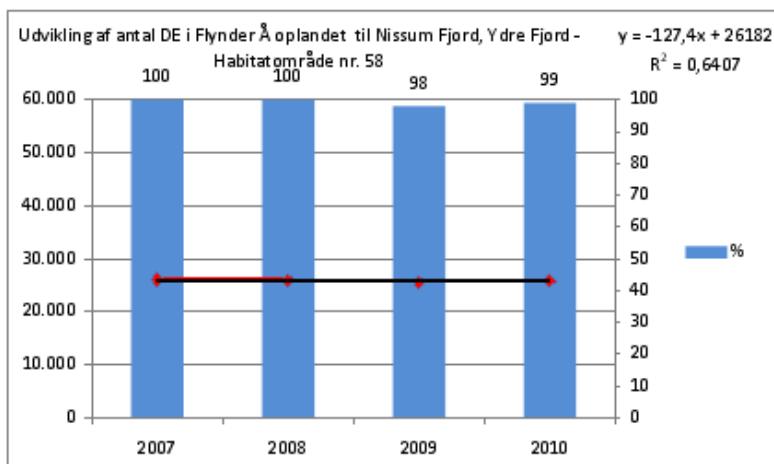
Natura2000 område Nissum Fjord - Habitatområde nr. 58

Opland til Habitatområde nr. 58 - Flynder Å, ha	30.327
Dyrket areal i oplandet, ha	19.700
Reduktionspotentiale (jf. nitratklasserkortlægning), pct	71
Standardudvaskning fra rodzonen (jordtypeafhængig), kgN/ha/år	83
Udvaskning dyrket areal til Natura2000-området, kgN/år	474.179
Udvaskning fra øvrige opland, kgN/år	30.818
Udvaskning i alt fra opland, kgN/år	504.997

Det ansøgte

Reduktionspotentiale (jf. nitratklasserkortlægning), pct	71
Udspretningsareal, ha	137,01
Udvaskning fra rodzonen, husdyrgødning, kgN/ha/år	4,5
Samlede påvirkning Natura2000 området, kgN/år	178,80
Ansøgt kvælstofbidrag af samlede kvælstofbidrag til Natura2000 området, pct	0,04

Nissum Fjord (Flynder Å)				
	2007	2008	2009	2010
Kvæg				
Svin				
Andet				
I alt	26.090	25.963	25.622	25.779
%	100	100	98	99

18. Bilag 5: Beregning af fosforpåvirkning fra overfladevand

Fosfortilførsel til Nissum Fjord

Påvirkning fra husdyrbruget	
Areal, der afvander til Nissum Fjord:	137,01 ha
Fosforoverskud, jf. ansøgningen:	5,3 kg P/ha
%-forøgelse i godkendelsesperioden:*	2,12 %
Worst case udvaskning**	1,0 kg P/ha
Worst case påvirkning fra husdyrbruget***	2,90 kg P
Totalpåvirkning af vandområdet	
Landbrugsjord i opland til Nissum Fjord	19.700 ha
Gennemsnitsbelastning****	0,2 kg P/ha
Belastning fra landbrugsjorde	3940 kg P
Udyrket jord i opland til Nissum Fjord	10.627 ha
Gennemsnitsbelastning****	0,08 kg P/ha
Belastning fra udyrket jorde	850 kg P
Belastning fra øvrige kilder*****	0 kg P/ha
Samlet belastning af Nissum Fjord	4790 kg P
Husdyrbrugets del af påvirkningen	0,06 %

* Husdyrbrugets forøgelse af fosforindhold i jorden over en 8 årig godkendelsesperiode

**Det maksimale tab for et sammenhængende landbrugsareal på nuværende tidspunkt, jf. Kronvang et al 2005

***Husdyrbrugets påvirkning af vandområdet pro anno

****Gennemsnitlige tabsniveau på landsplan, jf. DMU rapporter om Novana landovervågning og Novana vandløbsovervågning

*****Evt. belastning fra øvrige kilder, herunder bebyggelse og industri

19. Oversigt over figurer og tabeller

Tabel 1: Generelle afstandskrav	21
Tabel 2: Tabel over nuværende og ansøgt dyrehold	24
Tabel 3: Oversigt over ventilationsanlæg	28
Tabel 4: Energiforbrug	32
Tabel 5: Vandforbrug m ³ /år	32
Tabel 6: Affaldstyper, mængder og bortskaffelse	36
Tabel 7: Årlig produktion af næringsstoffer	40
Tabel 8: Årlig produktion af gylle	40
Tabel 9: Opbevaringskapacitet for gylle	41
Tabel 10: Målsætninger for naturområder	43
Tabel 11: Beskyttede ferske enge, heder, moser og målsatte søer indenfor 2.000 m fra anlægget	44
Tabel 12: Beregnet geneafstand	48
Tabel 13: Transporter til og fra ejendommen	50
Tabel 14: Ejerforhold for arealer	54
Tabel 15: Oversigt over udbringningsarealerne	61
Tabel 16: Skærpede udbringningsregler i oplande til sårbare Natura-2000 områder	63
Tabel 17: Nitratberegning fra det digitale ansøgningssystem	63
Tabel 18: Klasser vedrørende fosforophobning	65
Tabel 19: Fosforberegning fra det digitale ansøgningssystem	65
Tabel 20: Beskyttede vandløb og søer grænsende op til udbringningsarealerne	66
Tabel 21: Beskyttet natur grænsende op til udbringningsarealerne	69
Figur 1: Afstand til byzone, nabobeboelse og samlet bebyggelse	21
Figur 2: Beskyttede sten- og jorddiger	22
Figur 3: Oversigt over bygninger og anvendelse	23
Figur 4: Afløbsforhold, målestoksforhold ej korrekt gengivet.	35
Figur 5: Placering af olietanke mv.	38
Figur 6: Beskyttet natur indenfor 2.000 m fra anlægget	45
Figur 7: Transportveje til udbringningsarealerne	51
Figur 8: Oversigt over ejede og forpagtede arealer	55
Figur 9: Nordlige marker	56
Figur 10: Østligste marker	57
Figur 11: Østlige marker	58
Figur 12: Marker ved anlægget	59
Figur 13: Sydlige marker	60
Figur 14: Ny mark, forpagtet af Egon Christensen Kirkegaard	61
Figur 15: Natura 2000 område nr. 65	86